

CHARLES WHITEHEAD

**LETNICE
JSOU PRO
ŽIVOT**

Karmelitánské nakladatelství
Kostelní Vydří 2008
www.ikarmel.cz

*Mé ženě Sue,
partnerce na cestě životem
a mé nejlepší přítelkyni*

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
ÚVOD	8
Bůh chce změnit tvůj život.....	8
1. POSELSTVÍ PRO KAŽDÉHO	13
Obnova, výzva	13
2. DUCH SVATÝ NÁM DŮVĚŘUJE.....	17
Obnova, stále ještě charismatická?.....	17
3. PŘEKONÁVAT SVĚT	20
Obnova a víra	20
4. ŽIVĚ A AKTIVNĚ	23
Obnova, Písmo a tradice.....	23
5. HLEDÁM TVOU VŮLI	26
Obnova a víze	26
6. STAŇ SE TVÁ VŮLE	29
Obnova a vedení.....	29
7. ŠŤASTNÝ TEN ČLOVĚK.....	32
Obnova a rozlišování	32
8. TO PRAVÍ PÁN	35
Obnova a prorokování.....	35
9. SVOBODA A POSLUŠNOST	39
Obnova a autorita.....	39
10. V SRDCI CÍRKVE?	42
Obnova a farnost	42
11. TO ČIŇTE NA MOU PAMÁTKU	45
Obnova a eucharistie	45
12. CÍRKEV DNEŠKA.....	49
Obnova a mladí lidé	49
13. LÁSKA VŠECHNO SNÁŠÍ.....	53
Obnova a vztahy	53
14. KDO JE MŮJ BLIŽNÍ?	56
Obnova a pohostinnost	56
15. ZNAMENÍ DUCHA.....	59
Obnova - ovoce a dary.....	59
16. BUDO VAT TĚLO	63
Obnova a růst	63
17. BŮH V NÁS PŮSOBÍ.....	66
Obnova a svatost	66

18.	HODEN CHVÁLY	69
	Obnova a vzdávání chvály	69
19.	V DUCHU A V PRAVDĚ	72
	Obnova a uctívání	72
20.	VOLEJ KE MNĚ	75
	Obnova a modlitba	75
21.	BŮH BOJUJE ZA NÁS	78
	Obnova a přímlovná modlitba	78
22.	DOBRÁ ZPRÁVA CHUDÝM	81
	Obnova a misie	81
23.	OTÁZKA SPÁSY	84
	Obnova a evangelizace	84
24.	MLUVIT O JEŽÍŠI	89
	Obnova a vydávání svědectví	89
25.	ABY SVĚT UVĚŘIL	92
	Obnova a jednota	92
26.	PŘEDÁVEJTE ŽIVOT!	95
	Obnova a učednictví	95
27.	NEJTĚŽŠÍ OBRÁCENÍ	98
	Obnova a bohatství	98
28.	VÝZVA POHODLNÝM	101
	Obnova a vydanost	101
29.	VANUTÍ PROMĚNY	104
	Obnova nebo duchovní probuzení	104
30.	PUTUJÍCÍ SVĚTLO	107
	Obnova a poušť	107
31.	CÍRKEV CHUDÝCH	110
	Obnova a moc	110
32.	ODPOČÍŇTE SI	113
	Obnova a odpočinek	113
33.	NEBÁT SE DĚLAT CHYBY	116
	Obnova a zklamání	116
34.	NABÍZÍ SE MNOHEM, MNOHEM VÍCE	120
	Obnova a cesta vpřed	120

PŘEDMLUVA

Jsou knihy, které se píšou rychle, mají určitý termín vydání a konkrétní účel. Jiné jsou psány pomalu, postupně po dlouhou dobu, kdy je psaní přerušováno tisíci věcí, které se odehrávají v rodinném a pracovním životě plném shonu. Tato kniha patří do druhé skupiny. Písal jsem ji celých šest let a za tu dobu jsem změnil na řadu věcí názor. To ke křesťanství patří. Jsem na cestě a zkušenost cesty je zkušeností růstu a změny. Je to současně i zkušenost s Bohem, s jeho neúnavnou láskou, s jeho nekonečnou věrností a stálým odpouštěním. Proto můžete v některých kapitolách najít opakování něčeho, s čím už jste se v knize setkali. A tak vezměte tuto skutečnost, prosím, jako příklad toho, jak se na cestě někdo učí a díky tomu i mění.

Knihy vznikaly na základě článků, které jsem psal pro časopis *Goodnews*¹ od roku 1987. Články byly přetištěny v mnoha časopisech po celém světě. Byly přeloženy do mnoha jazyků a vyšly knižní formou v němčině a italštině. Poté, co mě o to mnoho lidí požádalo, a kvůli stálému naléhání Morag Reeve z nakladatelství Darton, Longman a Todd se mi nakonec podařilo dát je dohromady pro toto vydání v angličtině.

Název knihy má vyjádřit skutečnost, kterou prožívám a které věřím - že milost Letnic je tu pro každého křesťana. Je třeba ji přijmout bez podmínek a žít ji každý den duchovně i prakticky. Moje vlastní zkušenost s touto milostí vznikla v souvislosti s charismatickou obnovou. A tak, abych vám pomohl pochopit, z čeho pocházím, zařadil jsem na úvod i svoje svědectví: „Bůh chce změnit tvůj život“. Další kapitoly se pak zabývají duchovními a praktickými otázkami, o kterých jsem byl nucen přemýšlet od roku 1976. Nejsem teolog a k zodpovězení těch otázek mi ještě mnoho zbývá. Doufám však, že se tato kniha může stát pro vaše vlastní hledání pravdy povzbuzením a výzvou.

Jsem velmi vděčný mnoha křesťanským spisovatelům, učitelům a kazatelům, jejichž díla a slova se velmi podílela na tom, co se píše v této knize. A také mnoha lidem, se kterými jsem se od roku 1976 setkal a jejichž život nese bohaté svědectví o díle Ducha svatého uprostřed nás. Zvláště bych chtěl poděkovat Kristině Cooperové, přítelkyni a nadšené spolupracovnici, neúnavné redaktorce *Goodnews*,¹ která mě povzbuzovala a poskytovala podněty. Bez ní by mnoho z těchto článků nikdy nevzniklo, jiné by zase byly mnohem nejasnější a komplikovanější, než jak si je teď můžete přečíst. Dalším mým pozitivním a věrným kritikem je moje žena Sue, která čte

---

¹ Dvoutměsíčník anglické Katolické charismatické obnovy (Radostná zvěst)

všechno, co napíšu, a nabízí užitečné pohledy a moudré komentáře. Její podpora a pochopení jsou pro mne něčím nedocenitelným.

Od roku 1990, kdy jsem se stal předsedou Rady ICCRS,² jsem měl mnoho příležitostí cestovat a setkávat se s charismatickými křesťany z mnoha částí světa. To mi pomohlo zahlédnout, jak Bůh v těchto dnech prostřednictvím Ducha svatého působí a proměňuje životy milionů lidí. Raduji se z toho. Abych mohl zasadit tuto knihu do správného kontextu, potřebuji nejprve velmi stručně vysvětlit, v čem spočívá charismatická obnova. I když jsem knihu psal jako angažovaný a aktivní člen katolické církve, prožil jsem velkou část svého křesťanského života se sestrami a bratry pocházejícími z jiných křesťanských tradic. Cítím se být jejich velkým dlužníkem, a doufám proto, že i čtenáři, kteří nejsou katolíci, najdou na následujících stránkách to, co odpovídá i jejich vlastní zkušenosti. Můj popis charismatické obnovy se ale bude soustředit na to, co znám nejlépe - charismatickou obnovu v katolické církvi.

V roce 1967 vtrhla charismatická obnova do života nic netušící katolické církve, která v té době zápolila s uskutečňováním reformy 2. vatikánského koncilu. Ze skromných začátků několika skupinek univerzitních studentů se oheň Ducha svatého rozhořel církví, takže o deset let později už charismatická obnova působila téměř ve všech zemích, dotýkala se životů více než šedesáti milionů katolíků různého zaměření a proměňovala je. Žádné jiné lidové hnutí v církvi se nikdy nerozvíjelo tak rychle, tak mocně a na tak velkém prostoru jako charismatická obnova. Lišilo se, a i nadále se liší od všech ostatních hnutí v církvi, protože nemá žádného konkrétního inspirovaného zakladatele a žádný společný program iniciace nebo formace. Je to prostým, mocným a jedinečným způsobem dílo Boží působené Duchem svatým, který se dotýká životů mužů a žen v různých prostředích a podmínkách, přináší jim novou víru a zapaluje je ohněm lásky a horlivosti sloužit Bohu a jeho lidu. Slovy kardinála Suenense:

„Vysvětlovat si obnovu jako 'hnutí' mezi mnoha jinými hnutími znamená nepochopit jeho podstatu: je to hnutí Ducha, které se nabízí celé církvi a které je určeno k tomu, aby omladilo každou část života církve. Duše obnovy - křest Duchem - je milostí letničního oživení, které se nabízí všem křesťanům.“³

---

² ICCRS (International Catholic Charismatic Renewal Services) Mezinárodní služba Katolické charismatické obnově

³ Z článku Dvacet pět let Katolické charismatické obnovy, zvláštní číslo Goodnews, duben 1992

Charismatická obnova usiluje o totéž, o co usiluje církev - o obrácení, posvěcení a spásu každé lidské bytosti. Liší se ale tím, že pochopila, že se role Ducha svatého v tomto díle od doby Letnic nezměnila a že i my dnes můžeme prožít vylití Ducha, jeho moc a dary úplně stejným způsobem, jako je prožívali a poznávali první křesťané. Důkazem autenticity toho všeho je především poznávání působení charismatické obnovy v životě lidí, protože jejím cílem není poskytnout lidem náboženské zážitky, ale pomoci jim žít obnovený a činný křesťanský život, sloužící poslání církve. I když katolická charismatická obnova zdůrazňuje podstatnou úlohu Ducha svatého, zůstává kristocentrická, jasně prohlašuje Ježíše za Spasitele a Pána všeho, učí, že poznat Ježíše je jediná cesta ke skutečnému naplnění lidského života a dosažení pravého naplnění a pokoje. Tento nový život v Kristu je pak třeba žít ve společenství církve a přinášet ho do světa.

V tom všem velmi vděčí katolická charismatická obnova za inspiraci, příklad a povzbuzování bratrům a sestrám z mnoha protestantských a letničních církví, kteří již dříve prožili stejnou milost ve své vlastní tradici a ve vlastním prostředí. Kontext, vyjadřování i odpovědnosti jsou sice u katolíků jiné, přijímaná milost je však tatáž. Na tyto ekumenické počátky (zkušenost mnoha členů Obnovy) nelze nikdy zapomenout, současně bylo ale třeba počítat s tím, že v životě katolické církve najde charismatická obnova svoje vlastní místo a svoji vlastní identitu. K tomu také došlo a katolickou charismatickou obnovu srdečně přijal papež Pavel VI., papež Jan Pavel II. i biskupské konference po celém světě. Byla přijata jako zvláštní dar Ducha svatého církvi, který má významnou roli v nové evangelizaci společnosti.

Proběhl začátek - před námi se rýsuje obrovské dílo. Ale Bůh, který v nás působí skrze Ducha svatého, je schopen vykonat víc, než si vy nebo já dokážeme přát nebo představit. Doufám, že následující stránky budou alespoň trochu schopny pomoci otevírat dveře, které jsou dosud zavřené, a dovolí tak vstupovat Duchu svatému, aby uskutečnil své proměňující dílo ve všem, co tvoří náš život. Modlím se slovy papeže Jana XXIII. při svolání 2. vatikánského koncilu: „Přijď, Duchu svatý, obnov dnes svoje mocné činy - dej nám nové Letnice.“ Tyto nové Letnice se uskutečňují všude kolem nás. Není to jenom krásná myšlenka nebo pomíjející zkušenost - Letnice jsou zdrojem života.

Charles Whitehead

ÚVOD

Bůh chce změnit tvůj život

Jedním ze zvláštních rysů charismatické obnovy je skutečnost, že začala mezi křesťany jiných denominací. Jako katolík jsem si to intenzivně uvědomil a pochopil jsem, že nám tady Bůh říká něco velmi důležitého. Když jsem znovu začal věřit v roce 1976 a byl jsem pokřtěn Duchem svatým, ti, kdo se mnou mluvili a pomáhali mi, byli anglikáni a baptisté. Když se o několik měsíců dříve k Pánu obrátila moje žena Sue, která je anglikánka, byla to svědectví baptisty a katolíka, která na ni nejvíce zapůsobila! Jsem si proto plně vědom toho, co dlužíme našim bratrům a sestrám v jiných částech těla Kristova. Pán používá každého křesťana, který je otevřený této zvláštní milosti, a tím nás nutí znovu přemýšlet o našich představách, jak by měl Pán jednat. Ke mně se Pán dostal následujícím způsobem:

Narodil jsem se v křesťanské rodině. Moje matka byla pravověrná katolička a otec byl anglikán. Byla ale válka, otec byl poslán do zámoří a my jsme žili s dědečkem a babičkou. Mám ještě matné vzpomínky na to, že jsem chodil do kostela a do nedělní školy, a když mi bylo deset let, odešel jsem studovat na renomované katolické lyceum. Po ukončení studia jsem byl přesvědčen, že jsem skutečně věřící, a považoval jsem se za aktivního křesťana - spíše intelektuála.

První otřes zasáhl toto mé bezpečně chráněné duchovní prostředí na univerzitě v Durhamu, kde jsem se setkal s lidmi, kteří byli hluboce přesvědčeni o jiných filozofických názorech na svět a o jiných náboženstvích - mnozí z nich byli přesvědčení ateisté, schopní v diskusích úspěšně obhajovat své názory. Tváří v tvář těmto lidem jsem začal pochybovat o tom, zda není moje katolická víra jen jednou z mnoha možných cest, a postupně jsem přestával pravidelně chodit do kostela. Nesvádím vinu na nikoho, ale něco mi v mém křesťanství chybělo a já jsem byl úplně bezmocný tváří v tvář oponentům, se kterými jsem se setkával. Pozitivem mého studia na univerzitě byla skutečnost, že jsem se setkal se Sue, která pocházela z presbyteriánské rodiny ve Walesu, ale byla confirmována v anglikánské církvi. Postupně však dospěla k přesvědčení, že si člověk Boha vymyslel proto, aby plnil jeho zvláštní přání - a protože věda dnes zná odpovědi na všechny otázky, není křesťanství potřeba. Já jsem sice tak daleko nedošel, ale Bůh v mém životě už neměl žádný skutečný význam. Měli jsme svatbu rok poté, co jsme opustili Durham. Mohli jsme o sobě mluvit jako o šťastném a

úspěšném páru s dvěma milými dětmi, Bůh však neměl, kromě občasných návštěv kostela, v našem událostmi nabitým životě žádné významné místo.

Sprátelili jsme se s Colinem a Janet, anglikánským párem, který žil v protějším domě, a jednou nás Colin pozval do diskusní skupiny, kterou právě zakládali a kterou tvořili členové z různých křesťanských církví. Upřímně řečeno, té myšlenky jsme se zhrozili, ale ze zdvořilosti jsme se rozhodli přece jen přijít na první setkání. Ten večer, to byla úplná katastrofa - bylo to ještě horší, než jsem si představoval. Všichni zdvořile a nekonečně dlouho diskutovali a my jsme se zařekli, že už tam nikdy nevkročíme, i když Sue se docela dobře bavila tím, že popichovala jednotlivé účastníky setkání a komplikovala diskusi citováním legend a mýtů. Z neznámých důvodů jsme tam ale šli i podruhé, a tentokrát to bylo úplně jiné.

Jim a Ina, dvojice z místní baptistické církve, začali mluvit o Ježíši Kristu jako o někom, kdo je živě přítomen v jejich životech - kdo je součástí všeho, co dělají, kdo je tak skutečný jako osoba sedící vedle nich. Udivilo mne to - nepamatoval jsem si, že by někdy přede mnou někdo takovým způsobem o Ježíši mluvil. Velmi se nás to setkání dotklo, vraceli jsme se domů s pocitem jakéhosi neklidu a doma jsme o tom spolu dlouho povídali. Jestliže mají, pokud jde o Ježíše, pravdu, jak je to vlastně s námi? Chce se Bůh skutečně účastnit na detailech našich životů? Jak si mohli být tak jistí a mluvit s takovou odvahou? Proč byli tak jiní, než jsme my?

Za pár dní jsem musel odjet na služební cestu, a když jsem se vrátil, viděl jsem na Sue, že se něco změnilo. Jemnými dotazy se mi podařilo zjistit, že ji navštívila Ina a že Sue začala číst Bibli. Jednou večer se sama rozhodla odevzdat svůj život Ježíši Kristu a prožila to, o čem jsem se později dozvěděl, že se nazývá křest Duchem svatým.

Mne pak tato nová skutečnost zanechávala zmateného, žárlivého, trochu revoltujícího, ale s nepříjemným vědomím nedostatků svého vlastního duchovního života. Sue citlivě vnímala, co ve mně bojuje, a neudělala nic, čím by mě vyvedla z míry nebo co bych vnímal jako její přímý nátlak. Bohatě stačilo to, jak se Sue měnila přímo před mýma očima - všimly si toho i děti. Nevěděl jsem, co si očit. Byl jsem příliš pyšný, než abych dokázal padnout před Bohem na kolena a uznat, že ho potřebuji. Konec konců jsem byl pokřtěný, biřmovaný křesťan, a tak jsem v sobě nesl Ducha svatého. Proč to tedy nefungovalo? Proč mi úplně chyběla jistota, důvěra a dynamická víra v Ježíše Krista? Začal jsem hledat to, co mi chybělo, a doufal jsem přitom, že si toho nikdo nevšimne.

Jednou jsme byli v Chorleywoodu v anglikánském kostele svatého Ondřeje na dětské bohoslužbě. Když skončila a my jsme odcházeli, zdvořile jsem podal ruku knězi a řekl jsem mu, že se mi velmi líbila bohoslužba i jeho kázání. Podíval se mi přímo do očí, ale nic neříkal. Zamumlal jsem názorech na svět a o jiných náboženstvích - mnozí z nich byli přesvědčení ateisté, schopní v diskusích úspěšně obhajovat své názory. Tváří v tvář těmto lidem jsem začal pochybovat o tom, zda není moje katolická víra jen jednou z mnoha možných cest, a postupně jsem přestával pravidelně chodit do kostela. Nesvádím vinu na nikoho, ale něco mi v mém křesťanství chybělo a já jsem byl úplně bezmocný tváří v tvář oponentům, se kterými jsem se setkával. Pozitivem mého studia na univerzitě byla skutečnost, že jsem se setkal se Sue, která pocházela z presbyteriánské rodiny ve Walesu, ale byla confirmována v anglikánské církvi. Postupně však dospěla k přesvědčení, že si člověk Boha vymyslel proto, aby plnil jeho zvláštní přání - a protože věda dnes zná odpovědi na všechny otázky, není křesťanství potřeba. Já jsem sice tak daleko nedošel, ale Bůh v mém životě už neměl žádný skutečný význam. Měli jsme svatbu rok poté, co jsme opustili Durham. Mohli jsme o sobě mluvit jako o šťastném a úspěšném páru s dvěma milými dětmi, Bůh však neměl, kromě občasných návštěv kostela, v našem událostmi nabitým životě žádné významné místo.

Spřátelili jsme se s Colinem a Janet, anglikánským párem, který žil v protějším domě, a jednou nás Colin pozval do diskusní skupiny, kterou právě zakládali a kterou tvořili členové z různých křesťanských církví. Upřímně řečeno, té myšlenky jsme se zhrozili, ale ze zdvořilosti jsme se rozhodli přece jen přijít na první setkání. Ten večer, to byla úplná katastrofa - bylo to ještě horší, než jsem si představoval. Všichni zdvořile a nekonečně dlouho diskutovali a my jsme se zařekli, že už tam nikdy nevkročíme, i když Sue se docela dobře bavila tím, že popichovala jednotlivé účastníky setkání a komplikovala diskusi citováním legend a mýtů. Z neznámých důvodů jsme tam ale šli i podruhé, a tentokrát to bylo úplně jiné.

Jim a Ina, dvojice z místní baptistické církve, začali mluvit o Ježíši Kristu jako o někom, kdo je živě přítomen v jejich životech - kdo je součástí všeho, co dělají, kdo je tak skutečný jako osoba sedící vedle nich. Udivilo mne to - nepamatoval jsem si, že by někdy přede mnou někdo takovým způsobem o Ježíši mluvil. Velmi se nás to setkání dotklo, vraceli jsme se domů s pocitem jakéhosi neklidu a doma jsme o tom spolu dlouho povídali. Jestliže mají, pokud jde o Ježíše, pravdu, jak je to vlastně s

námi? Chce se Bůh skutečně účastnit na detailech našich životů? Jak si mohli být tak jistí a mluvit s takovou odvahou? Proč byli tak jiní, než jsme my?

Za pár dní jsem musel odjet na služební cestu, a když jsem se vrátil, viděl jsem na Sue, že se něco změnilo. Jemnými dotazy se mi podařilo zjistit, že ji navštívila Ina a že Sue začala číst Bibli. Jednou večer se sama rozhodla odevzdat svůj život Ježíši Kristu a prožila to, o čem jsem se později dozvěděl, že se nazývá křest Duchem svatým.

Mne pak tato nová skutečnost zanechávala zmateného, žárlivého, trochu revoltujícího, ale s nepříjemným vědomím nedostatků svého vlastního duchovního života. Sue citlivě vnímala, co ve mně bojuje, a neudělala nic, čím by mě vyvedla z míry nebo co bych vnímal jako její přímý nátlak. Bohatě stačilo to, jak se Sue měnila přímo před mýma očima - všimly si toho i děti. Nevěděl jsem, co si počít. Byl jsem příliš *pyšný*, než abych dokázal padnout před Bohem na kolena a uznat, že ho potřebuji. Konec konců jsem byl pokřtěný, biřmovaný křesťan, a tak jsem v sobě nesl Ducha svatého. Proč to tedy nefungovalo? Proč mi úplně chyběla jistota, důvěra a dynamická víra v Ježíše Krista? Začal jsem hledat to, co mi chybělo, a doufal jsem přitom, že si toho nikdo nevšimne.

Jednou jsme byli v Chorleywoodu v anglikánském kostele svatého Ondřeje na dětské bohoslužbě. Když skončila a my jsme odcházeli, zdvořile jsem podal ruku knězi a řekl jsem mu, že se mi velmi líbila bohoslužba i jeho kázání. Podíval se mi přímo do očí, ale nic neříkal. Zamumlal jsem pár dalších frází a velmi jsem si přál, aby něco řekl nebo aby aspoň pustil moji ruku. Po chvíli tíživého ticha přece jenom promluvil.

„Znáte opravdu Boha? Víte, jak moc vás miluje a že chce změnit váš život? Rád bych se s vámi pomodlil!“

Půl kostela se dívalo na to, jak mne vedl uličkou mezi lavicemi dopředu, kde jsme společně poklekli. Modlil se prostými, krásnými slovy - nejprve anglicky a potom nějakým mně úplně neznámým jazykem. Když jsme pak spolu pili šálek kávy ve společenské místnosti, čekal jsem od něho nějaké vysvětlení, ale žádné nepřišlo.

Druhý den jsem šel do své kanceláře v centru Londýna, protože jsem ale nebyl schopen se soustředit, rozhodl jsem se trochu projít a při tom jsem zašel do malého katolického kostela. Jak jsem tam tak tiše seděl, pocítil jsem najednou kolem sebe Boží přítomnost, jeho moc a lásku. Tuto zkušenost se mi nikdy nepodařilo slovy dobře vyjádřit, jak jsem tam ale seděl a cítil se zcela naplněn Boží láskou, ztratil jsem naprosto pojem o čase a prostoru. Uvědomil jsem si mnoho špatného, čeho jsem se

ve svém životě dopustil, modlil jsem se anglicky a potom slovy, kterým jsem nerozuměl, ale která jediná byla schopna vyjádřit lásku a štěstí, jichž bylo moje srdce plné. Najednou jsem si uvědomil, jak ubíhá čas - byl jsem tam už tři hodiny! Když jsem spěchal zpátky do své kanceláře, vnímal jsem, že se na mne lidé upřeně dívají. Bylo na mně něco vidět? Bylo opravdu něco neobvyklého na někom, kdo běžel centrem Londýna a zpíval si ve tři hodiny odpoledne nahlas: „Dobrořeč, duše má, Hospodinu“?

Toto všechno se stalo v roce 1976, a jak léta plynula, zapojoval jsem se čím dál víc do života církve na místní, národní a později i na mezinárodní úrovni. Brzy jsem si uvědomil, že není v mých silách zvládat současně tuto angažovanost a svoji práci ředitele marketingové společnosti. Po mnoha modlitbách a po ujištění prostřednictvím prorockého slova jsem v práci nabídl svoji rezignaci. Moje společnost ji ale neakceptovala, přála si, abych zůstal, a současně mi poskytla čas, který jsem potřeboval na své křesťanské aktivity. Nemohu tvrdit, že by to bylo vždycky jednoduché. Prošli jsme i složitými obdobími, zvláště pokud jde o finance. Kromě jiného mi ale moje situace umožnila přijmout místo prezidenta Rady ICCRS, jejímž prostřednictvím jsem získal příležitost poznat církevní struktury a hierarchii a zamilovat si je. Díky tomu už chápu důležitost hierarchického i charismatického rozměru církve, a i když se osobně velmi nasazuji v práci pro usmíření a jednotu těla Kristova, zrál a rostlo také moje poznání onoho bohatství, jaké v sobě nese moje vlastní katolická tradice.

Když se ohlížím zpátky, mohu jenom děkovat Bohu za to, co v mém životě v roce 1976 započal. Pochopil jsem, že máme-li žít svůj život v plnosti všeho toho, co pro nás Bůh připravil, naše dětské křesťanství se musí nejprve stát životaschopným v síle Ducha svatého. Způsob, jakým se k tomu dojde, bude pro každého z nás jiný, protože náš Pán není Bohem metod a technik, ale je Bohem vztahů. Je příliš snadné pokusit se žít jako křesťané z vlastních sil, neuspět v tom a ztratit iluze. Jsme všichni jenom lidé s emocemi i intelektem a potřebujeme dovolit Boží lásce, aby se dotkla našich srdcí i našich myslí. Potom nás Ježíš Kristus pokřtí svým Duchem svatým a pozve nás, abychom mu sloužili novým způsobem. Náš život se tím už navždycky změní. To je ale jenom začátek - čeká nás mnohem, mnohem více. Jedno už vím zcela jistě - milost Letnic se nám nabízí, abychom z ní žili.

1. POSELSTVÍ PRO KAŽDÉHO

Obnova, výzva

Katolická charismatická obnova je kontroverzní téma. Pro řadu lidí je zajímavá a současně zneklidňující. Někteří z nich často docházejí k závěru, že není pro ně, ale jsou ochotni připustit, že jí ve skutečnosti nerozumějí. Pro některé je prostě jedním z nových hnutí v církvi. Jiní si myslí, že jde hlavně o modlitební setkávání. Pak jsou tu zase jiní, kteří si hned představují podivné lidi, kteří mávají rukama, modlí se divnými jazyky, dávají veřejně najevo svoje city a promlouvají jakýmsi superduchovním způsobem, který nedává normálním lidem téměř žádný smysl. Zprávy o charismatických v akci a jejich fotografie je asi přesvědčují o tom, že ať už se tu jedná o cokoli, neměli by s tím mít nic společného. Možná se na to zeptali nějakého kněze a dostali odpověď plnou varování a výhrad.

Nebo možná zaslechli nějaký příběh o člověku, který býval úplně normální, ale teď je úplně vyšinutý a stal se „charismatickým maniakem“, jinými slovy řečeno náboženským fanatikem. Proč se s charismatickou obnovou tak často spojují tyto negativní obrazy? A co to vše pozitivní, co už se stalo?

Není pochyb o tom, že se o charismatických šíří mnoho negativního. Část z toho po zásluze. Lidé si všímají více naší podivnosti než našeho proměněného života. Lidé, které žádáme, aby vydávali svědectví, mají za sebou často tak dramatické zkušenosti, že si to normální lidé neumějí porovnat se svým životem. Jenom sami sobě můžeme vyčítat své přehánění, svou necitlivost a pýchu. Ale je tu také mnoho pozitivního. Většina lidí zná někoho, jehož život se změnil k lepšímu tím, že se setkal s charismatickou obnovou. Mnoho lidí získalo osobní, živou víru. Někteří zakusili emoční nebo fyzické uzdravení. Jiní se navrátili do církve a začali vést nový život ve službě církvi. Lidé si toho všímají, a vědí tedy, že jsou tu dobré výsledky - nebo, jak bychom řekli, dobré ovoce. Proč mají zároveň ještě pochybnosti?

Každá farnost má řadu různých skupin s jejich vlastní vizí, náplní a oblastí působnosti. Nikdo nemá problémy s živým růžencem, Mariinou legií, společností sv. Vincence z Pauly nebo s mnoha jinými farními organizacemi - seznam by mohl být mnohem delší. Tak proč je tolik povyku kolem charismatické obnovy? Nikdo jistě nepochybuje o tom, že modlitební skupina je něco velmi žádoucího v každé farnosti. Pravdou ale je, že katolická charismatická obnova není jen nějaká zvláštní zájmová skupina, která se každý týden schází k modlitbě. Jejím jádrem je křest Duchem svatým

- Boží milost, o které jsem přesvědčen, že by měla být součástí zkušenosti každého křesťana. Jeho prostřednictvím má každý - kněží i laici, ženy i muži, mladí i staří, lidé různých ras, bohatí i chudí příležitost říci své jasné a rozhodné „ano“ Bohu. Ale je tu ještě něco navíc. Kromě osobního odevzdání se Ježíši Kristu říkáme svoje „ano“ mocné přítomnosti Ducha svatého a jeho darům - charismatům. Mnohým z nás se to nepodařilo v době, kdy jsme procházeli procesem křesťanské iniciace. Můžeme tak učinit dnes tím, že dovolíme Duchu svatému, aby v nás proměnil jádro naší bytosti a aby nás uschoпил pro službu v církvi a ve světě. Právě to je podstatou charismatické obnovy. Právě proto mají lidé pocit nejistoty. Avšak bez ohledu na to, jak nejisté se mohou lidé cítit, nemůžeme dělat žádný kompromis ve věci tohoto zásadního poselství ani ho nemůžeme chtít nějak rozředit. Kdybychom tak udělali, popřeli bychom to, o čem víme, že je pravdivé. Znamenalo by to zradu toho, co nám Bůh světil.

Myšlenka osobní výzvy a osobní proměny je blízká jenom málokomu z nás. Jsme stvoření, která mají sklon k pohodlí a zvykovosti, a představa něčeho, co by se podobalo zkušenosti cesty do Damašku (Sk 9), nás zneklidňuje. Bůh ale jedná s každým z nás jiným způsobem. Šavel si byl tak jistý tím, že má ty správné odpovědi, tak jistý tím, že plní Boží vůli, tak utvrzený ve svém názoru, že Pán musel udělat něco mimořádného. Může potřebovat s některými z nás učinit něco dramatického - ale ne se všemi. Musíme mít na paměti, že pro nás chce jen to nejlepší a že se s námi setká právě tam, kde jsme. Slabé nebo silné, všechny nás chce vyslat novým směrem a naplnit svou mocí, abychom se s jeho pomocí mohli stát lidmi, jakými nás stvořil. Není mezi námi jediného člověka, který by neměl prospěch z toho, když otevřeme své životy Duchu svatému, a pro kterého by to nebylo příležitostí k růstu. Věřím, že každý potřebuje být pokřtěn Duchem svatým. Jakkoliv můžeme být dobří, důležití, vzdělaní nebo svatí, jakkoliv můžeme být slabí, znevýhodnění nebo hříšní, všem se nám dostane požehnání a pomoci, pokud dokážeme znovu otevřít svá srdce a životy Duchu svatému. V tom spočívá výzva charismatické obnovy, v tom spočívá křest Duchem svatým. Je to ale skutečně něco nového?

Nedávné zkoumání Kiliána McDonnella a George Montaguea⁴ odhalilo, že raně křesťanští autoři chápali křest Duchem (včetně udílení charismat) jako integrální součást křesťanské iniciace. Není to tedy nic nového. Částí díla Ducha svatého je

---

⁴ Christian *Initiation and Baptism in the Holy Spirit a Fanning the Fláme*, obojí vyšlo v Liturgical Press, Minnesota, 1991 (*Křesťanská iniciace a křest Duchem svatým a Rozněcuj plamen*)

upozorňovat nás na přítomnost těchto věcí v církvi od doby prvních Letnic, na přítomnost, kterou jsme přehlíželi. Křest Duchem svatým a přijetí charismat mezi tyto věci patří. Je třeba, aby se nedávno nalezené důkazy o tom, že bývaly součástí křesťanské iniciace, staly součástí veřejné liturgie - ne jenom soukromé zbožnosti. Jinými slovy řečeno, křest Duchem svatým je pro každého. To, co jsme poznali prostřednictvím vlastní zkušenosti, bylo i zkušeností prvních křesťanů. Není to něco pro zvláštní skupinku zájemců - je to pro celou církev! Obnovuje tedy Pán v církvi křest Duchem svatým a charismata prostřednictvím charismatické obnovy, protože už nejsou částí normálního svátostného konání křesťanské iniciace? A pokud to tak je, proč je proti tomu tak velký odpor?

Písmo nás zve, abychom se nechali vést Duchem (Gal 5,25]. Chápu, že výzva otevřít naše životy Duchu svatému některé z nás zneklidňuje. Nikdy dost dobře nevíme, co udělá nebo co od nás bude požadovat, a sama charismata mohou být něco zvláštního. Jsou to přece nadpřirozená znamení Boží přítomnosti a my na ně musíme s vírou reagovat. To je ovšem obtížné a stále přítom trvá riziko neúspěchu a odmítnutí. Bezpečnější je nedělat nic nebo se o něco pokoušet jenom tehdy, když to jsme schopni zvládnout vlastními silami a schopnostmi. Existuje ještě jedno nebezpečí - omezit se na evidentně nadpřirozená charismata, vyjmenovaná v 1 Kor 12, a nevšímat si všech ostatních charismat, jako je vyučování, pohostinnost, služba a mnoho dalších, protože je považujeme za nepodstatná. Takový postoj by také znehodnocoval Boží konání. *Každý* dar Ducha je důležitý - ne jenom ty nejdramatičtější. Není to ale jenom neznalost a strach, co odvádí lidi od charismatické obnovy. Někdy podkopáváme Boží dílo tím, jak se sami chováme. Pokud naše slova a činy lidi zneklidňují, je nezbytné, abychom se podívali, jakým způsobem poselství prezentujeme. Potřebujeme ho prezentovat pozitivněji a citlivěji, aniž bychom při tom zpochybňovali jeho podstatu. A současně je třeba, abychom to dělali upřímně a srozumitelně.

Přijmout křest Duchem svatým neznamená připojit se k nějakému hnutí. Znamená to přijmout plnost naší křesťanské iniciace. Může se to dotknout kohokoliv. Tato zkušenost má vliv na každou část života církve, protože nás uschopňuje ke službě Bohu a k vzájemné službě v lásce a moci a protože nás vysílá k účasti na službě církve ve světě. Oživuje všechno, co se ve farnosti děje, protože oživuje každého, kdo se na tomto dění podílí.

Žít v Duchu znamená plně se podílet na životě těla Kristova. Může to proměnit naše farnosti ve skutečná společenství lásky, ze kterých neseme výzvy evangelia do prostředí, ve kterém žijeme a pracujeme. Naším posláním je posláni církve - proměnit společnost. To, co je podstatné, je přítomnost a moc Ducha svatého. O tom a o darech Ducha nelze podle mého názoru diskutovat. Při veřejné audienci v roce 1992 mluvil papež Jan Pavel II. o přítomnosti charismat v životě církve. Vysvětloval jejich význam těmito slovy: *„Účast lidu Božího na mesiášském poslání není dána pouze prostřednictvím hierarchických služeb v církvi a prostřednictvím života ze svátostí. Uskutečňuje se i jinými způsoby - prostřednictvím duchovních darů a charismat.“*⁵

Máme-li se plně účastnit posláni církve, potřebujeme dary Ducha. Přicházejí k nám prostřednictvím křtu Duchem svatým, Boží milosti, zdarma nabízené každému. Je to ale milost, po které je třeba toužit, kterou je třeba si přát, přijmout ji a uvést do života. To je výzva, která stojí před charismatickou obnovou. Odpovídejme nadále na tuto výzvu a hledejme nové cesty, jak druhým lidem pomoci, aby na ni odpověděli i oni.

---

⁵ *Osservatore Romano*, č. 26, 1. července 1992

2. DUCH SVATÝ NÁM DŮVĚŘUJE

Obnova, stále ještě charismatická?

Jako charismatičtí křesťané stojíme neustále před různými výzvami - sociálními, morálními, pastoračními a duchovními. Je tu ale ještě jedna konkrétní výzva, které musíme čelit, a to je obava, jestli se může stát, že ztratíme charismata? To, čím se charismatická obnova vždycky odlišovala, bylo naše přesvědčení o tom, že se působení Ducha svatého ode dne Letnic nezměnilo. A že také dnes můžeme zakoušet jeho vylití, jeho dary i jeho moc stejným způsobem, jakým je zakoušelo rané křesťanské společenství. Duch, který byl přislíben jako „moc“ v Lk 24,49 a ve Sk 1,8, k nim přicházel jako hluboká konkrétní lidská zkušenost a oni získávali dary, které potřebovali pro to, aby mohli pokračovat v Kristově poslání ve světě. Víme, že tento způsob vylití Božích darů a jeho moci se v církvi uskutečňuje i dnes. Když přijímáme Ducha svatého, přináší nám nadpřirozené dary neboli charismata. Stále je potřebujeme k tomu, abychom budovali dnešní církve a abychom mohli působit ve světě. Před 2. vatikánským koncilem se zdálo, že se tyto dary již vytratily, ale koncil je znovu uznal a ony se ihned projevíly v charismatické obnově. Od té doby byl jejich význam mnohokrát vysvětlen, prokázán a akceptován. Hrozí nám tedy skutečně nebezpečí, že bychom je znovu mohli ztratit? Je překvapivé, že po pouhých dvaceti pěti letech existence charismatické obnovy si musím položit takovou otázku, ale varovná znamení už tady jsou. Mnozí z nás jsou unavení. Je pro nás stále obtížnější vykročit ve víře, a tak spoléháme více na různé techniky než na Ducha svatého. Znamená to snad, že to, co začalo jako mocný Boží čin, nyní pokračuje naší lidskou silou? Vrátili jsme se do bezpečí struktur a rituálů a snažíme se proměnit sebe a společnost jenom vlastní přirozenou silou? Protože prvotní nadšení odeznělo a mnoho našich starých lidských problémů zůstává, začali jsme budovat teologii kolem naší nevěry a vysvětlovat, proč Bůh asi nezasáhne? Jsme snad paralyzováni strachem, že nám Duch svatý své dary odňal?

Pavel nám říká, že Bůh své dary nikdy zpět nebere (Řím 11,29). Pokud se tedy znovu ztrácejí, musí to být proto, že jsme je přestali používat. Když píše Timoteovi, vyzývá nás, abychom dary, které dostáváme, nenechávali ladem (1 Tim 4,14), ale abychom je rozdmýchali v plamen (2 Tim 1,6). Obvyklým místem, kde se máme naučit dary užívat, je modlitební společenství; když se tedy setkám s modlitebními skupinami, které si říkají charismatické, ale neprojevují se v nich žádné duchovní dary, vím, že

sešly z cesty. Proč se to děje a co se dá udělat pro to, abychom si uchovali charismata - abychom zůstali charismatičtí? Charismata jsou dary pro církve, pokud si jich ale charismatická obnova neváží a neužívá je, kdo jiný to udělá?

Bohužel tu vždycky budou tací, kteří se budou na charismata dívat jako na nějaké novoty - lákavé hračky, které je možno získat, předvádět se s nimi lidem a získat jejich obdiv. Tam, kde neexistuje skutečné pochopení darů a jejich užívání, neudivuje, když lidé říkají, že prošli „celou tou Obnovou“ a šli dál za něčím jiným. Upřímně se radují, když lidé objevují bohatství jiných forem modlitby. Jsem rád, když nacházejí nové oblasti služby církvi. Nestěžuji si ani, když nemohou chodit na týdenní modlitební setkání. Ale dělá mi velkou starost, když slyším, že už neužívají dary, které jim Bůh dal, když byli pokřtěni Duchem svatým. Pokud lidé skutečně chápou, k čemu tyto dary slouží, budou dále žít z Obnovy - ať už je Pán postaví kamkoliv. Dary jsou mocné a účinné, když jsou správně užívány.

Duch svatý je pravý strážce svých darů. Upozornil nás znovu na charismata a naučil nás je užívat. My teď máme jasnou zodpovědnost za to, že budeme učit ostatní. Je to důvěra, kterou k nám Duch svatý má a ze které budeme skládat účty. Jestliže má církve naplnit svoje poslání hlásat evangelium v síle Ducha svatého, potřebujeme k tomu dary. Potřebujeme ale také mít správně srovnané priority. Dary jsou znamení, která nás vedou k Bohu, jsou to nástroje ke splnění úkolu, ne cíle samy pro sebe. Pán chce, abychom je měli, ale dary nepřijdou jenom proto, že si spolu sedneme a budeme o nich mluvit nebo si stěžovat na to, že nepřicházejí. Musíme po nich toužit, žádat o ně a pak je správně používat. Ti, kdo jsou ve vedoucích pozicích, za to nesou zodpovědnost - vyžaduje to odvahu a vizi.

V počátcích charismatické obnovy si Pán vybíral authority, které měly vizi. Tito inspirovaní muži a ženy vedli obnovu prvními roky její existence a postarali se o to, že zaujala správné místo v životě církve. Pochopitelně docházelo i k polemikám, vznikaly problémy, ale měli bychom být velmi vděční těm průkopnickým autoritám, které rozeznaly Boží dílo a vytvořily mu potřebné struktury a rámce, v nichž se mohlo rozvíjet. Jestliže ale mají prorocké a duchovní služby přinášet ovoce a rozvíjet se, musíme dosáhnout toho, aby i dnešní authority byly muži a ženami s vizí. Potřebujeme mnohem více proroky, lidi s vizí a ty, co umí předávat Boží slovo, než organizátory a správce. Charismatická obnova musí zůstat dílem Božího Ducha a nesmí dopustit, aby se přeměnila v byrokratickou strukturu. Dějiny byly svědkem příliš mnoha

neúspěchů duchovních hnutí poté, co se z nich vytratila prorocká vize a udusila je přílišná organizovanost. Budeme-li Ducha omezovat, dary znovu zmizí.

Pán nekřtí svým Duchem nějaké systémy, techniky nebo akce - křtí muže a ženy. Prosme ho stále o to, aby to dělal. Učme všechny, aby toužili po charismatech a očekávali je - ne pro ně samé, ale jako nástroje k budování Království. Objevujme osobní dary každého člověka a povzbuzujme ho, i když dělá chyby. Potom můžeme jít dál pod vedením Ducha svatého a konat všechno, co od nás žádá. Budeme vědět, že žijeme z *jeho* zdrojů, a ne ze sebe. Má-li se ale toto všechno uskutečnit, je třeba, abychom Boha nechali být Bohem a nechali ho dělat věci *jeho* způsobem - ne naším. Potřebujeme obnovu, která je charismatická.

3. PŘEKONÁVAT SVĚT

Obnova a víra

Všude ve světě jsou lidé, kteří vyrostli ve víře prostřednictvím charismatické obnovy. Píše se o ní jako o katalyzátoru nové víry. Pro některé to bylo jejich první setkání s osobou Ježíše Krista, pro jiné to byl prostředek k obnově jejich slabé, neúčinné víry. Můžeme tedy oprávněně říci, že charismatická zkušenost je často cestou k růstu ve víře - k posunu z jedné úrovně víry na úroveň vyšší. Zdá se, že pro většinu z nás existují tři různé druhy víry - víra, která věří, víra, která důvěřuje, a víra, která očekává. K tomu, abychom byli vůbec křesťané, musíme mít tu první; pro některé je obtížné získat tu druhou a mnozí nikdy nedosáhnou té třetí. Bůh ale hledá muže a ženy víry - lidi, kteří přijmou jeho slovo a uvěří v jeho Syna. Chce, abychom poznávali jeho přítomnost, moc a lásku, chce, aby ostatní lidé viděli, že on působí v našich životech. Bůh v nás ale může působit jenom úměrně naší víře. Nedostatek víry Boha omezuje v jeho činech a z nás dělá pasivní křesťany, zatímco pro dynamickou víru je možné téměř všechno (Ef 3,20).

Otec si nepřeje, aby jeho děti byly pasivní a rezignované. Očekává, že budeme nadšení a ochotní, že budeme toužit po tom, abychom ho více poznávali, a že budeme věřit, že on *chce* skutečně pracovat v nás a skrze nás. To je ta očekávající víra, kterou u nás hledá. Ježíš to vyjadřuje čtyřmi jednoduchými slovy: „Mějte víru v Boha“ (Mk 11,22). To obvykle znamená, že chce, abychom něco *udělali*, a potom jedná on. Jednou ze smutných věcí současné společnosti je to, že mnoho lidí se stalo spíše diváky než těmi, kteří jednají. Nejvíce času trávíme sledováním televize. Lidé se už nechtějí na něčem podílet - chtějí, aby jim někdo obstarával vzrušení a zábavu, ale nechtějí se zapojovat. Televizní seriály a telenovely mají obrovskou sledovanost - proč? Protože jejich prostřednictvím se můžeme zúčastnit života jiných lidí bez jakýchkoliv závazků. Nekladou na nás žádné požadavky. Na stejný problém narážíme při modlitebních setkáních, a dokonce i v církvi. Lidé přicházejí, očekávají, že něco dostanou, že „budou baveni“, aniž by něco sami dávali nebo se osobně zúčastnili. Víím, že účastnit se konferencí a mluvit o evangelizaci je mnohem více v oblibě než skutečně někoho evangelizovat. Je to všechno součástí jednoho a téhož problému v mnoha podobách. I když dobře víme, že musíme vždy věřit v Dárce, a ne v dary, můžeme být v pokušení chodit od jednoho setkání k druhému a doufat, že tam bude mít někdo právě pro nás prorocké slovo. Přiblížit se Pánu, jít s ním a naslouchat mu

je sice těžší, ale přináší to člověku mnohé zadostiučinění. Pak ovšem musíme také dělat to, co nám říká. Musíme přestat být pasivní a začít z víry jednat. „To slovo však musíte uvádět ve skutek" (Jak 1,21).

Evangelia jsou plná příběhů mužů a žen, kteří jednali z víry. Petr, který kráčel po vodě - ale musel nejprve vystoupit z člunu. Žena uzdravená z krvácení - která musela ve víře vztáhnout ruku a dotknout se Ježíše. Setník přející si uzdravení svého služebníka - který ale musel přijít k Ježíšovi a požádat ho. U každého z nich je dobře vidět, jak Ježíš chválí jejich víru a jak jindy kárá nedostatek víry. Chceme-li žít v síle Ducha svatého, musíme žít vírou, která očekává. Víra je podstatná část našeho chození s Bohem a umožňuje Duchu, aby naším prostřednictvím pracoval. Není to krok naslepo do tmy, ale odpověď na důvěryhodný slib (1 Jan 5,4). Aktivní víra v Boha je pramenem života a přináší svobodu.

Tak často vkládáme svoji víru do nesprávných věcí - do sebe sama, do problémů, se kterými se setkáváme, do našich obav a pochybností. Měli bychom svoji víru vkládat do toho, který zvítězil, a do *jeho* moci (Ef 3,20-21). Bohužel se mi zdá, že velká část současné spirituality se nesoustředí na to nejdůležitější. Zdá se, že jasná evangelijní výzva k pokání, obrácení se od sebe a zaměření se na Ježíše byla nahrazena přílišným zájmem o pochopení sebe sama a touhou po seberealizaci. Příliš mnoho křesťanů se více zabývá vlastním růstem než tím, aby v nich rostl Kristus. Zdá se, že to nejen svědčí o nesprávném důrazu, ale že se dá mluvit přímo o nevíře. Ježíš řekl, že největším hříchem světa je, že v něho neuvěřil (Jan 16,9). Svatý Augustin to vyjadřuje slovy, že víra otevírá dveře pochopení, nevíra je zavírá. Naše víra musí být zaměřena na Boží lásku k nám, na Ježíšovo dílo na kříži, na pokračující dílo Ducha svatého v našich životech (Gal 2,20). Nemáme se soustředit na sebe a na své potřeby, ani důvěřovat technikám, metodám a myšlenkám jiných lidí. Někdy nám tyto věci pomohou, ale jenom tehdy, když jsme bezpečně postaveni na skále - zakořenění v Ježíši a utvrzení ve víře v něho (Kol 2,6-7). Pokud tomu tak není, budeme hledat všechny možné novoty. Nebudeme schopni správně rozlišovat - budeme lidmi vybírajícími si učitele, kteří „šimrají jejich uši" (2 Tim 4,3). Nic nemůže být jasnější než Pavlovo varování před „tak zvanou filozofií. Jsou to samé lidské nauky, které se opírají o prvopočátky světa, ne o Krista" (Kol 2,8). Je snadné pohlížet na určité zvláštní techniky a systémy jako na jakousi duchovní „magii" - nevěříme *opravdu*, že to Bůh může učinit, a tak se obracíme k jiným prostředkům. To je nevíra. Ježíš nám ale jasně

říká, že bez víry se nelze Bohu zalíbit (Žid 11,6). Musíme se modlit slovy, kterými se modlil otec chlapce postiženého epilepsií: „Věřím! Pomoz mé slabé víře!“ (Mk 9,24).

Jan nám říká, že naše víra vítězí nad světem (1 Jan 5,4) - ale jednáme a žijeme v takovéto víře? Pochopili jsme, že jsme byli spaseni skrze víru, ne svým přičiněním, ale Božím darem (Ef 2,5)? Víme opravdu, že jenom „víra je podstata toho, v co doufáme, je přesvědčení o věcech, které nevidíme“ (Žid 11,1)? Můžeme říci s Pavlem, že „tento život v těle žiji ve víře v Božího Syna, protože on mě miloval a za mě se obětoval“ (Gal 2,20)? Duch svatý nám zjevuje, že Bůh je Otec (Řím 8,16) a že Ježíš je Pán (1 Kor 12,3). Známe je dobře? Podívejme se na to pozorně - na konci dnů nebude záležet na tom, co známe, ale koho známe. Prorok Daniel nám připomíná (11,32), že lid, který zná svého Boha, zůstane pevný a bude podle toho jednat. Jestliže věříme ve Slovo, v Ježíše, který přišel, aby stvrdil všechna Boží zaslíbení (2 Kor 1,20), potřebujeme, aby tato víra začala přinášet své ovoce. Musíme radikálněji svěřit své životy jemu, začít žít *vírou* a modlit se *s vírou*. Možná, že pak začneme věřit neuvěřitelnému, vidět neviditelné, a dokonce i dělat nemožné - *vírou*.

4. ŽIVĚ A AKTIVNĚ

Obnova, Písmo a tradice

Když jsem prožil křest Duchem svatým, objevil jsem novou lásku k Bibli a touhu skutečně znát Boží slovo. Písmo se skládá z velmi různých příběhů a dopisů inspirovaných Duchem svatým a zapsaných obyčejnými lidmi. Vyprávějí o způsobech, jakými se Bůh zjevoval národům a jednotlivcům a jak na to oni odpovídali. Tyto příběhy byly shromážděny do svaté knihy - Bible. Je svatá, protože je to slovo Boha k jeho lidu. Ale spíše než kniha je to knihovna, ve které jsou uloženy záznamy o Boží nekonečné lásce k jeho lidu po dobu více než tisíce let. Na jejích stránkách je možné najít všechno, co se týká lidských emocí i lidského chování. Zaznamenává zápas člověka o pochopení Božího tajemství. Je jak reálná, tak i praktická. Je také často chybně citovaná a ještě častěji špatně chápaná. Jestliže mám pochopit to, co nám Bůh říká prostřednictvím Písma, potřebuji k tomu vedení Ducha svatého a moudrost církve.

Duch svatý inspiroval všechny knihy Bible, a tak nás ve věcech učení i ve věci vztahů povede Písmo (2 Tim 3,16). Duch svatý ale není jenom tím, kdo Písmo inspiroval, on také čtenáři jeho pravdy zjevuje. Tím se vysvětluje, proč Písmo novým způsobem ožívá ve chvíli, kdy jsme Duchem pokřtěni, protože máme-li přijmout a pochopit, co Bůh říká prostřednictvím svého slova, potřebujeme být otevřeni jeho vedení. Když čteme Písmo, Starý i Nový zákon, Duch Svatý nás vede k hlubšímu vztahu se Slovem, které se stalo tělem, s Ježíšem Kristem. Psané slovo Písma nám tak odkrývá osobní Slovo - Ježíše.

Jako křesťan jsem se rozhodl následovat Ježíše - stát se jeho učedníkem. Jestliže se mám s ním vydat na cestu víry, učit se o všem, co dělal a říkal, abych věděl, co mám dělat a říkat já, neočekává se, že půjdu na cestě sám. Jsem součástí společenství poutníků, jejichž duchovní předchůdci už touto cestou víry prošli. Abych porozuměl Božím cestám, potřebuji nejenom Ducha svatého a Boží slovo, ale také nashromážděnou moudrost a zkušenost dvou tisíc let křesťanství.

Ve věcech nauky a křesťanského života musí být Písmo interpretováno ve světle této moudrosti a zkušenosti - vždyť ty byly dány celému společenství církve, a ne jenom jednotlivcům. Předávání této živé pravdy z generace na generaci se nazývá tradice a odráží pokračující pronikání skutečností, o kterých Písmo hovoří. Učitelský úřad církve není nadřazený Božímu slovu, ale je jeho služebníkem. Je zde k tomu,

aby bránil Písmo před mylnou interpretací a aby zajistil pravé učení. Druhý vatikánský koncil prohlásil, že „všechno hlásání církve, ano, celé křesťanské náboženství, má být živeno a řízeno posvátným Písmem“. Písmo by tedy nemělo být jenom dalším vlivem, který působí v našich životech - mělo by ovládat a řídit to, jak žijeme.

Velká většina katolíků nemá biblickou spiritualitu - neučili nás, abychom do hloubky studovali Boží slovo. Zatímco naši protestantští bratři a sestry zdůrazňovali význam Písma, my jsme trvali na ústředním významu eucharistie. Vatikánský koncil obojí spojil v jasném prohlášení, že církev „*nikdy nepřestává lámat chléb života a nabízet ho věřícím z jednoho stolu Božího slova a těla Kristova*“ (Věroučná konstituce o Božím zjevení, 21). Jsme nyní povzbuzováni k tomu, abychom četli Písmo pravidelně, v duchu modlitby, s úctou, abychom si uvědomovali, že tato jedinečná sbírka psaného slova si zasluhuje zvláštní místo v našem životě.

Jestliže Bůh zaujímá první místo v našem životě, jestliže svůj vztah k němu myslíme opravdu vážně, pak musí být Písmo tím prvním, co budeme číst. Jak můžeme věnovat více času jiným knihám, ať už jsou jakkoliv dobré, nebo novinám, časopisům a televizi? Boží slovo je něco živého a aktivního (Žid 4,12), když ho čteme, musíme odložit stranou svou povýšenost - svůj přirozený sklon soudit Boží slovo s přesvědčením, že naše mysl je sama dostatečně schopná porozumět tomu, co čteme. Protože tak jako Boží myšlení převyšuje myšlení naše (Iz 55,9), tak i Bible je nad naše přirozené chápání. Musíme prosit Ducha svatého, aby nás osvětil. V listu Efezanům (5,18) nás Pavel vyzývá k tomu, abychom „byli naplněni Duchem“, a v listu Kolosanům (3,16) zase vybízí, „ať je Kristova nauka u vás ve své plné síle“. Bůh k nám mluví prostřednictvím svého slova a svého Ducha. Jsme-li naplněni Duchem, budeme hladovět po jeho slově, jsme-li utvářeni slovem, budeme více otevření působení Ducha.

Prostřednictvím charismatické obnovy mnoho lidí došlo k poznání Ježíše Krista jako svého Pána. On je tím, kdo nám ukazuje, jaký je Bůh. On je Slovo, které se stalo tělem. Když vstupujeme do života, nabízí nám, abychom rozeznali, že ústřední smysl všech Písem je v něm - Slovu života (1 Jan 1,1). Není pouhým nositelem poselství - on je tím poselstvím. V něm se spojují Starý a Nový zákon, protože Božího zjevení se nám dostalo prostřednictvím Písma. Naší odpovědí, naším „ano“ Bohu, je *víra*. Slovy Richarda Rohra:

„... všem Duchem naplněným lidem, kteří vstoupí do tohoto dialogu víry s Písmem, se nakonec zvěstuje jedno slovo - radostná zvěst. Člověče, jsi spasen. Jsi milován.

*Jsi jedinečný. Jsi svobodný, jsi na cestě. Máš cíl. Tvůj život skutečně má smysl a je zakotven ve zkušenosti, pochopení a skutečnosti bezpodmínečné Boží lásky."*⁶

Psané slovo, Písmo a osobní Boží Slovo - Ježíš, nejenom *dávají* život, ale mají také moc náš život *změnit*. Jestliže se rozhodneme číst s novým nadšením Písmo, jestliže uvěříme, že Slovo je skutečně živé a aktivní, pak se naše životy *změní* tím, co čteme.

---

⁶ Z přednášky v USA na počátku 80. let 20. století

5. HLEDÁM TVOU VŮLI

Obnova a vize

Jedním ze slov, která dnes často slýchám v charismatických kruzích, je slovo „vize“. Lidé se ptají, zda mám vizi pro svůj život, pro modlitební skupinu nebo pro další věci, kterých se účastním. Dříve jsem považoval vizi za něco prorockého a mystického, teď už jsem ale pochopil, že dnes se slovy „mít vizi“ míní to, že vím, co má Bůh pro mne připraveno - jaký je jeho zvláštní plán pro můj život. Jestliže používáme slovo vize tímto způsobem, můžeme říci, že pro svoji práci a službu v církvi vizi potřebujeme.

Písmo nám říká, jaký má Otec s námi plán - jsme voláni k tomu, abychom ho poznávali, milovali a sloužili mu skrze jeho Syna Ježíše Krista (Ef 1). Tento vztah bude úhelným kamenem našich životů, jak by měl ale ovlivnit praktické každodenní věci? Když se rozhlížím kolem sebe, vidím tolik dobrých věcí, které bych dělat mohl, ale je jasné, že všechny je dělat nemohu. Které z nich si tedy Pán přeje, abych dělal? Kterým směrem mám podle jeho přání napřít svoji energii, čemu mám věnovat čas? Odpovědí je to, co mám na mysli, když mluvím o vizi pro svůj život. Znamená to vědět, co pro mne chce Bůh - co by chtěl, abych se svým životem udělal. Začíná to zcela osobním způsobem a ve chvíli, kdy to uskutečňuji v praxi, ovlivňuje to každé moje rozhodnutí. Jestliže mám Pánu účinně sloužit, potřebuji k tomu jasnou vizi. A stejně tak ji potřebuje každá skupina i organizace v církvi.

I když je vize něco duchovního, bude třeba ji vypracovat praktickým způsobem. Boží plán pro mne bude vždycky počítat se všemi okolnostmi mého života. Jestliže jsem ženatý, máme děti a já svou práci, Bůh s tím počítá. Stejně tak dobře ví, jako jaký typ osobnosti mne stvořil, kam jsem došel na své duchovní cestě, kde potřebuji jeho uzdravení, v čem bych se měl změnit a jaké dary už mi dal. Zná moje silné a slabé stránky mnohem lépe, než je znám já sám, ale chce, abych se stal takovým, jakého mne při stvoření zamýšlel - jinými slovy řečeno, aby se využil můj potenciál. Takže když mám *jeho* vizi, dá to mé cestě směr a smysl. Budu schopen zvážit priority a hodnoty ve svém životě, místo abych jenom reagoval na požadavky, které na mne kladou ostatní lidé. Bez vize budu mít tendenci přizpůsobovat se všem novotám, pravděpodobně ztratím směr své cesty (Př 29,18) a stanu se kritickým vůči všem, kdo nesdílejí mé názory. S vizí ale budu vědět, co pro mne chce Bůh, a budu se spoléhat na to, že mne pro splnění úkolů, které mi dá, vybaví vším potřebným. Konec konců, jestliže má se mnou své plány (Jer 29,11-14), proč bych se ho nemohl na ně zeptat?

Může to vyžadovat trpělivost a vytrvalost, jsme-li ale věrní v modlitbě a čekání na Pána, vize nepochybně přijde, jak nám to přece řekl (Žid 2,3).

Když se nás někdo zeptá na naši práci, na vzdělání našich dětí, jak chceme žít, až budeme v důchodu, nebo jakou letos plánujeme dovolenou, dostane obvykle detailní a promyšlenou odpověď. Rozhodli jsme se, co chceme udělat, stanovili jsme si tedy cíle a naplánovali si, jakým způsobem těchto cílů dosáhneme. Na tom, že si v životě klademe cíle - to, čeho chceme dosáhnout, není nic špatného. Problém je v tom, že v našem plánování s Bohem často nepočítáme. Uděláme si svoje plány a pak ho žádáme, aby jim požehnal! Je snadno pochopitelné, jak k tomu dochází. Prohlásím Ježíše za svého Pána, ale ve skutečnosti omezují jeho vliv. Některé oblasti jsou duchovní, ale já jsem se rozhodl, že jiné oblasti potřebují praktičtější přístup, a tak se o ně starám sám. Pochopitelně dobře vím, že rozdělovat svůj život na duchovní a praktický - jeho a můj - je nesprávné. Potřebuji tedy změnit způsob svého myšlení a učinit Ježíše Pánem celého svého života. Potřebuji jeho vizi pro všechno - pro sebe, svoji rodinu, pro svou práci i pro skupiny, do kterých patřím. Potom už cíle nebudou jenom moje, ale i jeho a já dokážu lépe zpracovat svoji vizi vedle vize všech ostatních v církvi. Jestliže se ale má toto uskutečnit bez konfliktu, bude to vyžadovat lepší vztahy k druhým lidem a změny v některých mých postojích.

Často potkávám lidi, kteří si myslí, že každý, kdo nesdílí jejich konkrétní vizi, se musí mýlit. Pán ale vždycky dává mnoho různých vizí - stačí, když se podíváte na to, kolik existuje různých řeholních společenství. „Je mnoho údů, ale tělo je jedno“ (1 Kor 12,20). Naše dary a služby mohou být různé (1 Kor 12,12-30), ale všichni se podílíme na společném poslání žít podle evangelia a činit ze všech národů Kristovy učedníky. Nejsme voláni k tomu, abychom žili a pracovali v izolaci. Jsme všichni součástí společenství víry a moje vize zapadá do mnohem širší celkové vize. Jestliže budu plnit svoji úlohu a povzbuzovat ostatní, aby i oni svoje úlohy naplňovali, bude působení církve mocnější. Chceme znát celkovou Boží vizi pro jeho lid, a proto potřebujeme znát Písmo. K tomu, abychom dokázali plnit svoji roli a uváděli Boží vizi do života, potřebujeme také pochopit učení církve - zvláště v dokumentech 2. vatikánského koncilu a na něj navazujících apoštolských exhortacích. Pomohou nám pochopit, jak všechny naše malé role zapadají do díla a vize celého těla - univerzální církve.

Charismatická obnova má něco velmi zvláštního, co může nabídnout pro život církve - křest Duchem svatým. Není to cíl sám pro sebe, ale začátek nového a účinněji působícího života služby ve velmi různých podobách. Obnova tak přinesla bohatou

úrodu viditelného ovoce - modlitební skupiny, společně žijící komunity, organizace, které se zabývají hlásáním evangelia a přípravou lidí pro evangelizaci, domy modlitby a formace a jiné. Jejich seznam je obdivuhodný. Pán dal jednotlivým mužům a ženám vizi pro tyto iniciativy, ale je důležité si uvědomovat, že všichni vyrůstáme ze stejných kořenů a že všichni pracujeme pro šíření téhož království. Zatímco každý z nás má jasnou zodpovědnost za to, že zůstane věrný své vlastní vizi, nesmíme se stát kritickými vůči tomu, co dělají ostatní, jenom proto, že je to něco jiného. V Božích plánech není místo pro úzkoprsé lidi nebo pro ty, kdo chtějí budovat svoje vlastní říše. Boží vize respektuje naši individualitu, ale vyžaduje také spolupráci s druhými. Buďme tedy ochotní pomáhat a povzbuzovat a mluvmе dobře o všech těch ostatních skupinách, organizacích a hnutích v církvi. Ať jsou naše vztahy stále silné, naše láska živá, pracujme a modleme se společně. Potom uvidíme ještě více plodů a Boží království se bude rozšiřovat mnoha směry. K tomu, aby se toto všechno mohlo uskutečnit, potřebujeme ale nejdříve ze všeho svoji vlastní identitu - potřebujeme poznat, co si Pán přeje pro každého z nás. Potřebujeme věci vidět stejným způsobem, jak je vidí on. Všichni potřebujeme být lidmi s vizí - s jeho vizí.

6. STAŇ SE TVÁ VŮLE

Obnova a vedení

Lidé často považují vedení za něco jako překážkový běh. Bůh je v něm rozhodčím s píšťalkou připravenou, aby mohl zapískat, jakmile uděláme chybu, a diskvalifikovat nás. Tak to ale není. Jsme lidé, a tak je jisté, že budeme dělat chyby, ale stejně jako Pavel jsme „vyvoleni k tomu, abychom znali jeho vůli“ (Sk 22,14). Proč bychom si tedy měli myslet, že Bůh nám to chce udělat těžší? Má pro každého z nás připravený zvláštní plán a chce, aby se naplnil. Když se o to snažíme, můžeme se na jeho vedení spolehnout.

Jestliže chceme být vedeni, musíme zůstat blízko tomu, kdo nás vede. Ježíš je cesta, pravda a život, účelem každého vedení je tedy nejprve dovolit Duchu svatému, aby nás vedl k užšímu vztahu s ním. Ježíš měl takový úzký vztah se svým Otcem, a tak mohl těsně před svým utrpením říci: „Oslavil jsem tě na zemi a dokončil jsem dílo, které jsi mi svěřil, abych vykonal“ (Jan 17,4). Pokud je náš vztah k Bohu, vertikální vztah, v pořádku, nebudou žádné vážné problémy s horizontálními vztahy - s našimi vztahy k ostatním lidem. Jestliže má ale jakýkoliv vztah růst, musíme na tom pracovat - nestane se to jen tak samo od sebe. Potřebujeme nechat Bohu čas a naučit se rozpoznávat jeho hlas a naslouchat mu. Když o tom přemýšlím, musím se přiznat k tajné obavě, kterou nosím v srdci - že na konci svého života tu bude pár dobrých věcí, které jsem udělal, ale protože jsem měl plné ruce práce, abych je zvládl, možná, že jsem si přitom nevšiml té jediné skutečně důležité věci, kterou ode mne Bůh očekával. Je jenom málo tak smutných věcí, jako je člověk, který ze všech sil pracuje pro Boha, ale nikdy se nezastaví, aby mu naslouchal, a je tak přetížen věcmi, které od něj nikdo nežádal, že si nevšimne příležitosti pracovat s *Bohem*. Pán má svůj plán pro každého z nás, ale málokdy nám hned na začátku ukáže celý obraz. Chce, abychom postupovali krok za krokem.

Na každé cestě je snadné zabloudit, a tak potřebujeme mapu a kompas. Naší mapou je Bible a Duch svatý je naším kompasem. Prostřednictvím Písma se dozvíme o Otcově lásce a věrnosti - o tom, co si přeje pro náš život jako takový. Potom nám Duch svatý, který působí prostřednictvím církve, ukáže, kde jsme a kterým směrem máme jít. Když nás doprovází, očekává, že budeme používat svoji inteligenci a svůj selský rozum. Povede nás k Ježíši, když se modlíme, bude nás inspirovat a přesvědčovat, když čteme Písmo, bude nás učit prostřednictvím našich pastýřů, bude

nás formovat celkovými okolnostmi našich životů, bude očekávat, že se podřídíme pravé autoritě a učení církve. Potom nás očistí prostřednictvím našich vztahů v rodinách a v těle Kristově a čas od času vstoupí rázně, nadpřirozeným způsobem, do našich životů a zvláštním způsobem nás prostřednictvím svých darů osobně povede.

Pokud jsme poznali Boha velmi osobním způsobem, máme vždycky pokušení odmítat autoritu a spolehnout se na přímé Boží vedení - znamení, zázraky, prorocká slova a vedení Duchem svatým. Nebo můžeme přijmout opačný názor a být přesvědčeni, že vedení přichází výlučně prostřednictvím struktur - jestliže budeme dělat jenom to, co církve žádá, a budeme-li dodržovat všechna pravidla, bude všechno v nejlepším pořádku. Potřebujeme ale obojí - oba názory by měly vždycky zůstat v rovnováze. Bůh bude působit prostřednictvím struktur církve, ale bude k nám také promlouvat přímo. Naším úkolem tedy je, abychom mu dokázali vždycky naslouchat, ať bude mluvit *kdekoliv* - potřebujeme být naslouchajícím lidem. Každý způsob naslouchání Bohu je ovšem vystaven riziku zneužití, ať už úmyslného nebo neúmyslného. Můžeme špatně porozumět Písmu, můžeme pokřivit učení církve, můžeme se spolehnout na city a pocity a považovat to za vnuknutí Ducha svatého, můžeme se radit buď s příliš mnoha lidmi, nebo s příliš málo lidmi, či s lidmi, se kterými bychom se radit vůbec neměli. Jestliže se ale skutečně snažíme naslouchat Bohu, můžeme se spolehnout na to, že se k nám nějakým způsobem dostane.

Můžeme začít tím, že podřídíme svoji vůli jeho vůli - tím, že se rozhodneme ho poslouchat ještě dříve, než se dozvíme, co od nás žádá.

Potom ho musíme žádat, aby nás vedl, kamkoliv bude chtít. Když si myslíme, že víme, co si přeje, můžeme si to vždycky ověřit pomocí jednoduchého dotazníku:

- Je to právě to, co chci, nebo je tu nějaký důkaz, že je to Boží vůle?
- Odpovídá to Písmu a učení církve?
- Zapadá to do celkových souvislostí mého života?
- Pomůže mi to přiblížit se Boží představě o mém životě - být podobnější Ježíšovi?
- Ověřil jsem si to u druhých lidí - především u těch, kteří za mne mají pastorační odpovědnost?
- Modlil jsem se a mám hluboko ve svém srdci pokoj?

Křesťané nežijí v izolaci. Vedení pro jednotlivce bude často přicházet prostřednictvím celku. Z toho vyplývá potřeba živého, vírou naplněného církevního

společenství nebo skupiny - Udí, se kterými můžeme sdílet naše naděje, sny a zklamání, lidí, kteří nás mají dostatečně rádi na to, aby byli ochotní nám říkat pravdu. Potřebujeme ale nejdřív sami naslouchat Pánu a teprve potom nechávat druhé lidi, aby nám pomáhali s rozlišováním, a nespoléhat na ně, že budou naslouchat místo nás. Někdy ztratíme cestu a pak zjistíme, že je užitečné se vrátit do okamžiku, kdy se mi dostalo jasného vedení, a začít znovu z tohoto bodu. Může to být nepříjemné - věci, o kterých jsem mluvil, se nestaly, protože jsem se mýlil. Kéž bych se o nich nebyl nikdy nezmínil! Ale je třeba nechat neúspěchy za sebou a pokračovat v cestě.

Vydat se na cestu je podstatné - ale začít a potom nepokračovat v cestě nemá smysl. Může to být putování v opuštěnosti a někdy velmi obtížné putování, ale jestliže jsme se vydali na cestu, musíme věřit Pánu, že nás bezpečně dovede k cíli. Kráčet v Duchu znamená žít v požehnání Boha, který se stará o můj život, a v moci jeho Syna Ježíše, znamená to nespoléhat se na svoji vlastní moudrost a snahu. Jestliže mu dovolíme, aby nás vedl, naše životy budou plodné, protože budeme dělat to, co dělat máme, na správném místě a ve správný okamžik. Jenom tak poznáme, co je to pravá radost, a budeme mít ve svých srdcích pokoj.

7. ŠŤASTNÝ TEN ČLOVĚK

Obnova a rozlišování

Jako křesťan chci žít svůj život v souladu s Božími záměry. Víím, že pro mne má svůj plán (Ef 1,3-14), že to, co si pro mne přeje, je lepší než cokoliv, co by mohlo napadnout mne, víím, že naučím-li se mu naslouchat, dá mi své plány poznat (1 Kor 2,16). Problém je v tom, že se nechám snadno od Boží vůle odvést a odradit nápady a plány jiných lidí a věcmi, které se zdají být dobré, ale často nemají s Bohem nic společného. V charismatické obnově jsme viděli explozi víry a Boží moci prostřednictvím pozoruhodného vylití Ducha svatého. Není ale všechno zlato, co se třpytí. Rozlišování je rozeznávání toho, co přichází od Boha. Je to něco, co musí každý z nás dělat individuálně a co musí současně dělat i církve jako celek. Je to podstatný Boží dar pro naši ochranu, a i když si mnozí stěžují na jeho nedostatek, zdá se, že je velmi málo těch, kdo o něj opravdu aktivně usilují. Máme-li být prorockým lidem v tomto zmateném světě, potřebujeme být lidem, který je schopný rozlišovat. Jak se jím stát?

Je obtížné rozpoznat Boží činy v dnešním světě, pokud nejprve nepochopíme, jak se Bůh projevoval v dějinách. Písmo je darem dvou společenství věřících - židovského a raně křesťanského. Napsali ho lidé, kteří se setkávali s Bohem, jenž jednal, a „naslouchali“ mu ve svých dějinách. Když Duch Boží působil na biblické autory, každý z nich reflektoval události, které se kolem něho děly, a promlouval jako hlas svého konkrétního společenství. Používal tehdy běžný jazyk, slovní zásobu i způsob vyjadřování. Vyjadřoval se ke společenským, ekonomickým, politickým a duchovním otázkám, které vyvstávaly před jeho národem. Od té doby bylo Písmo vždy zdrojem křesťanského myšlení a porozumění Bohu.

S Písmem je úzce spojena tradice. Ta umožňuje hlubší chápání Boha, které je rozvíjeno moudrostí a vnitřním porozuměním mnoha generací křesťanských mužů a žen. Zkušenost dvou tisíciletí křesťanství byla vždy předmětem rozlišování učitelského úřadu církve, někdy byla formulována jako učení církve nebo vyústila do pastorační praxe. Tímto způsobem nám Písmo, tradice a učitelský úřad církve společně pomáhají pochopit zvěst o spáse. Často si to neuvědomujeme, protože nám chybí biblická spiritualita. Místo toho se utíkáme k opakování pravidel a předpisů bez jakéhokoliv smyslu pro dějiny nebo bez jakékoliv vize. Zapomínáme na to, že jsme součástí putujícího lidu, jehož předchůdci již touto cestou prošli. A stejně jako potřebujeme znát

své dějiny, chceme-li pochopit Boží činy v dnešním světě, stejně tak nemůžeme být rozlišujícími muži a ženami bez živého vztahu s Bohem.

Většina z nás hledá jednoduché odpovědi - máme rádi jednoduchá, jasná, pevná pravidla a chceme mít věci pod kontrolou. Tento postoj nás ale vzdálí od Boha a zabrání nám uslyšet jeho hlas. Potřebujeme se naučit, jak mu naslouchat - ne jenom opakovat dogmata a používat techniky a systémy, aniž bychom skutečně pochopili, o co se jedná. Jsme na cestě a jazyk cesty je jazykem růstu a změny - a také nejistoty. Jestliže mám žít svůj život a dělat to, co si Bůh přeje, musím si být vědom toho, že i když mám svobodnou vůli, mohu vždy objevovat, co si ode mne v každé situaci, ve které se ocitám, přeje. Abych byl člověkem, který rozlišuje, musím žít v každém okamžiku v Boží blízkosti. Rozlišování se děje uvnitř společenství církve, ale rodí se v rámci našeho osobního vztahu s Bohem. Každý z nás musí být nejdříve učedníkem, pak teprve budeme otevření tomu, abychom Bohu naslouchali a přijímali od něho.

Duchovní dar je něco, co naše přirozené schopnosti přesahuje, co nám zadarmo dává Bůh k tomu, abychom budovali křesťanské společenství. A tak, když Pavel píše o „rozeznávání, jakým duchem se co nese" (1 Kor 12,10), má na mysli způsob, jakým nám Bůh pomáhá rozeznávat zdroj duchovních projevů. Jak je právě toto v době znamení a zázraků, uzdravování a osvobození, inspirací a zjevení důležité! Tento dar nás má chránit, protože za projevy ducha může být trojí duch: za prvé k nám může mluvit sám Bůh, v tomto případě potřebujeme pozorně naslouchat tomu, co nám říká, nebo sledovat to, co dělá. Za druhé, a děje se to docela často, může být inspirace zcela lidského původu, mnohdy vlastně není nebezpečná, ale není ani inspirující. Je však důležité rozeznat, že nepochází od Boha, pak není nutné se jí zabývat. Za třetí, a jenom zřídka, mohou tyto projevy pocházet od ďábla. V tomto případě je třeba je odmítnout okamžitě a dar rozlišování a rozeznávání duchů bude dobře použit k tomu, aby chránil společenství. Písmo nás nabádá k tomu, abychom zkoumali duchy a rozeznávali, zda pochází od Boha (1 Jan 4,1), a tak můžeme spoléhat na to, že on nám dá, co potřebujeme k tomu, abychom to dokázali. Musíme ale tento dar používat správně, nesmíme to s ním přehánět, ani ho zanedbávat, ani ho příliš spiritualizovat. Je to praktický nástroj pro specifický účel - rozeznávání duchů.

Když přemýšlím o rozlišování, vždycky mne povzbuzují první tři kapitoly knihy Přísloví, ve kterých se mluví současně o moudrosti a o rozlišování a obojí je nám doporučováno: „Šťastný ten člověk, který našel moudrost... došel rozumnosti" (Př 3,13). Do své Bible jsem si napsal jednoduchou definici obou - moudrost znamená

vidět život z Božího hlediska, rozlišování znamená dovolit mu nás vést. Když čteme tyto kapitoly v různých překladech, setkáváme se s řadou slov, používaných místo slova rozlišování: porozumění, rozumnost, opatrnost, znalost, vhled. Mně osobně jsou bližší výrazy jako „porozumění“ a „rozumnost“ - ty činí rozlišování jakýmsi běžným, normálním procesem. Charismatická činnost je důležitá, ale není to jediný způsob, jakým Duch svatý působí, on od nás očekává, že budeme přijímat řadu svých každodenních rozhodnutí pod jeho normálním, milujícím vlivem a ve světle naší všeobecné křesťanské formace. Potřebujeme používat svůj selský rozum. I když rozlišování může být dar od Boha, jeho růst bude vždycky záviset na našem individuálním charakteru. Musíme si ho přát, musíme o něj žádat, musíme prohlubovat své pochopení tohoto daru (Flp 1,9]. Působí souběžně s ostatními našimi dary a službami a přesnost našeho rozlišování bude hodně vypovídat o našem celkovém duchovním stavu a o našem charakteru jako Božího muže nebo Boží ženy.

Máme-li tedy být lidmi moudrymi a rozlišujícími, musíme zůstat v blízkosti Pána a jeho svatého Ducha. Když ho najdeme, najdeme moudrost. Když ho následujeme, získáme rozlišování. Pak nám Pavel může v listu Efezanům (4,14-16) říci:

„Pak už nebudeme jako malé děti, nenecháme se zmítat a strhovat větrem kdejakého učení, v kterém lidská chytrost a prohnanost podvádí a klame. Ale spíše žijme podle pravdy a v lásce, a tak porosteme po všech stránkách v něho, v Krista, který je naše hlava... Tak tedy ono tělo roste a dělá pokroky v lásce.“

A o to jde. Proto Bůh chce, abychom byli lidem rozlišujícím.

8. TO PRAVÍ PÁN

Obnova a prorokování

Jeden ze způsobů, jakými s námi Bůh mluví, je velmi přímý. Vybere si určité lidi a používá je jako své hlasatele. Promlouvají přímo k jednotlivcům, ke společenstvím - dokonce i k národům. Tyto lidi nazýváme proroky. V představě dnešního člověka je obvykle prorok někdo, kdo předpovídá budoucnost, pro většinu křesťanů je to zároveň někdo, o kom si čtou v Bibli. A bibliční proroci dělali mnohem víc, než že by jen předpovídali budoucnost. Byli spíše hlasateli pravdy než těmi, kdo něco předpovídají. Nebojácně hlásali Boží pravdu o stavu národů a jednotlivců. Jak se tedy máme na proroky a prorokování dívat my?

„Já jsem s vámi, je výrok Hospodinův" (Ag 1,13). Vztah mezi Bohem a člověkem je ústředním bodem proroctví. Bůh k nám *chce* mluvit, a proto nachází muže a ženy a dělá z nich svoje posly. Proroctví v křesťanství není něco nového - proroci byli v církvi vždycky. Je pravda, že jako křesťané bez proroctví můžeme žít - pro naši spásu není nutné. Ale jestliže Bůh nabízí svůj dar, kdo jsme my, abychom ho odmítali? Není dobré strkat hlavy do písku - potřebujeme *každý* dar, který pro nás Bůh má, ale nebudeme schopni ho přijmout, jestliže si tento dar nebudeme uvědomovat nebo se ho budeme bát. Proroctví může být samozřejmě vždy zneužito, zvláště pokud jde o proroctví týkající se toho, co má někdo vykonat. Ale jestliže proroctví *skutečně* pochází od Boha, najdeme jeho potvrzení v jeho slově a v jeho církvi. V Písmu máme jasné pokyny, na které se můžeme spolehnout, a chrání nás ti, kdo mají v církvi odpovědnost a vedoucí úlohu a kteří nám pomohou rozlišovat pravé proroctví od falešného. To jistě může být složité a nejjednodušší je nemít s *žádným* proroctvím nic společného - ale znamenalo by to přijmout méně, než nám chce Bůh dát. Pavel si proroctví evidentně váží: „Usilujte o to, abyste mohli promlouvat z vnuknutí" (1 Kor 14,39). Co je tedy pravé proroctví?

Dobrá praktická definice proroctví zní, že je to „dar vyslovování Božího poselství inspirovaného Duchem svatým". Pavel nám říká (1 Kor 14,3), že u křesťanů bude účelem takového poselství budovat, někoho povzbudit, uklidnit nebo potěšit. *Oznamování Božího poselství* spočívá právě v tom. Ale neznamená to, že Bůh před nás nikdy nebude stavět své výzvy. Jeho slovo je tvořivé a přináší život (Iz 55,11), ale aby se to mohlo uskutečňovat, potřebuje nás Bůh často volat k pokání - ke změně směru. Osobní slovo se nám tak může stát výzvou, odhalit naše nejhlubší, nejtemnější tajemství a vést nás k pokání a Božímu milosrdenství. Někdy se může Bůh rozhodnout

nám odhalit budoucí událost prostřednictvím prorockého slova. To je to, co míníme předpovídáním. Častěji nám ale nabídne povzbudivé poselství, které osvobozuje, buduje společenství, utěšuje v těžkých dobách. Jestliže máme toto všechno pochopit, je velmi důležité rozeznat rozdíl mezi prorockým v Bibli a prorockým v současnosti.

V Písmu nacházíme knihy proroků - mužů, kterým se dostalo zjevení Boží svatosti a Boží vůle a kteří byli posláni, aby vyzývali lid k poslušnosti Bohu. Jejich poselství jsou jasně zaznamenána a víme, že všechno v Písmu je inspirováno Duchem svatým (2 Tim 3,16), že autorem Písma je Bůh (Dei Verbum II).⁷ Prorocká slova vyřčená dnes se ale nikdy nemohou stát Písmem, a tak nemůžeme mít stejnou jistotu, že pocházejí od Boha. Existují také rozdíly mezi prorockým ve Starém zákoně a Pavlovým učením na toto téma v Novém zákoně. Starozákonní proroci dostali zvláštní pomazání Duchem svatým pro svůj úkol, protože se tehdy Joelovo prorocké „Vylíj svého ducha na každé tělo. Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat“ (Jl 3,1) ještě nenaplnilo. Ale tato situace se o Letnicích změnila. Od té doby má každý křesťan k dispozici plnost darů Ducha svatého a prorocké je jedním z darů Ducha (1 Kor 12,10). Změna vztahu není mezi Bohem a jeho proroky, ale mezi Bohem a jeho lidem. Proto nás všechny může potom Pavel vyzývat k tomu, abychom toužili po duchovních darech, především daru prorokování (1 Kor 14,1). Dokonce nás povzbuzuje k tomu, abychom o dar prorokování usilovali (1 Kor 14,39). Prostý dar prorokování, tak jak je popsán v Novém zákoně, se zdá být nabízen každému, kdo po něm skutečně touží. Jestliže tedy můžeme všichni prorokovat, dělá to z nás všech proroky?

Bůh dnes používá mnoho obyčejných křesťanů k tomu, aby prorokovali, ale *služba* proroka je něco více než jenom dar - je to zvláštní povolání. Na nás všech se může projevat jednoduchý dar prorokování, ale je jenom málo těch, kdo jsou povoláni a uznáni za proroky. Pavel nám ukazuje, jak je tato služba důležitá, tím, že ji uvádí hned na druhém místě za apoštoly (1 Kor 12,28). Když prorok odpoví na naléhání Ducha svatého, probouzí lidi k naslouchání Božímu slovu, uvolňuje sílu Ducha svatého a iniciuje Boží působení uprostřed jeho lidu. Proroci nemusí být velkými vizionáři nebo vedoucími, ale jejich životy mají být naplněny modlitbou, měli by žít bezúhonně a spořádaně, v poslušnosti řádné autoritě. Když zjistíme, že je tento dar u proroka konzistentní, účinný a že přináší plody, měli bychom ho povzbuzovat, aby u něj tento

---

⁷ 2. vatikánský koncil, Dogmatická konstituce o Božím zjevení

dar dozrál do mocně působící služby. Pak se stane významnou součástí života toho člověka. Každý prorok ale dělá chyby (1 Kor 13,9), proto zde musí být přítomno řádné rozlišování a zkoumání toho, co nám jejich poselství přinášejí.

Je snazší povzbuzovat k prorokování než učit lidi rozlišovat mezi pravým a falešným proroctvím. Dnes velmi toužíme slyšet, co nám Bůh říká - přiznejme si to, zoufale to *potřebujeme*. Jsme ale také líní a byli bychom raději, kdyby nám někdo řekl, co nám Bůh chce říct, než abychom věnovali potřebný čas osobnímu setkání s ním. Naše zkušenost s církví nám zde příliš nepomůže, protože jsme zvyklí na to, že se nám řekne, co si máme myslet a dělat. Pokud jde o proroctví, musíme být schopni myslet sami za sebe a v tom spočívá ten hlavní problém. Pokud zde opravdu *mluví* Bůh, chceme podle jeho slova jednat - pokud tomu tak ale není, je to při nejlepším dobře míněná rada a přinejhorším naprostý podvod. Jestliže není něco v pořádku, je třeba, aby to řekl někdo, kdo k tomu má příslušnou autoritu. A zvláštní problém vzniká, pokud někdo veřejně prorokuje dříve, než je toto proroctví rozlišováno a zkoušeno, protože je pravděpodobné, že ne všichni ti, kdo proroctví už slyšeli, se s pozdějším rozlišováním seznámí. A tak každý potřebuje být schopen sám zvážit to, co bylo řečeno. „Všechno zkoumejte“ (1 Sol 5,21). Když mluví Bůh, působí Duch svatý v tom, kdo mluví, i v těch, kdo naslouchají. Potřebujeme si ale všechno ověřit s ostatními dříve, než začneme jednat - vždyť se můžeme mýlit! Pravé proroctví nemůže být nikdy v přímém rozporu s Písmem nebo s oficiálním učením církve, ale někteří tak zvaní proroci vypadají, že podstatu církve nechápou, a jsou přesvědčeni, že nepotřebují být korigováni. Důležitou částí našeho rozlišování tedy bude poznat, kdo je skutečný prorok a kdo prorokem není.

Neměli bychom očekávat, že proroctví je dokonalé - často se do něj vkrádají lidské myšlenky. Jsou ale někteří proroci, kteří se budou úmyslně snažit nás svést z cesty. To jsou ti falešní proroci, před kterými Ježíš varuje (Mt 7,15). Volně se dnes všude pohybují právě tak jako tenkrát, a my se proto musíme mít na pozoru. Při setkání s proroky je můžeme podrobit několika jednoduchým zkouškám. Za prvé: osobní, direktivní proroctví bychom neměli nikdy používat pro to, abychom se jím nechali vést, ale jen jako potvrzení něčeho, co nám Bůh říká. Za druhé: žádný prorok nemá autoritu nad církví nebo nějakou skupinou - tu má jasně a jednoznačně ten, kdo je k tomu církví ustanoven, a nikdy se nepředává prorokovi. Veškeré proroctví, veřejné i osobní, musí být podřízeno místnímu vedení a ostatním prorokům pro rozlišování (1 Kor 14,29-40). Za třetí: prorok by měl být vždy ochoten uznat, že některá jeho proroctví

byla falešná, pokud se tak stalo. To je součástí jeho odpovědnosti a je to zvlášť důležité, pokud se věci, které předpověděl, nestanou. Za čtvrté: dobrého proroka vždycky poznáme podle dobrého ovoce jeho služby (Mt 7,15-16.20; Dt 18,22), i když se toto ovoce může ukázat až za delší dobu. A v neposlední řadě máme dar rozlišování duchů, aby nás chránil (1 Kor 12,10). Tento dar je omezen na jedinou oblast - duchy. Bůh nám dá nadpřirozeným způsobem poznat, jakým duchem je ten, kdo promlouvá, inspirován - zda Duchem svatým, duchem lidským nebo zlým duchem (1 Jan 4,1). Poté, co vyloučíme ducha lidského a duchy zlé, jak máme naslouchat tomu, co nám Duch svatý chce říct?

Mnozí z nás mají přirozenou tendenci být až příliš opatrní, dávat přednost tomu, co je bezpečné. Ale je stejně chybné odepírat Duchu svatému svobodu promlouvat, jako je chybné akceptovat cokoli, co se děje, když lidé tvrdí, že jednájí v síle jeho pomazání. Vždycky je třeba, aby se věci dály v určitém řádu, ale zároveň musí zůstat prostor pro Boží působení. Musíme se tedy ptát sami sebe, zda jsme skutečně ochotni působit jako potrubí, kterým on může proudit. Jsme připraveni uskutečňovat prostý dar prorokování, když nás k tomu Duch svatý inspiruje? Ještě důležitější je být si jisti tím, že jsme připraveni věnovat svůj čas naslouchání těm, kdo vykonávají rozeznanou prorockou službu a přinášejí pro nás Boží poselství. To se často děje na setkáních malého počtu lidí, ale je třeba k tomu povzbuzovat také na větších konferencích. Musíme ovšem prorocké slovo zkoušet, a jestliže je toto slovo nesprávné, musí to někdo vyslovit. Jestliže ale je to slovo od Boha, musíme si ho zapamatovat a uvést do života. „Cokoliv vám řekne, to učiňte“ (Jan 2,5). Někdy potkáme lidi, kteří se považují za proroky, ale nemáme s jejich službou žádnou zkušenost. Potom musíme být opatrní. Možná, že je používá Pán, ale my musíme nutně a s rozhodností všechno prověřit, porovnat a zvážit. Potom můžeme s důvěrou v Ducha svatého čelit bez obav jakékoliv situaci, odmítat to, co je špatné, přidržet se toho, co je dobré, ale musíme dělat pouze a jedině to, o čem jsme s jistotou přesvědčeni, že nám to říká on.

„Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu, nezatvrzujete svá srdce...“ (Ž195,7-8)

9. SVOBODA A POSLUŠNOST

Obnova a autorita

Většina z nás nemá ráda, když nám někdo říká, co máme dělat. Přijmout autoritu druhých je pro nás velmi obtížné. V naší západní kultuře jsme povzbuzováni k tomu, abychom něčeho dosáhli, abychom byli úspěšní, a my pak máme tendenci vidět to jako uplatňování moci nad druhými - očekáváme, že nám ti druzí budou sloužit, že budou dělat, co si přejeme. Myslíme si, že svoboda znamená dělat to, co chceme, a dělat to svým vlastním způsobem. Představujeme si proto, že až dosáhneme pozice moci, budeme svobodní. A pak se nám téma autority a podřízenosti zdá být v protikladu s tím a připadá nám, že je toto téma v dnešní společnosti spornou záležitostí.

Do této debaty je samozřejmě vtahována i církev a je často obviňována z autoritářství a staromódnosti. Charismatická obnova zaujala zcela správně svoje místo uvnitř struktur církve, je podřízena autoritě biskupů, ale současně s sebou přinesla modlitební setkání, společenství a služební týmy. Kdo tedy má právo vykonávat duchovní autoritu uvnitř těchto nových struktur? Jak je to s vedením, pastýřskou službou, disciplínou? Jak je lze dostat do rovnováhy s osobní svobodou? Je to správné, aby byli muži podřízeni ženám? Vzniká tu mnoho otázek, a máme-li na ně odpovídat, potřebujeme pochopit smysl autority a podřízenosti v Duchu svatém.

Ježíš nás učí, že křesťanská autorita je pro službu druhým, ne pro to, aby se člověk, který ji vykonává, vyvyšoval (Lk 22,24-27). Ten, kdo je největší, je ten, kdo ostatním ochotně slouží, kdo jim umývá nohy, kdo věrně plní úkoly, které mu byly svěřeny. Ježíš nepostavil svoji autoritu na tom, že by se nadřazoval ostatním. Netrval na tom, aby jeho učedníci věřili něčemu jenom proto, že to řekl on, ani aby dělali něco jenom proto, že jim to on přikázal. Ježíš dával přednost tomu, aby lidé samostatně přemýšleli a nechávali Ducha svatého, aby jim dal poznat pravdu toho, co je Ježíš učil a co jim ukazoval. Jeho autorita pocházela od Otce a ti, kdo mu naslouchali, ji uznávali. Mluvil „jako ten, kdo má moc“. Ježíš nám tak ukazuje, že pravá duchovní autorita musí pocházet z Božího volání, být uznávána ostatními a být vykonávána ve službě lásky Božímu lidu.

Křest Duchem svatým nám přinesl novou svobodu. Uvědomili jsme si, co to znamená žít z Otcova daru života a moci v Kristu Ježíši spíše než žít vlastním úsilím. Objevili jsme, že být naplněni Duchem svatým znamená obrátit se od skutků k víře,

od sebe sama k Bohu, od zákona k Duchu. Naučili jsme se, že důvěřujeme-li Bohu, může v nás pracovat Duch (Gal 3,1-5). Ale když jsme vstoupili do této svobody, dostali jsme se pod moc Ducha svatého. Svoboda i poslušnost jsou znamením přítomnosti Ducha v nás, a když si přežeme svobodu, kterou pro nás Kristus získal, musíme se také podřídit jeho vládě nad námi. Ježíš nám ukazuje, že každý, kdo vykonává autoritu nad druhými, musí se sám autoritě podřídit (Lk 7,1-10). Jeho autorita spočívala v tom, že konal jenom to, co viděl konat Otce; každá duchovní autorita, kterou budeme vykonávat, musí být zakotvena v naší věrné poslušnosti Bohu. Poslušnost přivedla Ježíše na kříž - křesťanská autorita požaduje službu druhým, která reflektuje tuto obětující se lásku.

Autorita uvnitř charismatické obnovy může působit jenom tehdy, když ji ti, kdo jí budou podléhat, svobodně přijmou a budou s ní souhlasit. Je to autorita, která začíná tehdy, když někdo odpoví na Boží volání a je veden k láskyplné službě druhým lidem. Tato autorita bude potom potvrzena těmi, kdo pomazání Duchem svatým rozpoznají. Zdá se mi, že když takové pomazání rozeznáváme, musíme být ochotni připustit, že Bůh má svobodu vybrat si a povolát kohokoliv. Naším úkolem je ustanovovat jako vedoucí ty, které Bůh vybral, ať jsou to muži nebo ženy, mladí nebo staří. Jejich odpovědí na toto volání musí být připravenost sloužit druhým, ne touha po získání nadvlády nad nimi.

Tam, kde jde o vedení skupiny nebo společenství, bude vedení svěřeno skupině vedoucích, ne jednotlivci. Tím je zajištěno vzájemné podřizování se, společné rozlišování, ochrana před dominantním postavením jednotlivců a je tím zajištěna i přítomnost různých darů uvnitř vedení. Povede to k otevřenosti vůči všem darům a službám, které jsou ve skupině přítomné. To vyžaduje pečlivé rozlišování a potom pastorační moudrost při jejich vykonávání. Bezpečnost takového postupu spočívá v tom, že když se skupina podřizuje konkrétní službě každého člena, jeho služba je také podřízena skupině a především jejím ustanoveným vedoucím. Jejich úkolem je podporovat a povzbuzovat učitele, pastýře, proroky, správce i potenciální vedoucí skupiny a současně skupinu chránit před omyly a svody. Jejich autorita musí být členy skupiny uznávána.

Můžeme se svobodně rozhodnout podřídit svůj život druhému člověku a dovolit mu, aby byl za nás jako pastýř odpovědný. Podřídit se konkrétnímu člověku znamená, že uznáváme Kristovu přítomnost a autoritu v muži nebo v ženě, kterým jsme se rozhodli podřídit. Tento vztah bude funkční, pokud mezi námi existuje vzájemná důvěra, úcta

a shoda v tom, které oblasti našeho života jsou tomu druhému podřízeny. Taková osoba nás potom povede ve všem, co se týká našich vztahů, priorit, rozhodování, uplatňování našich darů a služeb. Podřízení se není záležitostí technik, programů nebo zákonů. Je to dílo milosti a závisí na rozpoznání Božího pomazání. Pokud je někomu Bohem dána autorita, nemusíme se bát se jí podřídít. Povede nás k tomu, abychom sdíleli svůj život s druhými lidmi v oddané lásce a důvěře. Tímto způsobem formoval Ježíš svoje učedníky - dával se jim a oni se dobrovolně dávali jemu.

Církev je současně hierarchická i charismatická. Jako údy této církve *jsme* podřízeni uznaným církevním autoritám, které musí brát ohled na celou církev - nejenom na její jednotlivé členy. Zájmy celku a jeho jednotlivých členů se nikdy nebudou shodovat. Jestliže říkáme, že charismatická obnova je uprostřed církve, budeme akceptovat její odpovědnost a současně si budeme vědomi toho, že musíme být otevření všemu, co si Duch svatý přeje. Jestliže se ve svobodě podřídíme autoritě našich pastýřů a vedoucích, můžeme si být jisti tím, že se nevzdáváme svobody, kterou nám Duch svatý daroval, ale že budeme schopnější udržet rovnováhu mezi svojí svobodou a jeho voláním k poslušnosti. Tyto dvě skutečnosti jsou podstatnými znameními přítomnosti Ducha svatého.

10. V SRDCI CÍRKVE?

Obnova a farnost

Lidé často říkají, že charismatická obnova musí být v srdci církve. Když se jich ptám, co tím „srdcem církve“ myslí, dostávám mnoho velmi různých odpovědí. Někteří mají na mysli církevní strukturu a hierarchii. Pro ně „v srdci církve“ znamená zařadit se - být přijat a schvalován.

My ale oprávněně tvrdíme, že obnova není organizace. Nemá žádného lidského zakladatele, nemá žádné všeobecné ani specifické programy, které by chtěla naplňovat. Netvrdím, že nemůžeme komunikovat s oficiálními útvary institucionální církve - můžeme a musíme to dělat. Církev je svou vlastní podstatou současně hierarchická i charismatická a každá část potřebuje tu druhou. To, že jsme akceptováni, ale neznamená, že jsme v srdci církve.

Jiní prostě říkají: „Ježíš je v srdci církve“ a my samozřejmě nikdy nemůžeme od sebe oddělovat Ježíše a jeho církve. Nikdo není pravým následovníkem Krista, dokud nezaujme svoje místo v jeho těle. Mnozí říkají, že srdcem církve je slavení liturgie - především eucharistie. Druhý vatikánský koncil nám jasně říká, že pravým středem celého křesťanského života je eucharistie (*Eucharisticum Mystérium*), a já s tím jistě nemohu nesouhlasit. Když ale mluvíme o tom, že charismatická obnova je v srdci církve, máme na mysli toto všechno - a ještě více. Protože Duch svatý způsobuje dramatické změny v našich životech, budou tyto změny v nich mít i dalekosáhlé následky. Staneme se aktivními v mnoha různých oblastech církevního života a budeme sloužit tím, že budeme uplatňovat svá osobní charismata. Proto by bylo chybou omezit obnovu tím, že bychom ji zúžili na jednu konkrétní oblast. To není to, co máme na mysli, když mluvíme o bytí „v srdci církve“.

Jsem přesvědčen, že síla a význam charismatické obnovy budou nakonec posuzovány podle toho, čeho bylo dosaženo v životě místní církve - ve farnosti. Je to právě farnost, kde se shromažďujeme ke slavení liturgie, kde přijímáme svátosti, kde slovo „církev“ nabývá konkrétní podoby. Jsou to naše farnosti, ve kterých musí být zakořeněny naše misie, naše evangelizace i naše sociální práce. Je pravda, že Duch svatý povolal některé lidi k tomu, aby pracovali společně v určitých skupinách a komunitách, ale naprostá většina katolických křesťanů jsou běžní členové farností. Pro většinu z nás bude proto středem církve naše farnost. Bohužel, přes snahu mnoha jednotlivců i skupin, bylo jen velmi málo farností proměněno v živá, vírou naplněná a

modlící se společenství, jaká bychom chtěli mít. Jak odlišné to zřejmě bylo v prvotní církvi! Když čteme Skutky apoštolů (2,42-47), je před námi zcela odlišný obraz. Vidíme křesťanské společenství, které chválí Boha, hlásá evangelium, má všechno společné a stará se o potřeby všech svých členů. Tento model je pro nás dnes velkou výzvou. Otázkou je, jak můžeme nejlépe pomoci našim farnostem, aby se staly dynamickou rodinnou komunitou žijící z Boží lásky a usilující o šíření jeho království.

Někteří lidé si myslí, že se farností nikdy nezmění a že malá očekávání většiny farníků budou srážet ty, kdo chtějí jako společenství růst. Není pochybnosti o tom, že bez angažovanosti faráře bude naše úsilí sisyfovské, a i v případě, že se ujme vedení on, bude možnost jeho přeložení do jiné farnosti komplikovat zabezpečení kontinuity, která je zcela podstatná. Jestliže má být program obnovy efektivní, je třeba nejprve položit základy dobrého učení a k tomu je při nedělní eucharistii jen malá možnost. Znamená to tedy shromáždit lidi při jiné příležitosti - to je ve většině farností velký problém. Ale pro Boha není nic nemožné! Několik prvních kapitol knihy Nehemiáš nám ukazuje, čeho je možno dosáhnout, pokud se obrátíme k Bohu s vírou a odhodláním. Jestliže se místo kritiky, lítosti a lidské chytrosti budeme soustředit na modlitbu, vyvyšování Ježíše, vzájemnou lásku a službu, nezůstanou věci takové, jaké byly dříve. Chceme-li opravdu, aby se naše farnosti změnily, je třeba udělat některé praktické věci, které jsou v našich silách. Tady uvádím jen některé z nich:

- Modlit se za vylití Ducha svatého (Zach 4,6b). V každém kostele, kde lidé zakusili moc Ducha svatého, budou vždycky někteří lidé připraveni k přímluvné modlitbě.
- Modlit se za naše farnosti a za naše kněze - být si vědomi toho, že všichni máme své slabosti a všichni jsme nějak odpovědní za nedostatek angažovanosti v mnoha farnostech (Neh 1,6-7). Kajícnost a přímluva nás přivedou k Božímu srdci.
- Povzbuzovat v našich farnostech všechno, co je dobré a pozitivní, mít na mysli, že jsme voláni ke službě kdykoliv, kdekoliv a komukoliv - nejenom duchovním způsobem, ale i v běžných praktických věcech. Lidé jsou ochotnější naslouchat těm, kdo svědčí svým příkladem.
- Jsme povoláni k tomu být proroky, máme tedy povinnost zpochybňovat ty názory a aktivity ve farnosti, které nejsou v souladu s Božím slovem a současným učením církve. Místo abychom se stávali charismatickou klikou, bychom ale měli budovat dobré vztahy se všemi různými skupinami ve farnosti.

- Povzbuzovat farníky k tomu, aby byli více otevření lidem mimo církve a aby mysleli více na misii než na údržbu.
- Být k dispozici těm, kdo jsou nešťastní, opuštění a zranění, poskytovat velkoryse svůj čas a prostředky všem těm, kdo potřebují naši pomoc. Nový život v Duchu by měl vždycky vést k větší citlivosti pro potřeby těch, kdo jsou kolem nás, charismatická obnova a sociální spravedlnost jdou přirozeně ruku v ruce.
- Očekávat, že Bůh vykoná velké věci, a vytrvat v modlitbě.
Věřím, že budoucnost církve bude nadále spočívat v růstu a rozvoji našich farností.

Jestliže to má nastat, bude to vyžadovat skupiny angažovaných lidí, kteří budou připraveni k modlitbě a službě bez ohledu na to, co je to bude stát. Často najdou podporu a formaci v místních *farních* skupinách a společenstvích. Mezi nimi by měla být citlivá charismatická modlitební skupina, živá, naplněná dary, která učí a vede ke křtu Duchem svatým. Prostřednictvím takové skupiny budou mnozí evangelizováni a vybaveni k tomu, aby přijali svoje místo ve farnosti. Pán chce, aby se jeho farnosti obnovily - chce vložit nový život do srdce své církve. A již nás k tomu, abychom mohli plnit svůj úkol, vybavil, tak na co čekáme?

11. TO ČIŇTE NA MOU PAMÁTKU

Obnova a eucharistie

„To číňte na mou památku," řekl a jeho příkaz je po téměř dva tisíce let plněn. Den co den po celém světě miliony lidí všech ras, věku, povolání, lidé různých církevních tradic dělají to, co dělali jeho první následovníci. Co dělají? Slaví eucharistii, poslední večeři Páně. Právě k této oslavě se farní společenství shromažďuje každou neděli, právě toto proměňuje neděli v naší zemi v něco jiného, zvláštního, křesťanského. Jednou z nejpozitivnějších věcí ve Velké Británii v roce 1986 bylo to, že miliony obyčejných lidí měly tak jasný názor na naši neděli, že v parlamentu neprošel zákon o nedělním prodeji. Neděle zůstává nadále zvláštním dnem, dnem nového počátku, a moje žena Sue a já, stejně jako miliony jiných lidí, bereme svoje dvě mladší děti, Lukáše a Tomáše, na farní slavení eucharistie.

Vybrali jsme si farní mši pro rodiny, protože to je pro nás nejvhodnější příležitost, jak slavit v klidu. Radujeme se z toho, že se na tomto slavení můžeme podílet čtením, modlitbami, při obětním průvodu a mnoha dalšími způsoby - i při sbírce! Máme rádi písně, které nám umožňují vyjádřit jednoduchým způsobem naši víru, a máme radost z toho, když vícekrát do roka je dětem dána možnost krátce uvést mši svatou. Vidíme tytéž lidi každý týden - rodiny, jednotlivce, mladé, staré. S některými z nich si popovídáme, na druhé se usmějeme, po mši společně vypijeme kávu. Sešla se tu hodně různorodá skupina lidí a pravděpodobně bychom se v normálním životě asi nerozhodli společně trávit hodinu nebo dvě týdne, ale i když to většinou nahlas nevyslovujeme, víme, že jsme bratři a sestry v Kristu, a proto jsme tady. Scházíme se jako Boží rodina, abychom si připomněli a slavili to, co Ježíš učinil pro nás všechny svým životem, svou smrtí a svým vzkříšením.

Pro mne a mou ženu je každá neděle zároveň zdrojem radosti i smutku. Radosti proto, že společně slavíme svoji svobodu v Kristu, smutku proto, že Sue jako anglikánka nemůže přijímat eucharistii, ale jenom požehnání. Toto rozdělení nás každý týden zraňuje a my nejsme schopni se s touto bolestí nikdy vyrovnat. Jsme si však kvůli ní velmi vědomi rozdělení těla Kristova, a tak se naplno modlíme za jeho budoucí jednotu. V kostele je i několik lidí, kteří nemají v úmyslu se tohoto slavení příliš účastnit, a když se tak po kostele rozhlížím, až se někdy divím, proč tam vůbec chodí. Zdá se, že se tam nudí - ale já neznám jejich osobní situaci a přinejmenším jsou tam s námi. Jsme tam všichni z poslušnosti k onomu příkazu „To číňte na mou

památku", abychom slavili eucharistii, a tak se modlím, aby se Pán dotkl zvláštním způsobem našich životů.

Všechna evangelia nám říkají, že těsně před svou smrtí slavil Ježíš se svými přáteli v Jeruzalémě paschu. Byly to poslední chvíle, kdy byli všichni spolu, a při této hostině Ježíš pozměnil slova tradičního žehnání nad chlebem a vínem. Řekl jim, že ten chléb a víno teď budou jeho tělo a krev nové smlouvy a že mají nadále konat to, co on konal, na jeho památku. Tak jako židovská pascha byla oslavou jejich vysvobození z otroctví a jejich proměny v lid Boží smlouvy, tak večere Páně nyní oslavuje křesťanskou paschu - vysvobození od hříchu k novému životu a ke svobodě v Ježíši Kristu. Tato nová smlouva není zpečetěna krví zvířete, beránka, ale krví Božího Beránka, Ježíše Krista. K tomuto slavení se dnes křesťanské společenství shromažďuje. „Ale já z toho nic nemám.“ Jak často slyšíme tato slova, především od našich mladých. Naše odpověď obsahuje obvykle mnoho slov, mnoho vysvětlování, ale jestliže jenom vysvětlujeme to, co se koná, nikdy to nebude stačit. Nikdy „z toho nebudeme nic mít“, dokud my sami nevložíme něco ze sebe. Pokud nevím, že jsem členem Boží rodiny, eucharistie pro mne nemá reálný význam a já zůstanu neschopen se do bohoslužby zapojit. Vím to z vlastní zkušenosti ~ řadu let jsem málokdy přišel do kostela. A když jsem tam přišel, postavil jsem se co nejbliže ke dveřím, cítil jsem se vinen a vůbec jsem se nezapojoval do toho, co se kolem mne dělo. Ježíš byl pro mne historická osoba - ne živá skutečnost. Dokud se to nezměnilo v roce 1976, byl jsem jedním z těch, které nedělní eucharistie nudila a nic jsem z ní neměl. Vím tedy dobře, jak se tam ti lidé cítí.

Skutečně nemá vůbec smysl mluvit o eucharistii s někým, kdo nemá živý vztah k Ježíši Kristu. Když *Ježíš* mluvil o sobě jako o chlebě života (Jan 6), dělal to s vědomím, že ho jeho učedníci znají, a proto v něho věří. Ježíš je kvádrem náročným, na kterém mají být postaveny naše životy, a eucharistie nemá téměř žádný smysl, pokud ho neznáme osobně. Každý z nás si tedy musí být jistý, že má živou víru v Ježíše, a pak se musíme chovat jako Boží rodina - osvobodit se od hříchu a společně zakoušet Boží lásku k nám. To, co víme rozumem, se musí stát naší živou zkušeností, potom získá naše eucharistické shromáždění nový význam a stane se radostným slavením celého společenství. Jestliže je náš vlastní vztah k Ježíši živý a jestliže roste, můžeme začít pomáhat druhým, aby to i oni pro sebe objevili.

První kapitoly Skutků apoštolů (kap. 2-4) jsou pro mne vždycky, když je čtu, výzvou a zároveň i povzbuzením. Vidíme tu poprvé křesťanské společenství v akci, modlící

se, učící se společenství, které se o všechno dělí a pečuje o své členy. Zůstává pro nás dodnes vzorem. Vidíme, že z jejich společné modlitby vznikal milující zájem o každého člena. Toho si dobře všímali ostatní lidé. I my jsme ve své podstatě modlitební společenství - i když si nemusíme být tohoto popisu bezprostředně vědomi. Možná, že jsme ještě plně neakceptovali učení 2. vatikánského koncilu, které poukazuje na základní pravdu - že slavení eucharistie nemá být soukromé, ale společně sdílené, že nemá být bohoslužbou jednotlivců, ale společnou modlitbou celého zúčastněného lidu. Když nám tuto skutečnost připomněli biskupové ve *Velikonočním lidu*,⁸ neměli v žádném případě v úmyslu popírat osobní prvky zbožnosti, ale zdůraznili, že nacházíme spásu a osobní naplnění prostřednictvím svého křtu do Kristova těla, do tohoto společenství modlící se církve. V době, kdy byla liturgie latinská, často jsme se v tichosti modlili, zatímco kněz „odříkával“ mši svatou. Byli jsme „přítomni“, ale nezúčastnili jsme se skutečně. Teď víme, že jsme lid, který je společně povoláván k tomu, aby slavil nejenom první přikázání: „Miluj Pána, svého Boha, z celého srdce, z celé duše, z celé mysli“, ale stejně tak i přikázání druhé: „Miluj svého bližního jako sebe sama“ (Mt 22,36-40).

Chceme-li tedy dosáhnout toho, aby eucharistie slavená ve farnosti byla tou důležitou slavností, jak si to přeje Ježíš, musíme učinit některá rozhodnutí. Je marné snažit se udělat liturgii „živější“ nebo „smysluplnější“ pro mladé lidi, nebo „pochopitelnější“ pro společnost, ve které žijeme, pokud se současně

- nerozhodneme osobně Ježíše Krista následovat
- nerozhodneme milovat lidi, kteří tvoří naše bohoslužebné společenství
- pokud nepřivedeme ty, kdo nebyli nikdy řádně evangeli- zováni, k osobní, živé víře v Ježíše.

My všichni máme sehrát důležitou úlohu v tom, aby se v našich farnostech rozvíjel smysl pro společenství. Víru lze častěji získat než se jí naučit, a tak bych měl být ochotnější mluvit s ostatními o tom, co Bůh koná v mém životě. Potom se mohu k těm, které vidím, že jsou nešťastní, otrávení, opuštění, zranění, přiblížit v milujícím přátelství a Boží lásku s nimi sdílet. Zní to docela jednoduše - začnu tím, že budu sdílet svůj život s Ježíšem a potom ho budu sdílet s lidmi kolem sebe. Když společně

---

⁸ Odpověď biskupů Anglie a Walesu na Národní pastorační kongres, St. Paul Publications, 1980

slavíme, posílí se naše společenství, abychom byli schopni přijímat všechny lidi a pomáhat jim tím, že budeme jejich potřeby uvádět do souvislosti s evangeliem. Evangelium není abstraktní záležitostí - ožívá, když mým nebo tvým prostřednictvím naplňuje Ježíš Kristus potřeby lidí. To je poslání, ke kterému je povolán každý křesťan. Nejsme ale povoláváni k tomu, abychom pracovali každý zvlášť. Jsme součástí milujícího a modlícího se společenství, jehož veřejnými znameními jsou budova kostela a farní eucharistie. Přijměme tedy každý svoji úlohu, aby se naše nedělní eucharistie stala skutečným slavením - časem, ve kterém sdílíme svoje radosti a trápení s Pánem a mezi sebou navzájem, časem modlitby a naděje. Možná, že potom začne svět znovu říkat: „Podívejte se, jak se ti křesťané navzájem milují," církev se bude „těšit všeobecné oblibě" (Sk 2,47) a my zjistíme nejen, že je naše vlastní víra živější, ale že ožila novým způsobem i naše farnost. A Duch svatý nám v tom všem bude rádcem a inspirací. My, kdo jsme obdrželi milost křtu Duchem svatým, máme sehrát zvláštní roli v budování těchto společenství lásky, ve kterých jsou zapojeni mladí i staří a jejichž středem je slavení eucharistie.

12. CÍRKEV DNEŠKA

Obnova a mladí lidé

Jednou z nejúžasnejších skutečností v charismatické obnově je způsob, jakým dnes Bůh pracuje v životech mladých lidí. První známkou toho bylo, když se mladí muži a ženy, kteří vyrostli v prostředí konzumní a hedonistické společnosti, začali otáčet zády k hodnotám tohoto světa a uvěřili v Ježíše Krista. Nebylo to něco, co vzniklo z iniciativy člověka - bylo to evidentně dílo Boží milosti a moci Ducha svatého. Příběhy proměněných životů a zlomení moci materialismu, alkoholu, drog a sexuální promiskuity už nejsou neobvyklé. Ale žít evangelium každý den v atmosféře nepřátelství a intenzivního tlaku vrstevníků je mimořádně obtížné. Žít ho sám je téměř nemožné. Jak to mladí zvládnou a do jaké míry jsme my starší ochotni je přijímat, pomáhat jim, umožnit jim podílet se na životě církve? A proč se tisíce jiných mladých lidí od církve odvracejí a odcházejí z ní?

Často slýchávám, že mladí jsou popisováni jako „církev zítřka“ nebo, slovy 2. vatikánského koncilu, „naděje církve“. Jsem si samozřejmě vědom toho, že oni zde budou, až tady my starší už nebudeme. Oni jsou ti, kdo budou hrát klíčovou roli v utváření společnosti ve třetím tisíciletí - v jejich rukou bude ležet budoucnost lidstva. Ale v mnoha zemích ve světě už dnes představují polovinu současné populace. Nestačí tedy na ně myslet jenom z hlediska zítřka. Mladí lidé jsou církev *dneška* stejně jako lidé staří nebo jako střední generace. Jejich přítomnost v dnešní církvi je stejně důležitá jako přítomnost kohokoliv jiného a i oni jí mají co nabídnout. Otázkou je, zda *chtějí* být součástí církve? A pokud ne, proč nechtějí?

Celostátní statistiky v Británii uvádějí, že jenom třetina studentů na katolických školách se pravidelně účastní bohoslužeb ve svých farnostech. Dvě třetiny se tedy zřejmě rozhodují nezúčastnit se - hlasují svýma nohama. Proč? Jako první se nabízí otázka: Byli skutečně evangelizováni, pozváni k živé víře v Ježíše Krista? Nebo jenom doma, v kostele a ve škole prošli jakýmsi procesem, který z nich vytvořil „kulturní“ křesťany, kteří se ale nikdy nesetkali s živým Pánem? Někteří se budou ptát, zda je takové setkání nutné; papež Jan Pavel II. si zřejmě myslel, že ano. Během pastorační návštěvy v Brazílii v roce 1991 vyzýval mladé lidi k „rozhodujícímu setkání, na kterém bude záviset smysl jejich života a jejich životní plány“. To se mi zdá důležité. Řekl jim:

„Uvědomili jste si už, že s vámi chci mluvit o vašem setkání s Kristem, které by mělo být den ode dne plnější a autentičtější. Když vás vyzývám k autentickému setkání

s Kristem, žádám vás o toto: otevřete dokořán svá srdce Ježíši! Otevřete své duše s důvěrou pokladům křesťanské pravdy! Vytrvale se snažte o formaci, která dá dozrát vaší víře! Ať vaše srdce hoří, jako hořela srdce učedníků v Emauzích (Lk 24,32), blízko Krista, živého chleba a slova života! Nechte ho žít v sobě, abyste byli schopni milovat svět a celé lidstvo tak, jak je miloval on (Jan 15,12-13)."⁹

Jenom v málokteré farnosti nebo církevní škole je možné zaslechnout jasnou výzvu k obrácení. Není proto divu, že tolik mladých lidí nebylo nikdy skutečně evangelizováno.

Jenom ze stálého, živého vztahu s Ježíšem Kristem může kdokoliv z nás, mladý nebo starý, žít evangelium. Podstatné je setkání s živým Kristem. Je ale mnoho mladých lidí, kteří se setkávají s Ježíšem, ale nechtějí se zúčastnit farního nebo církevního života. Proč? Možná se musíme podívat na naše vlastní postoje a zeptat se, zda je opravdu v církvi *chceme*. Pracovat s mladými lidmi může být velmi obtížné. Mohou působit arogantně, tvářit se, že všechno vědí, nemusí být ochotní naslouchat našim radám nebo přijmout naši pomoc. Přes to všechno - chceme je přijmout, přizpůsobit se jim, učit se od nich, učit je, sloužit jim a udělat z nich učedníky? Jsme my, starší, připraveni jim poskytnout prostor, aby mohli spolupracovat? Nebo jim někdy závidíme jejich nadšení, dary a nápady? Nemyslíme si, že by se nám měli přizpůsobit, přijmout naše myšlenky, dělat věci tak, jak je děláme my? Nedíváme se na mladé lidi jako na objekt našeho pastoračního úsilí? Pokud je tomu tak, co musíme udělat, aby se situace změnila? Mladí lidé se nechávají často ovlivnit svojí vlastní zkušeností. Dlouho trvá, než v nich dozraje láska a loajalita k církvi, se kterou se setkávají u starších lidí. Když se setkají s Kristem, očekávají, že v místní církvi najdou živou bohoslužbu, kvalitní biblické vyučování, aktivní život společenství. Najdou to opravdu?

V posledních několika letech se stále více modlitebních skupin modlilo za to, aby mohly mezi sebou přivítat mladé lidi, a ty, kteří mezi ně přišli, povzbuzovaly k angažovanosti. Tyto modlitební skupiny poskytly možnost pro přípravu mladých mužů a žen, kteří se nyní věnují evangelizaci mezi svými vrstevníky. Vraťme se ještě jednou k promluvě Jana Pavla II. k mladým lidem v Brazílii. Řekl jim: „*Pokud půjdete s Ježíšem a budete při tom napojeni na společenství nebo hnutí anebo budete patřit do*

---

⁹ *Osservatore Romano*, číslo 43, 28. října 1991

jiných skupin v církvi, stanete se obnoveným kvasem evangelizace na této zemi."

Jedním z míst, kde se toto děje, je charismatická obnova. Některé skupiny nebudou samy schopny poskytnout prostor pro přípravu mladých na evangelizaci, ale většina z nich je bude schopna podpořit modlitbou i materiálně. To umožní potenciálním mladým vedoucím, aby se zúčastnili speciálních kurzů, které potřebují absolvovat ještě předtím, než začnou sami sloužit. To je jistě něco, co můžeme všichni poskytnout. Místo naříkání nad tím, že v našich kostelích a skupinách žádní mladí lidé nejsou, je třeba, abychom se za ně modlili, abychom je povzbuzovali a abychom jim prakticky pomáhali. Mladí jsou obvykle těmi nejlepšími evangelizátory mladých. Starší lidé mají obvykle prostředky, moudrost a zkušenost, potřebné pro jejich podporu. Je to partnerský vztah. Přejde ale doba, kdy se mladí vedoucí budou cítit povolání k zakládání vlastních modlitebních skupin nebo komunitních struktur, které budou více odpovídat potřebám mladých lidí. Když k tomu dojde, musíme jim dát svobodu, aby mohli odpovědět na Boží volání, ale musíme jim současně zachovat svoji podporu a svůj zájem o ně. Partnerský vztah se posune na novou úroveň.

Vznik společenství mladých angažovaných křesťanů je jasným znamením přítomnosti a působení Ducha svatého. Stále více mladých lidí se cítí voláno k životu ve společenstvích a na toto volání odpovídá. Pro většinu z nich to nebude život v některém uznávaném řeholním společenství. Někteří se asi rozhodnou stát se členy existující charismatické laické komunity, která zahrnuje široké spektrum členů všech věkových skupin. Jiní se stanou členy jednoho z nových charismatických společenství mladých lidí. Všude tam, kde působí Duch svatý, se objevují dobré plody a církve si váží těchto nových společenství, i když jsou výzvou a zkouškou pro některé již existující struktury. V těchto společenstvích jsou mladí lidé, jejichž život byl proměněn a kteří jsou rozhodnuti žít s Bohem bez ohledu na to, co si o nich myslí ostatní lidé. Je pro ně typické, že jsou věrní modlitbě, chvále a uctívání, věrní Písmu a životu v církvi, typická je pro ně osobní svatost, služba druhým a hlásání evangelia. Většina z nich má své vedoucí, kteří naplno pracují v daném společenství a kteří jsou finančně podporováni ostatními členy nebo sponzorováni zvnějšku. Jsou znamením naděje a vzory pro ostatní mladé muže a ženy, kteří chtějí sloužit Bohu, ale nejsou voláni ke kněžství nebo k řeholnímu životu. Všichni se angažují v oslovování druhých lidí. Společenství a evangelizace jdou ruku v ruce. Jestliže „chodíme a mluvíme“, musíme být také schopni zvat lidi, aby „přišli a uviděli“, a první místo, kam je přivedeme, by neměla být nedělní bohoslužba. K zapojení do života místní církve musí dojít - ale ne

hned! Společenství je ideálním místem k tomu, aby v něm pokračovaly počáteční fáze evangelizace.

Vedoucí všech mladých společenství, kteří se angažují v aktivní evangelizaci, se setkávají s obrovskými pastoračními problémy. Lovení ryb je často mnohem snazší než jejich čištění. Potřebují vědět, že mají kolem sebe k dispozici laiky a kněze ochotné poradit nebo se aktivně zapojit, kdykoliv je to třeba. Mnoho věcí, kterými se musí zabývat, má své démonické kořeny. To může být šokující, ale je to něco, s čím se mnozí z nás setkali, když spolu s mladými křesťanskými vedoucími pracovali. Problémy, se kterými se museli vyrovnávat, jim ukázaly, jak moc potřebují zkušenosti a podporu ostatních vedoucích, mladých i starých. Jednou z nejvýznamnějších věcí je vidět tyto lidi společně pracovat, vytvářet týmy a budovat vztahy, používat osobních kvalit a darů každého z nich, i když mají různou spiritualitu a různé styly práce. Z příkladu našich angažovaných mladých lidí se máme mnoho co učit. Samozřejmě není všechno dokonalé: mají mnoho problémů, obtíží, i oni podléhají hříchu. Ale Bůh koná mezi těmito mladými muži a ženami nádherné věci. Velkoryse je pokřtil v Duchu svatém, povolal je ke své službě a poslal je do světa. Jsou plodem charismatické obnovy a znamením naděje pro nás pro všechny. Ve svém prvním listu píše Jan: „Vám mládeži, protože jste přemohli zlého ducha," a pokračuje: „vám, mládeži, protože jste silní a Boží slovo *zůstává ve vás*" (1 Jan 2,13-14). Mohli bychom psát našim mladým skupinám a společenstvím stejná slova. Chvalme tedy Boha za všechno, co prostřednictvím těchto mladých lidí dělá - budme ale současně připraveni jim pomáhat svými modlitbami, svými penězi, svými prostředky a aktivní účastí v případě, kdy ji potřebují a žádají o ni. Je toho tolik, o čem bychom si s nimi měli povídat, je toho tolik, o co se oni s námi mohou podělit. Všichni můžeme něčím přispět a navzájem se potřebujeme, máme-li na zemi budovat Boží království.

13. LÁSKA VŠECHNO SNÁŠÍ

Obnova a vztahy

Vztahům se nemůžeme vyhnout. Každý den jsme v kontaktu s jinými lidmi - s rodinou, společenstvím, farností, přáteli, lidmi v práci, s těmi, kterým sloužíme, i s těmi, kdo slouží nám. Podívejme se tedy na to, jak je to v našem životě s našimi vztahy k ostatním lidem, abychom uviděli, zda naše obnovená křesťanská víra přinesla nějakou změnu.

Naše tvrzení, že jsme naplněni Duchem, jsou jen prázdná slova, pokud z našich postojů a chování není vidět láska. Mohu být velmi duchovní, ale současně si vůbec nemusím uvědomovat, že moje vztahy jsou zcela rozvrácené, že nejsem schopen lásky a nepokročil jsem se všedními problémy, se kterými bych měl pohnout. Láska není jenom cit, je to postoj, způsob života. Je to znamení, podle kterého se poznají praví učedníci Ježíše Krista. Láska všechno snáší, všemu věří, všechno vydrží (1 Kor 13). Jestliže jsme věroučně dokonalí, velkoryse obdarovaní Bohem, ale chybí nám láska, pak je jasné, že jsme nějak selhali. Tak jako je láska podstatou vztahu mezi Bohem a námi, tak je i podstatou vztahů mezi námi a ostatními lidmi. Je snadné udržovat vztah lásky, když si držíme lidi od těla - setkáváme se s nimi jen na povrchní a obecné úrovni. Pokud se k nim ale přiblížíme a věnujeme se osobně každému z nich, brzy objevíme, jaká je skutečná hloubka našeho vztahu. Jako křesťané si musíme být vždy vědomi zoufalé touhy lidí být milováni. Potřebujeme, tak jako to dělal Ježíš, rozpoznat tuto velkou potřebu lásky, která se skrývá pod různými pláštíky zvláštního jednání. Stejně pro nás bude těžké navazovat s některými lidmi vztah, v takové chvíli je třeba, abychom se o pomoc obraceli k Bohu. Ale musíme mít jistotu, že náš vztah k němu je opravdu živý, teprve pak můžeme očekávat, že nás povede a pomůže nám.

Pokud pozveme Ducha svatého do našeho života, jednou z prvních věcí, které udělá, bude, že nám novým způsobem ukáže Ježíše jako živého Pána. Tak často nám chybí ono nadšení z toho, že v nás dnes, v této chvíli, přebývá Pán a koná zázraky - náš pohled je upřený na historickou osobu Ježíše během jeho působení zde na zemi. Dosud je mezi námi příliš mnoho křesťanů, kteří vědí jenom to, že Ježíš je někde vedle nich, a tak se snaží vyřešit všechny své vztahy a své problémy vlastní silou. Jsou tu ale i jiní křesťané, kteří si uvědomují, že Ježíš je v jejich nitru, a proto řeší svoje problémy s vědomím, že jsou vinnými ratolestmi (Jan 15,5). Vědí, že jsou bezmocní,

ale protože je v nich přítomný Bůh, může Boží moc sestoupit na zem a skutečně je proměnit. Tento vnitřní život, my v Ježíši a Ježíš v nás, je to, co Duch svatý pro nás může reálně vykonat - pokud mu to dovolíme. Postaví nás do živého, skutečného vztahu, který promění naše chování, náš způsob myšlení a všechny naše ostatní vztahy (Řím 12,2).

Jednoduchou pravdou evangelia je, že nás Otec tak miloval, že poslal svého Syna, aby za nás zemřel. Máme-li růst ve svých vztazích, musíme začít tím, že přijmeme sami sebe a uvěříme, že jsme milováni, i když pro nás bude těžké pochopit, jak si nás Ježíš (nebo kdokoliv jiný) vůbec mohl zamilovat. Každý potřebuje nejenom někoho milovat, ale také být milován. Potřebujeme cítit, že máme nějakou hodnotu nejenom sami pro sebe, ale i pro druhé lidi, jinak jsme ve stálém nebezpečí emocionálního zhroucení. Pro lásku je podstatné, že se dává a je přijímána a že nás vede k ochotě přijímat sebe a všechny lidi takové, jací jsou. Ježíš nám jasně říká, že máme milovat Boha a milovat svého bližního jako sebe sama, protože „na těchto dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci“ (Mt 22,39-40).

Jedním z míst, kam jsme voláni, abychom tu plnili první i druhé přikázání, je naše farnost. Ve Skutcích apoštolů vidíme v akci křesťanské společenství, které se o všechno dělí a pečuje o své členy. Vidíme, že ze společných modliteb tohoto společenství vyrůstal jejich milující zájem o druhé a toho si všímalo i okolí těchto společenství. Dnes máme všichni důležitý úkol při budování vztahů v našich farnostech. Když se rozhlížím v neděli kolem sebe a vidím všechny ty znuděné, nešťastné, osamělé, zraněné, mohu jim jít vstříc v milujícím přátelství a sdílet s nimi Kristovu lásku. Evangelium není abstraktní pojem, ožívá, když tvým a mým prostřednictvím Ježíš Kristus naplňuje potřeby druhých. A mohu ho prosit o pomoc v těch konkrétních vztazích, ve kterých se mi příliš nedaří.

Naučil jsem se od své ženy Sue, že mohu jednoduše přinášet své problematické vztahy před Pána a nechávat ho, aby mi k nim on sám něco říkal. Obvykle mi říká jednu z těchto tří věcí: „Díváš se na to špatně - co bys řekl na to, přistoupit k tomu z tohoto hlediska?“ nebo, častěji: „Mýlíš se, je třeba, aby ses změnil,“ nebo čas od času říká: „S tím nic nenaděláš - nech ten problém na mně.“ Obvykle se mýlím. Jsem to já, kdo se potřebuje změnit, aby se moje láska podobala bezpodmínečné lásce Pána. Jsem nové stvoření (2 Kor 5,17); on mi dává lásku a sílu, já nabízím prostředky a podmínky k růstu. To znamená, že musím více spoléhat na Boha, který ve mně působí, než na své vlastní úsilí stát se lepším. Je to úplně nový princip života, ne

jenom pár změn provedených starým způsobem. Vyžaduje to, abych mu odevzdal vládu nad sebou tak, aby moje činy vycházely z jeho života, který ve mně vytvoří. Tento život ponese ovoce, které bude trvalé a bude důkazem skutečného růstu mých vztahů.

Nezapomínejme tedy nikdy na to, že být naplněn Duchem svatým znamená obrátit se od skutků k víře, od sebe sama k Bohu. Znamená to znovu si uvědomit, že ve všech našich vztazích máme žít ne ze sebe a ze svého úsilí, ale z Boží nabídky života a moci v Ježíši Kristu.

14. KDO JE MŮJ BLIŽNÍ?

Obnova a pohostinnost

Křesťanství není svou podstatou individualistické, předpokládá život pro druhé, ve společenství, v rodině. S Bohem se setkáváme v druhém člověku stejně tak, jako se s ním setkáváme o samotě v modlitbě. Pohostinnost je přátelské a velkorysé přijímání přátel i cizích lidí do našich domovů a do našich životů. Je jedním z nejstarších znamení kulturní, civilizované společnosti a je pro evangelium klíčová. Bůh nám říká, že pro člověka není dobré být sám - izolaci a opuštěnost si nepřeje pro nikoho (Gn 2,18). Jenom velmi málo lidí dokáže odolávat tlakům života samo. Všichni potřebujeme úzké vztahy, ve kterých můžeme sdílet naděje a sny, zranění a neúspěchy - vztahy, ve kterých jsme přijímáni a milováni takoví, jací jsme. Většina lidí nachází takové vztahy v manželství a v rodině nebo v nějaké formě života ve společenství. Společenstvím nemám na mysli jenom řeholní řády, ale i společně žijící komunity, malé místní církevní komunity a modlitební skupiny. To jsou místa, kde se lidé rozhodli sdílet své životy a navzájem si jako lid Boží pomáhat v růstu. Komunity a rodiny jsou součástí Božího plánu, ale nikdy by neměly být uzavřené a naprosto vylučující druhé lidi ze svého okruhu.

Žalmista říká: „Bůh zjednává opuštěným domov“ (Ž1 68,7). Většina rodin má prospěch z toho, že otevírá svoji náruč těm, kdo normálně nežijí v prostředí tvořeném rodiči a dětmi, v domácí církvi. Častá přítomnost přirozených příbuzných a adoptivních strýčků, tetiček a zvláštních přátel je vzájemně obohacující. Pro někoho, kdo žije sám, bude určitě povzbuzením, když bude někde přijímán jako člen jakési „rozšířené“ rodiny, ve které má svobodu přicházet a odcházet podle svého přání, ve které je účastníkem rodinných událostí a aktivit spíše jako člen rodiny než jako její host. Formace a růst se vždycky bude dít v rodinném prostředí. I to je součástí Božího plánu. Jak říká Jamie Buckingham,¹⁰ rodiny nejsou jako vězení se stále bdělými strážemi. Rodiny jsou osvobozující instituce, které otevírají dveře a okna žalářů, do kterých se stahujeme, když jsme sami. Mojžíšovi, prchajícímu z Egypta, dal Bůh Jitrovu rodinu (Ex 2,11 - 3,1). Bůh věděl, že Mojžíš nepotřebuje žádná kázání, ale lásku. Potřeboval to, co potřebujeme všichni, hrud', na kterou by mohl položit hlavu, ruku spočívající na jeho rameni, dobré jídlo, přátelství v rodině a jemný hlas, který mu řekne „já ti

---

¹⁰ A Way through the Wilderness, *Kingsway*, 1984

rozumím". Musíme se naučit omezit naše kázání, přestat dávat rady a pokyny, následovat příklad Jitra: „Proč jste ho nechali odejít? Pozvěte ho, aby s námi pojeď!" (Ex 2,20).

Písmo je plné výzev k pohostinnosti. Pavel nás žádá, abychom ochotně poskytovali pohostinství (Řím 12,13), a popisuje staršího obce jako „muže, který je pohostinný" (Tit 1,8). Petr nám říká, abychom se navzájem přijímali v našich domech bez reptání (1 Petr 4,9). Ale pohostinnost může být náročná. Jedna věc je být pohostinný k těm, které máme rádi, něco úplně jiného je přijímat lidi, které jsme si nevybrali. To vyžaduje změnu a přizpůsobení. Dům, ve kterém se Sue žijeme, se jmenuje Otevřený dům. Často u nás bývají lidé na návštěvě. Někdy jenom projíždějí a potřebují přespat, jindy zůstanou delší dobu. Potřebujeme ale moudrost a rozlišování - ne každého, kdo zaklepe na naše dveře, posílá Pán. Někteří nás jen vyruší, oslabí a zbytečně vyčerpají. Mohou se snažit nepřijatelným způsobem rozložit náš rodinný život; pohostinnost neznamena obrátit všechno vzhůru nohama, abychom vyhověli nepřiměřeným požadavkům druhých. Brzy rozpoznáme ty, které nám poslal Pán - obvykle jsou ochotni přijmout cokoliv z toho, co jim můžeme nabídnout. Ale dříve, než je můžeme přijmout, budeme možná muset dovolit Pánu, aby obrátil vzhůru nohama naše myšlenky a hodnoty.

„Hle, stojím u dveří a tluču" (Zj 3,20). Být pokřtěn v Duchu svatém znamená otevřít dokořán dveře svého srdce a života Pánu. Znamená to také být ochoten odevzdat mu klíče od těchto dveří. Proč? Protože milovat Pána, svého Boha, z celého srdce, z celé duše, ze vsí síly, z celé mysli (Lk 10,27) bude nemožné, pokud mu nedám všechno: rodinu, práci, domov, bezpečí - všechno. Vezme si je - a pravděpodobně mi je vrátí zpátky. Ale je tu jeden rozdíl. Už nejsem majitel. Jsem správce toho všeho, co on mi dává. To Pán mi teď dává žít v tomto domě, ne že já nechávám ve svém domě žít jeho. Jak tedy budu reagovat, když Pán dá adresu svého domu (ve kterém žiji) někomu, kdo potřebuje mne nebo moji pomoc, někomu, koho Pán vybral a poslal - ne někomu, koho bych si vybral já? Jeho slova „miluj bližního svého jako sebe samého" (Lk 10,27) náhle nabývají úplně nového smyslu!

Kdo je, Pane, můj bližní? Dobrá otázka. Podobně jako zákoník, kterému Ježíš vypráví příběh o milosrdném Samaritánovi (Lk 10,29-37), většina z nás bude doufat v odpověď, která má svoje hranice - tento ano, ale tamten určitě ne. Ale Ježíš žádné hranice nevytyčuje. Naším bližním je každý člověk z každé rasy, každé víry nebo sociálního zázemí, kdo je v nouzi - zahrnuje je tam všechny. Pokud jsem čestný, budu

se často vidět v postavení zákoníka, který se potřebuje znovu poučit, kdo je jeho bližní. Potřeby druhých lidí ve mně probouzejí různé postoje vůči nim. Jsem jako kněz nebo levita, jako hostinský, nebo jako ten Samaritán? Pro ty první dva byl zraněný člověk jenom problém, kterému bylo třeba se vyhnout. Pro hostinského byl někým, komu bylo třeba prokázat službu - ale jenom za adekvátní cenu. Pro Samaritána byl lidskou bytostí, která si zaslouží péči a lásku. Jestliže k seznamu doplníme i Ježíše, pak zraněný muž je někdo, za koho má smysl zemřít. Ježíš učí lásce bez hranic. Podle něho je každý, koho potkám, mým bližním.

„Kde žiješ? Pojdte a uvidíte" (Jan 1,38). Ježíšova cesta je jasná - vždycky vtěluje svoje slova do skutků. Když říká „Pojďte a uvidíte", myslí to vážně. A tak ti dva učedníci jdou, podívají se, kde bydlí, a zůstanou u něho. Když říkáme „přátelé", „bližní" nebo „bratři a sestry", vypovídají taková slova o milujícím, starajícím se vztahu. Odpovídají jim naše činy? Ježíš se nás nebude ptát, koho jsme měli rádi, více ho zajímá, koho jsme odmítli a rádi neměli. Naše přání mít své „bližní" jasně definované, a tím vymezené, je v protikladu k evangeliu. Jestliže říkáme, že žijeme v domě, který má pro lidi otevřené dveře, musí se lidé cítit svobodní, aby mohli přicházet a odcházet. Někteří mohou pobýt krátce, jiní dlouhou dobu. Jitro pozval Mojžíše na večeři a on pobyl čtyřicet let! Jestliže Ježíše nazýváme „Pánem", musíme být připraveni dát mu všechno a vědět, že to použije k tomu, aby se jeho království rozšířilo. Jako křesťané jsme voláni k tomu, abychom byli pohostinní k těm, které nám Pán posílá. Nemusí to být vždycky snadné, ale vždycky to bude požehnání - pro nás i pro ty, kdo přicházejí.

15. ZNAMENÍ DUCHA

Obnova - ovoce a dary

Jeden kněz se mi kdysi přiznal, že i když nemá rád charismatickou obnovu, líbí se mu plody, které obnova přináší. Necítil se dobře s pozdvíženýma rukama, nadšeným chválením a spontánní modlitbou. Někteří jednotlivci způsobili v jeho farnosti neshody. Měl pocit, že ti, kteří byli „obnoveni“, se cítí být lepšími než ti „neobnoveni“. A on sám se jednoznačně řadil do té druhé skupiny. Současně byl ale vděčný Bohu za evidentní změnu u mnoha lidí, ke které došlo v důsledku jejich kontaktu s charismatickou obnovou. Začali se znovu modlit a četli denně Písmo. Chodili pravidelně na mši svatou a ke svátostem a s novou velkorysostí nabízeli církvi svůj čas a prostředky. Měli zájem o ostatní farníky a o širší problémy spravedlnosti a míru. Jejich víra novým způsobem ožila - a bylo to vidět. Plody rostly.

Vím, jaké pocity ten kněz měl. V charismatické obnově se dějí některé věci, které se mi nelíbí - i já se při nich cítím nespokojený. Některé z nich nepocházejí od Ducha svatého. Dochází k nim kvůli nadšení a nedostatku moudrosti některých lidí, kteří mají dobré úmysly, ale nejsou dobře vedeni, a tyto věci mi dělají starosti. Jsem si jistý tím, že některé z věcí, které dělám já, taky dělají jiným lidem starosti, samozřejmě je ale možné, že naši nespokojenost vyvolává sám Duch svatý. Částí jeho díla je klást výzvy a roz- hýbávat naše usazené způsoby myšlení a jednání, a tak musíme být opatrní, abychom rovnou neodmítali všechno, co nás zneklidňuje. Většina z nás potřebuje projít otřesem a musí se s něčím vyrovnávat, aby byla schopna vidět věci Božíma očima. Svou přirozeností jsem pořádkumilovný člověk, mám rád, když jsou věci dobře uspořádané, a potřebuji mít pod kontrolou sebe i to, co se děje kolem mne. Problém s Duchem svatým je v tom, že on skutečně je jako vítr - chvíli fouká mírně a jemně, pak přijdou nečekané poryvy větru, občas vane silou mocné vichřice. Nemám ho pod kontrolou a ani se o to nesnažím. Mým úkolem je vytvářet prostředí, ve kterém se lidé Duchu otevírají a ve kterém on může svobodně působit.

Když otevřeme svoje životy Duchu svatému, dohlíží náš nebeský Otec na to, abychom byli nasyceni, chráněni a abychom začínali růst. Očekává, že ve správný čas rozkveteme a že přineseme ovoce. Někdy to dlouho trvá, než dobré ovoce dozraje, ale to nás nesmí odradit. Když se zdá, že je v našich životech málo vnějších důkazů dobrého ovoce, může to být tím, že jsme ve spícím období, při kterém naše kořeny zesilují (Kol 2,7). Nebo je možná v našich životech prozatím příliš mnoho

zaplevelených oblastí, které ještě potřebují vyplít, než se stanou úrodnými. Jestliže si představíme, že jsme jako malé pole plné plevele, na které lidé odhazují různé druhy odpadu, pak dovolme Duchu svatému, aby na toto pole vstoupil a dal se do práce, aby ho vyčistil, vystrčil nepořádek, odstranil nežádoucí zvyky, vytrhal plevel, zryl půdu, protože jenom potom na něm může zasadit novou révu, stromy a keře.

Ale když začnou nové keře růst, přichází Otec a ořezává je. Může být obtížné to přijmout. Někdy ořezává vztahy, aktivity a služby v církvi, které se nám zdají velmi důležité. Ale svědectví, která podáváme, postavení v církvi, které zastáváme, ani naše přináležitost k určité denominaci, nic z toho nevypovídá o našem duchovním životě. Jediným skutečným důkazem je ovoce Ducha. Takže pokud čas ubíhá a nikde nejsou vidět znamení tohoto ovoce, které oslavuje Otce (Jan 15), je to pravděpodobně proto, že jsme bránili dílu Ducha svatého v nás nebo to dílo omezovali. Ovoce nemůžeme přinášet sami, rodí se nadpřirozeně Boží mocí v nás. Pravé křesťanské přinášení plodů spočívá v obnově Ježíšova života v našich srdcích. Ale je to život *vinného kmene*, který rodí semena - ne život ratolesti (Jan 15). Ratolesti potřebují být prořezávány. Jejich přirozenou tendencí je být větší a větší, a jenom když jsou prořezávány, zaměří se všechna jejich energie na přinášení plodů. Plodem Ducha je Kristova přítomnost vyjadřovaná naším prostřednictvím, a když umožníme ovoci, aby rostlo, bude zjeven Ježíš.

V křesťanství nejde jen o nasazení všech našich sil v úsilí udělat toho co nejvíce pro Boha. Jsme voláni k tomu, abychom se mu otevřeli, abychom mu dovolili působit v nás a skrze nás, abychom byli poslušní jeho slova, abychom žili v přátelství a jednotě s ním: musíme *přebývat* v něm. Můžeme být všichni vůči Bohu poslušní, ale jeho autoritu trpce snášet. To není přebývání. Bez milující a ochotné poslušnosti k jeho hlasu se neukáže žádné ovoce.

Ovoce je nejzřejmější vnější znamení činnosti Ducha svatého. Zralé ovoce, které visí z větví stromu, jasně ukazuje, že je to dobrý strom. Když nás lidé slyší mluvit o otevřenosti Duchu a vidí zřetelné změny v našich životech, poznají jeho dílo v nás. Uvidí ovoce. Víme ale, že jestliže má strom přinášet dobré ovoce, musí být pěstován - potřebuje být prořezáván, opečováván a potom chráněn proti nemocem a před škodlivým hmyzem, tak aby ovoce dozrálo a bylo ve správný čas připraveno ke sklizni. Stejným způsobem budeme i my přinášet lepší ovoce, jestliže se necháme pěstovat, prořezávat, opečovávat a chránit. A zde hrají dary Ducha svatého důležitou roli. Nejsou však znamením duchovní zralosti. Jsou rozdávány nezaslouženě, ne podle

zásluh. Jestliže dostanete něco výměnou za to, čeho jste dosáhli, není to dar - je to mzda nebo odměna. A dary nejsou ani samoučelné. Jsou dávány k tomu, aby pomohly něčeho dosáhnout - jsou nástrojem k tomu, abychom mohli přinést ovoce.

Když Pavel píše o darech Ducha (1 Kor 12 a 14), říká jasně, že potřebujeme pochopit, co tyto dary jsou a jak je máme správně užívat. Moudrost, poznání, dynamická víra, uzdravování, zázraky, prorokování, rozlišování duchů, jazyky a jejich vykládání: všechny tyto dary mají být používány řádně a v lásce k budování těla Kristova, církve. Jsou to nástroje speciálně vytvořené k tomu, aby přinášely plody v našem životě a zvláště v životě lidí kolem nás.

Doma mám nějaké nástroje, které jsem dostal, abych se mohl starat o ovocné stromy v zahradě. Nemám je ale čas používat. Moje jabloně proto musí bojovat samy a úroda, kterou přinášejí, obvykle nestojí za nic. Často se dívám na své skvělé nástroje a přemýšlím o tom, jak jsou krásné. Někdy je používám k jiným účelům, třeba na stříhání drátu. Je to pohodlné, ale je to špatné užívání. Moje ovocné stromy zatím plodí ubohé nemocné plody, které se dají jenom stěžít jíst, a bojují bez pomoci, kterou potřebují - pomoci, kterou bych jim mohl poskytnout, kdybych používal nástroje, které jsem dostal. Dary Ducha jsou také užitečné. Mým úkolem je používat je správně a přibližovat se v lásce a Boží moci k druhým lidem - vždyť proto nám ty dary dává. Nejsou určeny jenom pro naše příjemná duchovní setkání, mají být používány tam, kde žijeme a pracujeme, kde se smějeme a pláčeme, milujeme a trpíme. Když je správně užíváme, ukážou se plody. Dary jsou velmi užitečné a naším úkolem je přijmout je a správně je používat, mít přitom stále na paměti, že když je přijímáme a jsme jimi nadšeni, hledáme Dárce - ne jenom jeho dary.

Když tedy zralí křesťané (jako kněz, o kterém jsem se tu dříve zmínil) slyší od nadšených charismatiků o darech Ducha svatého, oprávněně hledají ovoce. Růst znamená ne více darů, je to ovoce, a ovoce Ducha má různé příchutě - lásku, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrotu, věrnost, jemnost a sebeovládání (Gal 5,22-23). Muži, o kterém se ví, že doma špatně zachází se svou ženou a dětmi, nebude nikdo věnovat pozornost, i kdyby měl velký dar prorokování.

Když o sobě prohlašujeme, že se nám dostalo zvláštního vylití Božího Ducha, musíme si být jisti, že ostatní uvidí změny v našem životě. Dary Ducha jsou nástroje ke splnění úkolu - přinést ovoce, které roste a zůstane. Naše plodnost a efektivita budou vždy přímo úměrné naší ochotě nechat se prořezávat, měnit a znovu a znovu se nechat naplňovat láskou a mocí Ducha Božího. Jeho dary jsou v tom důležité, ale

nejsou to odměny pro vybrané lidi. Jsou dávány k tomu, aby nás uschopnily s láskou sloužit druhým ve jménu Ježíše a budovat zde na zemi jeho království.

Myslíme-li to tedy vážně s chozením s Bohem a přinášením ovoce k jeho slávě, měli bychom být otevřeni všemu, co od nás chce. V životě Ducha svatého neexistuje možnost stát tiše stranou. Skutečnost, že v nás začal pracovat, je zárukou jeho odhodlání dílo dokončit (Ef 1,13-14). Otázkou je, jak jsem k tomu odhodlán já. Kristus zemřel, aby nás osvobodil, přijměme tedy jeho dar a choďme s ním v lásce, moci a svobodě jeho Ducha svatého. Potom poznáme, že ovoce poroste nejen v našem životě, ale že ho uvidí i ostatní lidé, a tím bude oslaven Otec.

16. BUDOvat TĚLO

Obnova a růst

Růst je důležitý. Je úchvatné pozorovat děti, jak rostou, zasadit keř a za čas na něm najít plody, učit a zjistit, že ti, které jsem učil, teď o věci vědí víc než já. Růst je důležitý, protože tak to s věcmi má být. Jestliže není vidět růst, víme, že něco není v pořádku. Keř, který neroste, byl možná zasazen na nesprávném místě a asi ho bude třeba přesadit. Jestliže se dítě fyzicky, citově nebo rozumově nevyvíjí, snažíme se zjistit, v čem je problém. Když křesťané neprojevuji přání růst, potřebujeme zjistit, proč tomu tak je. Možná, že je chyba na naší straně. Očekáváme, že se stanou něčím nebo že budou dělat něco, čeho nejsou schopni anebo k čemu ještě nedozráli? Měli bychom hledat jiné dary a schopnosti než ty, které jsme očekávali, že najdeme? Všichni jsme stvořeni s určitým potenciálem v sobě a Bůh od každého z nás chce, abychom si ten potenciál uvědomili a naplnili ho. Jako křesťané jsme voláni k tomu, abychom si navzájem pomáhali v růstu tím, že se budeme povzbuzovat a uplatňovat dary, které do nás Bůh vložil. Má-li se toto uskutečnit, potřebujeme jednat s láskou a poctivě. Když Pavel mluví o těle (1 Kor 12,12-30), učí nás velmi jasně, že jsme v tom všichni společně. Jak si můžeme navzájem pomáhat růst?

Dnes často slyším lidi mluvit o pastýřích, vychovatelích, duchovních vůdcích, partnerech pro sdílení, těch, kdo povzbuzují. Všechna tato slova mají různé významy, ale jde o to, že každý z nás potřebuje duchovní přátele, kteří nás budou motivovat, povzbuzovat, vést a klást před nás výzvy. Lidi, kteří nás budou milovat, sdílet se s námi a starat se o nás. Neexistuje žádný hotový vzor, žádný skvělý program, který se dá vytáhnout ze šuplíku a použít na každého. Každý jsme jiný. Máme různé potřeby a různé dary. Jsme v různých stadiích naší cesty viry. Naším úkolem je jít společně, bok po boku, a pomáhat, jak to jde. Někteří potřebují jenom někoho, kdo jim bude naslouchat, jiní povzbuzující slovo, ruku, která je vezme kolem ramen. Jiní si mohou přát dát někomu dovolení, aby jim mluvil do jejich života - aby jim radil a řídil je. Pavel to říká těmito slovy: „Ale spíše žijme podle pravdy a v lásce, a tak porosteme po všech stránkách v něho, v Krista, který je naše hlava. Z něho dostává celé tělo, které tvoří pevnou jednotu, přes jednotlivé klouby výživu odměřenou každé části zvlášť podle práce, kterou koná. Tak tedy ono tělo roste a dělá pokroky v lásce" (Ef 4,15-16).

Naším cílem je pomáhat každému dorůst k užšímu vztahu s Ježíšem Kristem, pomáhat lidem poznat jejich dary a jejich místo v těle, a tak je osvobodit pro účinnější

službu v církvi a ve světě. Ale nemá smysl učit se více, pokud neděláme nic s tím, co už víme.

Podstatnou částí našeho růstu je přispívat svým dílem, plnit svoji úlohu a uvádět v život to, co už jsme se naučili. Není větší radosti než být na správném místě ve správnou dobu a dělat správnou věc. Jsme-li ponecháni sami sobě, budeme pravděpodobně dělat správné věci na nesprávném místě a v nesprávném čase. Nebo dokonce ve správném čase na správném místě dělat nesprávné věci. Potřebujeme povzbuzení a vedení druhých, potřebujeme být svobodní k užívání svých darů. Když něco pochopíme, potřebujeme to uvést do života, jinak to vede k frustraci. Postoj přihlížejících diváků zabíjí nadšení, motivaci a odhodlání. Účast vede k růstu. Každý vedoucí by se měl snažit učit se a předávat učení, pomáhat pochopit a pak uvádět do praxe. Musíme umožnit lidem, aby dělali to, co se naučili - aby rozeznali svoje dary a mohli nabídnout svou službu. To znamená vyjadřovat jim svůj souhlas a podporu, dovolovat jim, aby dělali chyby. Je samozřejmé, že budou dělat chyby, a z těch se musíme učit. Ale naším dnešním problémem není to, že potřebujeme omezovat a tlumit nadbytek darů a služeb, které tryskají do života kolem nás. Situace, ve které se nacházíme, je taková, že je jen velmi málo lidí povzbuzováno k tomu, aby ve víře vykročili a něco pro Boha riskovali. On je připraven nás zmocnit skrze svého svatého Ducha. Naším úkolem je uvádět do pohybu tuto sílu tím, že se vzájemně posilujeme, že se vzájemně podporujeme, vzájemně osvobozujeme k tomu, abychom mohli jednat. Rozhodnutí, že budeme jednat, s sebou často přináší velká rizika, ale nebudeme-li ochotni tato rizika podstoupit, zůstanou v nás Boží pomazání a moc uzamčeny a to povede k demotivaci a frustraci. Může se stát i to, že budeme brzdit růst Božího království.

Moc patří Pánu - my jsme hliněné nádoby, které si vybral, aby do nich svou moc vložil. Křest Duchem svatým nám to zjevuje a začíná proces, ve kterém jsme vybavováni pro Boží dílo a stáváme se pro něj použitelnými. Teď ale musíme růst, a růst neznámá jenom více modlitby, Písma, svátostí, učení, přijímání rad a přátelství; růst znamená i uvádění toho, co jsme se naučili, do života. Proč? „Aby (apoštolově, kazatelé, misionáři, pastýři, učitelé) připravili křesťany k úkolům, které mají plnit, aby Kristovo tělo dělalo pokroky" (Ef 4,12). Kristus zemřel, aby nás osvobodil. Pojďme společně v této svobodě, povzbuzujme se a pomáhejme si navzájem, aby se uvolnil potenciál, který do nás Bůh vložil, a abychom s důvěrou dokázali splnit svůj úkol při budování jeho království.

17. BŮH V NÁS PŮSOBÍ

Obnova a svatost

Skutečnost, že je Bůh stále stejný, včera, dnes i zítra, neznamená, že chce, abychom byli takoví i my. Duchovní život je putování po cestě víry, a to znamená, že musíme být ochotni být v pohybu. Jednou z věcí, které mne zneklidňují, je, s jakou snadností zajíždím do vyjetých kolejí. Mohu tvrdit, že jsem otevřený Duchu svatému - ale jenom, když dělá to, co očekávám. Mám-li se vyhnout nebezpečí usazenosti a pohodlnosti, potřebuji stále nové výzvy! Bůh s tím samozřejmě počítá, a tak mi posílá lidi, aby mne vyváděli z mého klidu, katolíky i protestanty, velmi bohaté i velmi chudé, náhodné známosti i blízké přátele, mladé i staré. Nemusí se mi to líbit, ale prospívá mi to. Nutí mne to přemýšlet, nutí mne to měnit se. Jednou z věcí, o které někteří z nich v poslední době mluvili, je svatost.

Každý křesťan je povolán k životu ve svatosti: „Budte svatí, neboť já, váš Bůh a Pán, jsem svatý“ (Lv 19,2). To je příkaz, ne nějaký návrh. V době, kdy jsem chodil do školy, se všichni svatosti posmívali, dívali se na ni jako na zbožné svatouškovství. Dlouhá léta ve mně tento dojem zůstal. Ale svatost je samozřejmě něco jiného. A o svatost nejde ani u takového přístupu, který naznačuje, že „jsem více svatý, protože už jsem dospěl dál než ty“. Z tohoto postoje jsou často obviňováni charismatici. My bychom však měli být těmi, kteří dobře vědí, že sami nikdy svatosti nedosáhnou a že bez Ducha svatého by nikam nedošli. Svatost znamená „jinakost“ - oddělení se ode všeho, co je nedokonalé, nečisté, co není ryzí. Jako učedníci Ježíše Krista máme žít tak, aby lidé viděli, že jsme byli odděleni od tohoto světa a patříme Bohu (1 Petr 1,15-16). Bůh nás volá k tomu, abychom žili svatým životem, a Ježíš nám tuto možnost svou smrtí a svým vzkříšením otevřel. Růst do svatosti je proces, kterým se stáváme stále více podobnými Ježíši, a začínají se na nás ukazovat plody Ducha. Jsme jeho bratři a sestry a máme jednat tak, jako jednal on. To znamená rozhodně odmítnout každou oblast hříchu v nás.

Prvním krokem je uvědomit si, že nejsme svatí - ale že Bůh chce, abychom svatí byli, a že to je možné. Zdá se, že si někteří lidé myslí, že můžeme žít svatým životem *jenom* skrze víru - že jakékoliv úsilí z naší strany bude překážet Božímu úmyslu, že předáme-li všechno Pánu, bude on bojovat s hříchem v našem životě tím, že za nás udělá všechna správná rozhodnutí. Jinými slovy, on nás učiní svatými. Je to krásná myšlenka, ale není to zas až tak jednoduché. Bůh nám poskytl všechno potřebné k

tomu, abychom žili svatým životem, skrze svého Syna Ježíše, ale my sami, vy i já, jsme zodpovědní za to, že se k jeho vítězství a moci připojíme a budeme je používat. Nový život v Kristu je reálný, ale musí být realizován. V listu Římanům (Řím 8,13) nám Pavel říká: „...jestliže však s pomocí Ducha ničíte záludnosti těla, budete žít." Moc přichází „skrze Ducha", ale používat ji mám já. Jestliže tedy hřeším, je to proto, že jsem se rozhodl hřešit, a když hřeším, jsem neposlušný vůči Bohu. Na tom, že jsme pokoušeni, není nic špatného - problém přichází, když pokušení přijmeme. Dívat se na to jako na prohru je příliš jednoduché. Přiznejme si, že ve skutečnosti je to neposlušnost. Potřebuji přijmout odpovědnost za hřích ve svém životě a rozhodnout se s ním bojovat. Nemohu nikdy dosáhnout svatosti jen vlastním úsilím, ale Bůh mi dá milost a pomůže mi růst prostřednictvím různých životních zkoušek a utrpení - pokud jsem ochoten udělat to, co je na mně. Je třeba, abych se vůči němu stal poslušným.

V minulosti jsem ani nebyl přesvědčen o potřebě něco se sebou dělat, ani jsem k tomu neměl dost kázně. Věděl jsem, že mě Bůh miluje, a tak jsem přehlížel skutečnost, že se mu nelíbí řada věcí, které dělám. Přesvědčil jsem sám sebe, že když mne Bůh miluje, musí mne milovat takového, jaký jsem, a tak jsem s hříchem dělal kompromisy. Ale to nejde. Miluji svoje děti, ale nelíbí se mi všechno, co dělají - něco z toho je špatné. Ve svém srdci vím, že Bůh a hřích nejdou dohromady a že „bez svatosti nikdo neuvidí Pána" [Žid 12,14). Prorok Izaiáš popisuje své povolání ke službě tak, že začíná viděním Boží slávy, jehož okamžitým výsledkem je uvědomění si vlastní hříšnosti: „Jsem ztracen, neboť jsem člověk nečistých rtů" (Iz 6,1-8). Jestliže si uvědomíme Boží dokonalou čistotu a pochopíme, jak mu záleží na počestnosti a spravedlnosti, změní se radikálně i náš postoj. Duch svatý mi ukazuje, že potřebuji žít svatým životem. Čím to tedy je, že tak často padám a že pokrok, kterého skutečně chci dosáhnout, se uskutečňuje tak pomalu? Proč nemohu být svatý okamžitě? Přál bych si, aby existovala snadná cesta ke svatosti, ale ta zřejmě, bohužel, neexistuje. Vyžaduje to vytrvalost a kázeň. Potřebuji se začít opravdově cvičit - duchovně cvičit (1 Tim 4,7).

Mám všechno, co pro svůj duchovní trénink potřebuji, ale musím to začít používat. Potřebuji věnovat čas adoraci a tiché modlitbě - pokud chci slyšet Boha a zahlédnout jeho slávu. Jenom potom mohu začít chápat, proč Bůh tolik nenávidí hřích. Potřebuji číst a studovat Písmo. Proč? Aby se moje mysl obnovila a abych uviděl věci tak, jak je vidí Bůh (Řím 12,2). Písmo vnese do mého hledání svatosti kázeň a pochopení a pomůže mi bojovat s pokušením (Lk 4,1-13). Den co den potřebuji být sycen životem, který je mi zdarma nabízen prostřednictvím svátostí, zvláště eucharistie. Tato milost

mi pomůže bojovat s mou hříšností, pomůže mi zahlédnout, jak hřích podryvá moje svědectví druhým a rozmnožuje skvrny na tváři církve. Když tedy odpovím na volání vydat se na cestu a budovat Boží království, nacházet nové učedníky a milovat a sloužit svému bližnímu, potřebuji žádat Ducha svatého, aby mne naplnil svými dary. Jinak nejsem plně vyzbrojen k tomu, abych žil svatým životem, nebo abych přiváděl ke Kristu lidi, se kterými se setkám. Duch svatý se mi nabízí ve své plnosti a já potřebuji veškerou pomoc, kterou mi může poskytnout. Jenom on mne dělá svatým, ale já musím spolupracovat.

Jsem-li otevřen Duchu, Bůh ke mně může mluvit, vést mě a používat si mě. Proto je nejdůležitějším učením charismatické obnovy křest Duchem svatým - to je zkušenost, která mění náš život. Věci se ale od toho okamžiku nemění automaticky. Mám zodpovědnost za svůj duchovní pokrok, porostu ve svatosti, když v Duchu začnu „končit se špatnými skutky těla“. Potom pochopím, co to znamená žít ve svobodě a radosti. Zbavme se tedy samolibosti a vytrvejme na cestě vpřed, stále otevřeni pro to, co dalšího bude Duch svatý chtít, abychom vykonali. Nemusíme žít jako poražení, jako neposlušní, ale můžeme se s důvěrou postavit každé výzvě - protože je to Bůh, kdo v nás působí, a on chce, abychom poznali radost pravé svobody. Chce, abychom byli svatí, tak jako on je svatý.

18. HODEN CHVÁLY

Obnova a vzdávání chvály

Kdybych dostal libru pokaždé, když uslyším nebo řeknu „Chvála Pánu!“, asi bych už byl milionář. Tato věta se stala sloganem charismatické obnovy. Žádná karikatura charismatiků by nebyla úplná, kdyby se toto zvolání neobjevovalo v každé větě. Zpočátku to mělo smysl a význam, ale když se něco stane zvykem, brzy přestaneme vnímat, co to skutečně má znamenat. Je smutné, pokud se slova „Chvála Pánu!“ stanou téměř vyprázdněným výrazem, když přece jedním z největších darů, které charismatická obnova církvi přinesla, je uvědomění si, že máme být lidem, který chválí a děkuje. Víme, že všechno to, co Bůh vykonal, pro nás nemá být samozřejmostí, ale že máme svoji vděčnost jasně a pozitivně vyjadřovat. Musíme si tedy dát velký pozor, abychom to, co jsme se naučili, nezhodnotili tím, že z toho uděláme cosi banálního. Mohu opakovat jednu větu nebo zpívat nějaký refrén písně do naprostého vyčerpání, pokud to ale nevychází z mého srdce, není to chvála. Pravá chvála vždycky vychází ze srdce.

Jasně se od nás očekává, že budeme *stále a za každých okolností* chválit Boha (Ef 5,10; 1 Sol 5,18). To ovšem neznamená, že to musím dělat se zaťatými zuby silou vůle uprostřed katastrof a problémů. To by bylo neupřímné a nebylo by to opravdové. Ale je také jasné, že nemám být jen křesťan do slunečné pohody, který chválí Boha, když se všechno daří tak, jak si to představuje, a je mu do zpěvu. Chvála má vycházet z mého pochopení, že ať procházím čímkoliv, Bůh mne stále miluje, je věrný a odpouští mi, a tak tolik nezáleží na tom, jak se v tom či onom konkrétním okamžiku cítím. Kdyby na tom záleželo, lítal bych nahoru a dolů jako jo-jo, dnes plný radosti a zítra zabořený do depresí. Bohu mnohem víc záleží na tom, co dělám, než jaké kolem toho mám pocity, a naše chvála se má opírat o to, že jsme pochopili pravdu o Bohu a o našem vztahu k němu. Tato pravda nemá být jenom v naší hlavě - musí být i v našem srdci. Chvála vždycky potřebuje poctivost a sebepoznání, ale když vychází z našich srdcí, pozvedá nás nad okolnosti, ve kterých se pohybujeme. Když se přestaneme zabývat svými problémy a soustředíme se na Pána, zjistíme, že jsme našli novou perspektivu - jeho perspektivu. V listu Židům (Žid 13,15) se mluví o „oběti chvály“, a v našem životě budou přicházet chvíle, kdy opravdu zakusíme tento obětní charakter chvály. To nastává ve chvílích, kdy musíme zapomenout na sebe, soustředit se na něho a takto vytrvat. Jindy nás to pohltí v radostné, milující, intimní Boží přítomnosti,

kdy si jen uvědomujeme, že jsme jeho děti, a obracíme se na něj se slovem „Abba“ na rtech. V takových chvílích je chvála snadná.

Někdy bude naše chvála v tichosti - je to důležitá součást naší modlitby v tichu a naslouchání Bohu. Když se ale shromáždíme, potřebujeme vyslovit a vyzpívat svoji vděčnost Bohu. Naše soukromá zkušenost chvály a děkování teď musí být projevna na veřejnosti a vyjádřena tak, aby ji slyšeli ostatní. Pro mnoho lidí to je těžké, a tak bychom nikdy neměli podceňovat důležitost zpěvu - pomáhá všem, aby se mohli zúčastnit. Nesejde ani na tom, zda neumím zpívat - žalmista mi říká, abych „dělal pro Pána radostný hluk“ a abych „křičel radostí“. Bible nás ve skutečnosti povzbuzuje k tomu, abychom svoji chválu vyjadřovali všemi možnými způsoby - zpěvem, křikem, smíchem, tleskáním, tancem, hrou na nástroje, pozdviženými rukama, chozením a poskakováním. Ovšem, že tu vždycky budou kritici jakéhokoliv vnějšího vyjadřování radosti, kterou cítíme ve svých srdcích. I Ježíše žádali, aby přiměl dav přestat vykřikovat svá slova chvály (Lk 19,39). Ježíš to odmítl udělat - stejně bychom měli jednat i my.

Příliš dlouho jsme byli diváky na slavnosti, nehleděli jsme na sebe jako na ty, kdo mohou něčím přispět. Postoj diváka tlumí chválu, aktivní účast ji povzbuzuje. Každý by měl být povzbuzován k účasti. Radostný zpěv a chvála přitáhnou lidi na naše setkání a do našich kostelů, kam je nepřitáhnou naše promyšlené kurzy a programy. Jestliže ale nechválíme Boha při své soukromé modlitbě, bude to pro nás těžké se připojit a spontánně ho chválit na veřejnosti. Naše chvála poroste, jak budeme Ježíše poznávat novým způsobem, a všiml jsem si, že čím více ho chválím, tím prostší slova mi stačí.

Víme, že je hoden chvály, a tak bude naším přáním ho oslavovat - ne se ho snažit přesvědčit, aby nám znovu požehnal. Neděkuji někomu za to, co pro mne udělal, proto, abych ho přiměl dát mi ještě víc - to by bylo sobecké. On nám samozřejmě *chce* žehnat a je pro něj snazší to učinit, když má naši pozornost. Ale chvála a děkování jsou především naší odpovědí na to, kým on je a co už vykonal. Takže když shromáždění začíná chválou, potřebujeme si nejprve připomenout, že odpovídáme na Boží lásku, milosrdenství a pomoc, spíše než abychom se jen snažili vytvořit milou hřejivou atmosféru. Krátká chvíle ticha a krátké čtení z Písma nám pomohou soustředit se na Pána, abychom mohli svobodněji vyjadřovat svou chválu a děkování. Žalmy se už mnoho staletí používají pro křesťanské vyjádření chvály při bohoslužbě a pomohou nám připravit se na chválení Pána našimi vlastními slovy. Žalmy 122 až

134 se nazývají písně výstupu a byly používány při každoročních poutích do chrámu; přivádějí nás odevšad, kde se nacházíme, vzhůru k Božímu svatému místu, abychom se mu tam klaněli. V žalmech 145 až 150 se pak můžeme spojit s celým stvořením, které se raduje v Pánu, našem Králi.

Při svém děkování odpovídáme na všechno, co Bůh učinil; ve své chvále a klanění si uvědomujeme, kým on je v celé své slávě. A to v nás probudí očekávání, že Bůh bude dál působit v našich životech. Když vyjadřuji, kým on je, začínám si znovu uvědomovat, že on je Pán všeho, že jeho cesty nejsou cestami mými, že se moje vůle musí podřídit vůli jeho, že musím znovu otevřít svoje srdce doteku jeho životodárného Ducha. Chvála, která začíná jako moje radostná odpověď na všechno, co pro mne Bůh učinil v Ježíši, mne vždycky povede k tomu, abych mu znovu otevřel své srdce s jistotou, že na mne bude dále vylévat svoji milost, která mění můj život.

Měli bychom si tedy být jisti, že slova „Chvála Pánu!“ vycházejí z našich srdcí jako odpověď na všechno, co Bůh učinil, a že se naše setkání soustředí ve chvále a uctívání vždycky na něho. Potom si všimneme nejen proměny svého vlastního *života*, ale zjistíme, že nás Pán posílá k druhým ve své moci a lásce a že nám dává další příležitost k tomu, abychom spolu se žalmistou volali:

*„Ustavičně chci velebit Hosospodina,
vždy bude v mých ústech jeho chvála.“*
(Žl 33,1)

19. V DUCHU A V PRAVDĚ

Obnova a uctívání

Když přemýšlím o klanění se Bohu, vybavuji si často příběh tří mudrců, tří králů.

Víme o nich jenom velmi málo - že přišli z východu a šli za hvězdou až do stáje v Betlémě. Víme ale, proč přišli - aby Ježíšovi vzdali poctu (Mt 2,2), jinými slovy, aby se mu klaněli a aby mu přinesli svoje dary. Přinesli zlato - vzácný drahocenný kov, symbol krále; kadidlo - bílou voňavou pryskyřici, symbol bohoslužby a svatosti; a myrhu - mastnou žlutou sladce vonící pryskyřici, symbol utrpení a smrti. Když viděli dítě a jeho matku Marii, padli na kolena a klaněli se mu; pak se v klidu vrátili do své vlasti. Cestovali velmi daleko kvůli prostému gestu klanění. To nám ukazuje nejenom důležitost tohoto dítěte, ale také důležitost klanění. V těchto dost neobvyklých událostech můžeme rozeznat přítomnost Ducha svatého.

V Písmu znamená pojem „duch“ Boží životodárnou činnost, současně tento výraz definuje jeho podstatu. Bůh je duch a dává nám Ducha svatého. Naše bohoslužba tak může být tvořivá a reálná, protože přicházíme do kontaktu s Bohem, který je přítomný a působí uprostřed nás. Když chválíme Pána zpěvem a modlitbou a když nasloucháme slovům, která vyslovujeme, vidíme, že nás Duch vede k tomu, abychom svoji lásku vyjadřovali jemným a osobním způsobem. Pohybujeme se od chvály, což je rozhodnutí, které jsme učinili, ke klanění, které je inspirováno Duchem svatým. Někdy mluvíme o chvále a klanění, jako by to bylo totéž, ale ve skutečnosti se od sebe velmi liší. Mohu vyjádřit velký obdiv k někomu nebo kvůli něčemu, co udělal, a říci, že ho obdivuji - ale to neznámá, že se mu klaním! Klanění je vyhrazeno Bohu, je to výraz naší úcty a adorace. Písmo nám říká: „Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jemu jedinému budeš sloužit“ (Mt 4,10). Pokud ale nedovolíme Duchu svatému, aby nás naplnil, naše klanění bude ubohé a prázdné.

Duch svatý nám vždycky, když nás vede, ukazuje pravdu (Jan 4,22-23; 16,13). Při našem klanění se Bohu není pravda, kterou hledáme, jenom nějaká náboženská zkušenost, ale Boží skutečnost. Otec zjevuje sebe prostřednictvím Písma a prostřednictvím Slova, které se stalo tělem, svého Syna, Ježíše Krista. Jak to vyjádřil John Richards:

„Klanění hlásá duchovní pravdu. Nezabývá se lidským myšlením, ale Božím zjevením v Kristu. Jestliže se klaníme v Duchu a v pravdě, neznámá to nutně dělat věci charismatickým způsobem, ale znamená to dovolit Duchu, aby otevřel

naše oči, uši a srdce realitě toho, co je. Inspirace přichází při klanění ne tím, že se změní klanění - ale tím, že se změní ti, kteří se klaní!"

Bohužel existují miliony dobrých lidí, kteří chodí do kostela, ale nemají žádnou zkušenost s přiblížením se k Bohu ve skutečném uctívání. Proč?

Mnozí z nás ani nechtějí, aby jim Duch svatý ukazoval pravdu. Každou neděli nasloucháme Božímu slovu, ale nenamáháme se pochopit, co skutečně znamená. A tak se nám nedaří uvědomit si, že spása přichází skrze víru v život, smrt a vzkříšení Ježíše (1 Kor 15,1-4; Kol 1,18-23). Místo toho se usilovně snažíme dodržovat pravidla a věříme, že si můžeme „zasloužit“ věčný život. Spojujeme Boha s nedělí a s bezpečím krátké návštěvy v kostele - proč riskovat otevření našich srdcí pro působení Ducha svatého, kterým se lidský život proměňuje? Jestliže se ale Duchu neotevřeme, nikdy nepochopíme, co pro nás Ježíš vykonal. Zůstaneme neproměněnými zbožnými lidmi.

Dříve, než s námi Bůh může něco udělat, potřebuje upoutat naši pozornost, a to může být obtížné! Když byly moje děti mladší a těšily se, až přijdu večer domů, čekaly někdy u dveří, aby se na mne pověsily a daly mi pusu, a pak vyprávěly, co celý den dělaly. Protože byla jejich pozornost soustředěná na mne, mohl jsem svoji lásku k nim vyjadřovat způsobem, který mohly vnímat, a mluvit k nim slovy, kterým mohly rozumět. Jindy ale u dveří nečekal nikdo, kdo by mne uvítal. Když jsem je našel, byly ponořené do něčeho jiného - do hry, čtení knížky, sledování televize. I když jsem je objal, sotva že si mne vůbec všimly - byly ve svém vlastním světě.

Bůh je na tom s námi podobně - *jsme často tak* uzavření ve svých vlastních starostech, že se k nám skrz ně nemůže dostat. Když se ale obrátíme k němu a klaníme se mu, má konečně šanci, na kterou čekal! Když se mu klaníme, dává se nám skrze Ducha svatého a v témže Duchu svatém se i my dáváme jemu. Někdy se mluví o Duchu svatém v jistém smyslu jako o „prostředníku“ nebo o lásce mezi Otcem a Synem (pozn. překl.). Je zde, aby nám pomáhal vstoupit do hlubšího vztahu s Ježíšem a s Otcem. I když máme různé formy uctívání, Duch svatý nás sjednotí a přivede nás společně před trůn milosti. Společné uctívání přináší uzdravení jeho rozdělené církvi.

Ježíš si přeje jednotu. Dokonce, na rozdíl od nás, ani neodděluje posvátné od světského, jako to děláváme často my, - láska k Bohu a k bližnímu jsou navzájem propojené (Mt 22,39). Jestliže Boha skutečně známe, můžeme ho nacházet všude a celý náš život bude vyjadřovat klanění se Bohu, které bude vyrůstat z poznání toho, co pro nás náš Otec v Ježíši vykonal. Nikdy se to nemůže stát záležitostí zákona nebo

povinností, ale je to radostné nabídnutí sebe sama jemu, jeho lidu a všemu, co od nás žádá (Řím 12,1). Z hloubky našeho klanění vychází všechno, co pro Pána děláme. Naše cesta je cestou duchovní, ale, tak jako tři mudrci, i my potřebujeme Ducha svatého, aby nás vedl. Můžeme mu důvěřovat, že nám ukáže, jak máme naši lásku vyjadřovat klaněním a jak ji máme proměňovat v činy, když v poslušnosti k Ježíši vycházíme hledat nové učedníky. Když se tedy klaníme našemu Pánu a Bohu, položme svoje životy před něho a potom dělejme všechno, cokoli nám přikáže. Protože, jak Písmo říká, je hoden žehnání, chvály, slávy a moci na věky věků.

20. VOLEJ KE MNĚ

Obnova a modlitba

Mnoho lidí si myslí, že charismatická obnova spočívá jenom v modlitebních setkáních. Tento názor je příliš zúžený. Je samozřejmě pravda, že jednou z velmi cenných věcí, které jsme objevili, je svoboda vyjadřovat modlitbu a chválu radostným, spontánním způsobem. Modlitební setkání se rychle rozšířila, protože lidé se chtěli takto modlit společně. Setkání jsou důležitým darem pro církve, jejich prostřednictvím se proměnily životy milionů mužů a žen. Pro většinu katolíků je svobodná a otevřená modlitba něco, k čemu nedocházejí příliš snadno. Nikdy jsme nebyli vychováváni k tomu, abychom se takto modlili. Moje první zkušenost se spontánní modlitbou byla v ekumenické skupině. Když jsem věděl, že jsem na řadě, abych modlitební setkání zahájil, vzal jsem si s sebou pečlivě připravenou „spontánní“ modlitbu. S velkou důvěrou jsem prohlásil: „Pojďme teď zavřít oči a modlit se“ a pak jsem si hned uvědomil, že jsem papír s modlitbou nechal v kapse kabátu v jiné místnosti. Občas se hodí, když musíme skočit rovnou do hloubky a plavat. Brzy jsem přišel na to, že nebudu-li se modlit také v soukromí, budu se moci jenom málo zapojovat, když se shromáždíme k modlitbě ve skupině. Modlitba každého křesťana by měla být hluboká a pravidelná, měl by se modlit o samotě i ve společenství. Chvilky naší soukromé modlitby nejen pomáhají tomu, abychom se dokázali účastnit modliteb, když přijdeme na modlitební setkání, ale ovlivňují i všechno ostatní, co děláme. Chci se proto teď zabývat soukromou, osobní modlitbou, protože vím, že má obrovský vliv na to, zda skutečně žijeme křesťanským životem.

O modlitbě byly napsány tisíce knih a předneseny tisíce přednášek, přesto zůstává pro mnoho křesťanů tou nejobtížnější a nejméně praktikovanou součástí jejich života. Proč? Nemyslím si, že skutečným problémem je nedostatek času nebo nedostatek energie - vždycky si dokážeme najít čas na věci, které skutečně chceme dělat. Problém je ve skutečnosti v tom, že často na modlitbu „nemáme náladu“. Pokud má být obecná touha se modlit přeměněna v opravdovou modlitbu, potřebujeme pomoc Ducha svatého. Potřebujeme také kázeň v dodržování pravidelného místa a času. Pokud víme, že jsme si modlitbu nevymysleli sami, ale že si ji přeje Bůh, můžeme se s důvěrou v této věci obrátit na něho. Zve nás: „volej ke mně“ a slíbuj: „odpovím ti“ (Jer 33,3). Když se modlím, vstupuji do jeho duchovního světa, který nemá žádné hranice. Modlitba prolamuje všechna omezení prostoru a času. Je úžasné si uvědomit,

že když se někdo modlí na jiném místě a v jiné době, ovlivňuje to, co se se mnou děje tady a teď, je úžasné si uvědomovat, že když se dnes v modlitbě obracím k Bohu, může moje modlitba ovlivnit události, které kdesi nastanou zítra. Víím tedy, že modlitba věci mění. Víím také, že mění i mne. Když se modlím, mění se to, na co se můj pohled soustředí - mým středem se stává více Bůh, moje já ustupuje do pozadí. Začínám vidět věci tak, jak je vidí Bůh.

Někteří lidé se dívají na modlitbu jako na útěk od reality. Modlitba mne ale ani nezabavuje mé zodpovědnosti, ani mi nepomůže vyhnout se mým problémům. Nezabavuje mne nutnosti postavit se k mým problémům čelem. To, k čemu dochází, když se modlím, je, že poznávám, jak tyto problémy mohu přijmout a překonat je. Modlitba mi nabízí způsob, jak zvítězit nad tím, co se mne v životě dotýká. Skutečně nevím, jak k tomu dochází, ale víím, že Bůh a já jsme v úzkém a milujícím vztahu, ve kterém s ním mohu sdílet nejhlubší touhy své duše. Víím také, že to nemohu zvládnout sám. Potřebuji přinést své problémy před svého nebeského Otce. On mi může odpovědět těmito způsoby: za první - já s tím problémem nejsem schopen nic udělat, a tak musím nechat jenom na něm, co s ním udělá on; za druhé - mohu se na věc dívat z nesprávného úhlu a potřebuji ten problém zahlédnout jinak; nebo za třetí - mohu se prostě mýlit a je třeba, abych se změnil. Modlitba mi pomáhá zahlédnout věci jinak a já si často uvědomuji, že se musím změnit. Jestliže mi tedy modlitba pomáhá, proč je pro mne tak často spíše povinností než radostí?

Někdy nechci být sám s Bohem. Čtení o modlitbě, mluvení, přemýšlení nebo psaní o ní - to všechno mohou být způsoby, jak se před ním schovávat. Mohu tyto nástroje používat k tomu, abych sám před sebou zamaskoval svoji malou touhu po modlitbě. Ale někde v hloubce mé víry leží vědomí osobního vztahu, který existuje mezi námi v Kristu Ježíši. Potřebuji zastavit všechnu svoji činnost, postavit se před něj, přestat se obhajovat a komunikovat s ním. V každém vztahu musí probíhat komunikace, jinak ten vztah zanikne. Pokud spolu manželé nekomunikují, jejich vztah zanikne bez ohledu na to, že budou nadále před zákonem manželi. Když se přicházím modlit, přicházím k Bohu, svému Otci. Vědět o tomto vztahu je věcí teologie. Mojí odpovědí na něj je modlitba.

Tyto řádky nejsou psány s úmyslem komukoliv říkat, *jak* se má modlit, ale rád bych vás povzbudil k tomu, abyste v modlitbě vytrvali. Bible nikdy netvrdí, že modlitba je snadná, ale říká, že Duch svatý přichází na pomoc v naší slabosti (Řím 8,26-27). Ukáže nám slávu a nádheru Boží. Odhalí před námi věci, na kterých *mu* záleží,

abychom věděli, za co se máme modlit. Když je obtížné vyjadřovat věci našimi slovy, doprovází nás. Když se našim slovům nedaří vyjadřovat to, co je v našich srdcích, pomáhá nám. Když ani nevíme, kde začít a za co se modlit, ukazuje nám to. Neodstaví nás z té situace, ale pomáhá nám modlit se. Pomůže nám vyjadřovat naši modlitbu buď našimi obvyklými slovy, nebo jazykem, který vychází z největší hloubky naší bytosti - modlitbou v jazycích. Nikdy jsem nepochopil, proč tento dar způsobuje tolik rozdělení. Není to ani hysterie, ani extatická mluva - je to nebeský jazyk, který Bůh daruje některým lidem, ne však všem. Přináší novou svobodu, novou radost, novou sílu. Modlitba v Duchu, obyčejnými slovy nebo v jazycích, nás učí ztížit se a nechat Boha být Bohem. A co je klíčem k tomuto novému životu modlitby? Křest Duchem svatým.

21. BŮH BOJUJE ZA NÁS

Obnova a přímluvná modlitba

Křesťané jsou lidé, kteří přešli z království tmy do království světla (Kol 1,12-14). Ježíš zvítězil nad satanem a osvobodil nás. Nemusíme znovu vítězit nad satanem, protože Kristovo vítězství bylo úplné (Kol 2,14). My se máme držet toho, co Ježíš už vykonal, a žít v síle tohoto vítězství. To nás ale okamžitě staví do konfliktu se silami temnoty. Pavel to vysvětluje takto: „Vedeme přece zápas ne proti nějaké obyčejné lidské moci, ale proti knížatům a mocnostem, proti těm, kteří mají svou říši tmy v tomto světě, proti zlým duchům v ovzduší“ (Ef 6,12). Kdykoliv se skrže to, co děláme, šíří Boží království, je království tmy ohroženo. Ať se nám to líbí nebo ne, jsme uprostřed duchovní bitvy a je třeba, abychom si to uvědomovali. Potřebujeme proto všichni podporu modlitby - své, i modlitby druhých lidí.

Na důležitost vytrvalé přímluvné modlitby ukazuje známý příběh v Exodu. Když Jozue bojuje s Amálekem, Mojžíš se modlí na vrcholu hory s Áronem a Chúrem: „Dokud Mojžíš držel ruce nahoře, vítězil Izrael, když ruce spustil, vítězil Amálek.“ Když se Mojžíš unavil, „Áron a Chur podpírali jeho ruce a Jozue porazil Amáleka a jeho lid ostřím meče“ (Ex 17,8-16). Vítězství je připisováno Jozuemu, ale skutečnou bitvu vybojoval v nebesích Mojžíš. Obě bitvy byly nutné. Kdo jsou dnešní Jozuové? Pravděpodobně pastýři a vedoucí, kteří jsou odpovědní za každodenní službu našim skupinám a církvím, kteří jsou odpovědní za splnění úkolu. Aby dokázali zvítězit ve svých bitvách, potřebují i oni přímluvce, kteří budou bojovat duchovní boj. Jak často jsou ale naše vojska donucena k ústupu, protože na hoře nad nimi nikdo není?

Jedním z nejvíce zanedbávaných zdrojů duchovní síly v našich společenstvích a církvích bývá přímluvná modlitba. Každý křesťan by se měl pravidelně a s velkým nasazením modlit za druhé. Bohužel v tom býváme nespolehliví a polovičatí. Hluboká přímluva se mi zdá obtížná. Vymlouvám se na to, že mne Pán k této zvláštní službě nepovolal a že pro ni nejsem obdarován. Ve svém srdci dobře vím, že to se mnou není zcela v pořádku. Někteří lidé jsou povoláváni k tomu, aby věnovali mnoho svého času službě přímluvné modlitby, a stávají se velkými duchovními bojovníky - často za vysokou cenu. Taková služba jistě není pro každého. Od každého z nás ale Bůh očekává, že budeme trávit nějaký čas přímluvou za druhé. Každý potřebuje podporu modlitby a zvláště křesťanští vedoucí potřebují kvůli svému vlivu a své odpovědnosti za druhé mocnou, podpírající přímluvnou modlitbu. Když si mnozí z nás uvědomí, že to

znamená bojovat s mocnostmi temnoty, couvnou. Ale Pán nás nenechává bojovat jenom vlastní silou - naplňuje nás svým svatým Duchem.

Modlit se v Duchu je jedna z nejmocnějších zbraní, které nám Pán svěřil. Když se rozhodnu za někoho modlit, můžu mít problém, že nevím jak se modlit. Ale nejsem na to sám. Pavel nám připomíná, že:

„Duch nám přichází na pomoc v naší slabosti. Vždyť ani nevíme, oč se máme vlastně modlit. A tu sám Duch se za nás přimlouvá vzdechy, které nelze vyjádřit, a Bůh, který zkoumá srdce, ví, co Duch žádá, a že jeho přímlova za křesťany je ve shodě s Boží vůlí“ (Řím 8,26-27).

Často bude přímlovná modlitba spojena s užíváním daru jazyků. Ti, kteří mají tento dar, jsou dobře vybaveni pro hlubokou a vytrvalou přímlovnou modlitbu, protože když se modlíme v jazycích, zcela otevíráme svá srdce a mysl vedení Ducha svatého, který se modlí v nás a skrze nás. Když se ale modlíme, potřebujeme si být jisti tím, že nejsme oslabováni útoky nepřítele. Musíme obléci zbroj, kterou nám poskytl Bůh.

Ve všem, co děláme, potřebujeme Boží ochranu. Jestliže máme žít a kráčet v síle Božího Ducha, musíme důvěřovat v jeho sílu a pomoc, ne ve svoji vlastní sílu. V listu Efezanům (Ef 6,10-18) nám Pavel připomíná, abychom si oblékli výzbroj, kterou nám Bůh dal, a s ní dokázali vzdorovat útokům ďábla. Pavel nás naléhavě vyzývá: „Oblečte se v Pána Ježíše Krista“ (Řím 13,14), obléci si naši výzbroj tedy znamená obléci se v Ježíše Krista. Výzbroj má sedm částí:

- *Za první:* pás pravdy (Ef 6,14). Potřebujeme si být jisti tím, že žijeme v pravdě Božího slova a v realitě Ježíšova vítězství. Ježíš je pravda (Jan 14,6).
- *Za druhé:* pancíř spravedlnosti (Ef 6,15). Náš život musí odpovídat Božím měřítkům - musíme uskutečňovat, co hlásáme, Ježíš je naší spravedlností (2 Kor 5,21).
- *Za třetí:* naše nohy jsou chráněny, pokud jsme ochotni sdílet evangelium pokoje (Ef 6,15). Ježíš je Pánem pokoje (Iz 9,6).
- *Za čtvrté:* štít víry (Ef 6,16). Bude nás krýt a chránit před ohnivými šípy nepřítele - pokud důvěřujeme Bohu a žijeme ve víře. Naše víra pochází od Ježíše (Žid 12,2).
- *Za páté:* přilba spásy (Ef 6,16). Bude chránit naše myšlenky, udržovat sílu naší víry v to, co pro nás Ježíš vykonal tím, že za nás prolil svoji krev. Ježíš je náš spasitel (Lk 2,11).
- *Potom:* meč Ducha, slovo Boží (Ef 6,17). Něco, co je živé a aktivní, co slouží útoku i obraně. „Pronáší soud i nad nej- vnitřnějšími lidskými myšlenkami a hnutími“ (Žid

- 4,12). Odkryje to všechno, co není Boží - cokoliv, co pochází od zlého. Je to nejmocnější zbraň, kterou máme. Ježíš je Slovo, které se stalo tělem (Jan 1,14).
- *Nakonec*, jsme znovu poučováni (Ef 6,18), abychom se „modlili v Duchu v každé době“ s vědomím, že nás Duch svatý povede.

Naše přímluvná modlitba bude někdy vyžadovat obět'. Budeme stát na vrcholu hory, až nás tělo bude bolet, naše slova už budou nedostatečná a únava nás přemůže. Ale my máme čerpat svoji sílu a moc z toho, kdo již zvítězil. Potom uvidíme ovoce nejen ve svých vlastních životech, ale i v životě lidí kolem nás. Dejme se tedy znovu naplno do boje. Stůjme bok po boku, vítězíci, vždyť víme, že „náš Bůh bude bojovat za nás“ (Neh 4,20).

22. DOBRÁ ZPRÁVA CHUDÝM

Obnova a misie

Je mi smutno z charismatiků, kteří jenom mluví o duchovních darech, setkávají se ve „svatých“ skupinkách, účastní se nekonečných setkání a konferencí, ale konají velmi málo. Nejsem proti ničemu z těchto věcí, ale to prostě nestačí. Ano, poznali jsme, že Duch svatý byl poslán, aby nás vybavil ke službě, k tomu, abychom se mohli přibližovat k druhým lidem a přinášet Kristovu svobodu všem, kdo jsou jakkoliv omezováni a utlačováni - k přeměně společnosti. Pro prvotní církve je charakteristická její velká angažovanost v misijní činnosti. Do cesty se nesmělo stavět nic, co by věřící odvádělo od úsilí vstupovat do světa, proměňovat ho a budovat Boží království. Lidé naší doby stále hledají něco dynamického a životaschopného, ale udělá na ně dojem, když uslyší jenom o jazycích a prorokování za zavřenými dveřmi?

Hlavním úkolem církve je evangelizovat. Druhý vatikánský koncil nám říká, že „každý laik, působením darů, které mu byly svěřeny, je současně svědkem a živým nástrojem misijní činnosti církve“ (Lumen Gentium 33). Patřit k církvi není stejné jako patřit do nějakého soukromého klubu nebo spolku: skrze křest *jsme* církví, a tak je v jednotě s Kristem naše misie misí celé církve. To znamená nejenom hlásat Krista těm, kdo ho neznají, ale také přinášet radostnou zvěst do celé společnosti. Máme se postavit proti všem hodnotám, postojům, způsobům myšlení a modelům života, které odporují Božímu slovu a Božímu plánu spásy. Ale dřív, než začneme vystupovat proti jednání druhých, měli bychom si být jisti tím, že opravdu víme, co radostná zvěst skutečně je.

Ježíš je radostnou zvěstí. On založil Boží království mezi námi. Jeho životem, smrtí a vzkříšením byl obnoven náš vztah s Otcem. Ježíš nás žádá, abychom se odvrátili od hříchu, uvěřili v něho a přijali to, co pro nás udělal. Budeme tak znamením přítomnosti jeho království, které máme zpřítomňovat, hlásat a také šířit.

- Máme *zpřítomňovat* jeho království tím, jak žijeme podle Písma, a tak přinášet království všude tam, kde jsme. „Až na vás sestoupí Duch svatý, dostanete moc a budete mými svědky“ (Sk 1, 8), slibuje nám Písmo. Mluví se tu o tom, *kým* budeme, a ne o tom, co máme dělat. Dříve, než budeme podávat svědectví, musíme se *stát* svědky.

- Máme *hlásat* království svým kázáním a vyučováním. Dokument *Evangelii nuntiandi*¹¹ nám říká, že „nelze mluvit o skutečné evangelizaci, jestli se při ní nehlásá i jméno, učení, život, zaslíbení, království a tajemství Ježíše z Nazareta, Božího Syna" (*Evangelii nuntiandi* 22).
- Dále jsme povoláváni k tomu, abychom *šířili* Boží království tím, že půjdeme v síle Ducha svatého a budeme bojovat proti jakémukoliv ponižování lidské bytosti, která má v Božích očích velkou důstojnost (Iz 61,1-2). Naše misie nás povede k bílým i černým, k mladým i starým, k bohatým i k chudým.

Zatímco jádrem naší misie je jasné hlásání nového života v Kristu (Mt 28,19), je také naším úkolem stavět se proti jakékoliv sociální nebo strukturální nespravedlnosti. Musíme se zastat těch, kdo nemohou zvednout hlas na svou obranu a sami jednat. Křesťanské autority jsou obvykle kritizovány, když zaujímají stanovisko k sociálním a politickým problémům. V takových situacích jim bývá doporučováno, aby se ve svých názorech omezovaly na věci duchovní a aby ostatní problémy nechaly těm, kdo jim „rozumí". Takové rady ale velmi odporují slovům, která Ježíš četl nahlas ze svitku proroka Izaiáše v synagoze v Nazaretě (Lk 4,16-20):

*„Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal,
poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst,
abych vyhlásil zajatým propuštění
a slepým navrácení zraku,
abych propustil zdeptané na svobodu,
abych vyhlásil milostivé léto Páně."*

Vypadá to, jako by nás radostná zvěst chudým měla zapojit do sociální činnosti. Je to snad špatně?

Charismatická obnova je často obviňována z toho, že je příliš duchovní - že se nezajímá o skutečné problémy, se kterými se lidé setkávají ve svém všedním životě. Pravdou je, že by nikdy neměl vznikat rozpor mezi charismatickou zkušeností a sociální činností - patří přirozeně k sobě. V Korneliově domě (Sk 10,38) Petr mluví o Ježíšovi a připomíná nám: „Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel." Jestliže jsme pomazáni Duchem svatým, bude v

---

¹¹ Apoštolská exhortace papeže Pavla VI., Řím, 8. prosince 1975

našich srdcích nová láska a budeme, jako Ježíš, muset „procházet a prokazovat dobrodiní.“

Na rozdíl od Ježíše a jeho učedníků (Sk 6,1-7) někteří z nás bohužel dosud nepochopili, že misie musí být tím, na čem nám záleží nejvíce. Mnoho církevních autorit je tak zaměstnáno lidmi, kteří potřebují pastorační péči a základní vyučování, a věnují se tolik byrokracii a údržbě budov a církevních struktur, že jim nezbývá žádný čas k tomu, aby kázaly evangelium nevěřícím. Někde se to muselo pokazit. Přestali jsme mít před očima Boží priority. Všechno v životě naší církve musí sloužit prvotnímu poslání k misii. Pokud nevedeme učedníky k této misii, pokud se život našeho společenství nebo farnosti stal samoučelným, pokud je pastorační péče naší hlavní prioritou, pokud nás náš osobní křest Duchem svatým nevyvedl do světa, pak jsme ještě nepochopili, že jádrem evangelia je povolání k misijní činnosti. Tyto ostatní věci nejsou špatné, ale k čemu jinému je církev než k šíření evangelia? Dar, který charismatická obnova přináší církvi a světu, je křest Duchem svatým. Skrze něj jsme povoláváni a připravováni pro misijní činnost. Musíme si být jisti tím, že všichni na toto povolání odpovídáme.

23. OTÁZKA SPÁSY

Obnova a evangelizace

Evropa je kontinent s dlouhou církevní historií. Kamkoliv se podíváme, všude nacházíme krásné kostely a katedrály, postavené ke slávě Boží. Existují křesťanské školy, koleje a univerzity. Máme posvátná křesťanská místa, křesťanské slavnosti a svátky. Některé politické strany mají dokonce slovo „křesťanská“ ve svých názvech, a kdybyste se zeptali lidí na ulici, většina Evropanů by o sobě mluvila jako o křesťanech. Návštěvník našeho kontinentu by se proto mohl mylně domnívat, že je tu uprostřed národů hluboce oddaných osobě a učení Ježíše Krista. Smutnou realitou však je, že jen velmi málo Evropanů chodí do kostela a ještě méně jich někdy otevírá Bibli. Jenom ve chvílích smutku, utrpení nebo velké radosti jsou ochotni se pozvednout nad svůj uspěchaný každodenní život a zamyslet se nad smyslem a účelem své existence. Existují sice určité významné výjimky, ale zákony a zažitá praxe v mnoha zemích jsou zcela v rozporu se základním učením křesťanské víry. Ateistický humanismus, sekularismus, hedonismus, materialismus a nedávno také New Age se usadily hluboko v myslích a srdcích lidí všude v Evropě. Pro mnoho lidí jsou jejich „bohem“ peníze, postavení, rodina, práce nebo cokoliv dalšího, co postavili do středu svého života. Kde se stala chyba? Proč k tomu došlo?

Když C. S. Lewis pozoroval tento trend, napsal, že Evropa je „postkřesťanská“. To je horší než předkřesťanská, protože to znamená, že se křesťanství vyzkoušelo a bylo odmítnuto. Je to ale pravda? Odmítli lidé skutečně Ježíše Krista? Nebo je pravdou, že se většina lidí nikdy nesešla s plným evangelijním poselstvím, a tak si neuvědomila, že si musí vybrat? Nenahradilo „kulturní křesťanství“ radikální výzvu evangelia? I mezi těmi, kdo sedávají v našich kostelích, je mnoho těch, kdo prošli celým programem svátostné iniciace, aniž by byli pozváni k osobní víře v Ježíše Krista. Jinými slovy řečeno, aniž by byli evangelizováni. Proto tu je tolik formálních křesťanů a počet těch, kteří od víry odpadli, je vyšší než počet těch, kdo aktivně praktikují svoji víru. Konverze je pro každého z nás trvalý celoživotní proces, ale nikdy nepostoupíme dál, pokud nebudeme na počátku evangelizování. Přetížení kněží považují za svůj hlavní úkol péči o stávající farníky spíše než misii a laici, kteří si nekladou otázky, vzali za hotovou věc, že k tomu, aby vedli dobrý křesťanský život, stačí „udržet“ víru. Konec konců je to moje soukromá osobní věc - nebo ne? Kde jsme sešli z cesty? Jsem přesvědčen,

že tím rozhodujícím momentem pro úpadek církve v západním světě byla naše neschopnost evangelizovat. Slovy papeže Pavla VI.:

„Seznamovat lidi s poselstvím evangelia není pro církev nějaká dobrovolná činnost. Je to její povinnost, která jí byla uložena příkazem Pána Ježíše proto, aby lidé mohli uvěřit a být spaseni. Toto poselství je skutečně zcela nutné. Je jedinečné. Nelze ho ničím nahradit. Nedovoluje lhostejnost, synkretismus nebo přizpůsobení. Od něho závisí spása lidí" (Evangelii nuntiandi 5).¹²

Církev existuje proto, aby evangelizovala. To je její podstatné poslání. Evangelizace je ale něco, co většině katolíků není příliš blízké ani příjemné. Nebylo to součástí naší zkušenosti ani učení. Považovali jsme to za práci pro odborníky - kněze a řeholnice. Nebo jsme to považovali za aktivitu spíše protestantskou, na kterou je proto třeba pohlížet s velkou opatrností. Pravdou je, že evangelizace je jádrem evangelia; je to něco, k čemu jsme povoláni skrze náš křest. Zdá se ale, že se věci začínají měnit. Možná, že Bůh ve své prozřetelnosti dopouští nedostatek kněží, kterému musíme čelit, aby nám pomohl zahlédnout, že laici jsou povoláni k tomu, aby hráli v misii církve aktivní úlohu. Pochází z Ježíšovy evangelizační aktivity a z aktivity jeho dvanácti apoštolů a musí být ve světě dál konána. Ti, kdo přijali radostnou zvěst a byli shromážděni ve společenství spásy, v církvi, mohou a musí tuto zvěst hlásat a šířit. Je to podstatné poslání církve. Církev existuje proto, aby evangelizovala - kázáním, učením, usmiřováním hříšníků s Bohem (tamtéž 13-14). Vy i já jsme církev.

Dnes se v církvi na místní úrovni klade přílišný důraz na úlohu vedoucích. Důsledkem toho je, že se služba církve zužuje do rukou jedné osoby - kněze. Díky tomu má pak liturgie a rutinní péče o farnost přednost před vyučováním, evangelizací a individuální pastorační péčí. Laici se často cítí jako diváci a jediným hercem této hry je kněz. Pokud je třeba cokoli udělat, musí to udělat „otec". Ve skutečnosti by on měl být spíše týmovým koučem, který motivuje, řídí, inspiruje a trénuje svůj tým. Je to otázka partnerství. Dokud nejsme partnery ve skutečné rodinné komunitě, nejsme skutečnou církví. V těle Kristově nemůže být žádné pasivní členství. Nejde tady o příslušnost k církvi, nebo dokonce postavení v církvi. My *jsme* církev; a v jednotě s Kristem je jeho poslání i naším posláním. Aby ale mohlo dojít ke změně nesprávného pojetí církve a k vytvoření skutečného partnerství mezi kněžími a laiky, je třeba, aby

---

¹² Citováno v kapitole 22

mnoho katolíků prošlo evangelizací a vzděláváním. Potřebujeme se dozvědět, kým opravdu skrze svůj křest jsme. Potom pochopíme, že jsme jedním tělem s jedním cílem, ale s různými funkcemi. Jaké pak budou důsledky?

Evangelizovaní laici budou odhodlaní laici - lidé oddaní Ježíši Kristu a sobě navzájem, lidé planoucí touhou dělit se s ostatními o to, čeho se jim dostalo. Pokud budeme mít nové lidi, budeme mít v důsledku toho novou církev. Výsledný příliv života a evangelizačního nadšení vytvoří tlak na církevní systémy a struktury. Budou se muset změnit a přizpůsobit se jim. Možná budou také nutné změny v postojích některých kněží a biskupů. Bude třeba, aby došlo k plnému uznání a povzbuzování darů a schopností laiků, kteří zaujmou své pravé místo ve službě církve. Starý pohled na církev a na roli kněží a laiků bude muset být překonán a objeví se skutečné partnerství, vedle kterého pravděpodobně zůstane jenom zbytek těch, kteří se budou držet starých, nikam nevedoucích cest.

- Evangelizovaní laici budou evangelizujícími laiky - budou lidem, který chce vidět, jak se šíří Boží království a jak jsou poraženy mocnosti temnoty.
- Evangelizovaní laici budou ochotnější přijmout nadpřirozené dary Ducha svatého, kterými, pokud jsou správně užívány, se projevuje Boží moc a potvrzuje hlásané slovo.
- Evangelizovaní laici budou lidé usilující o svatost - toužící po takovém způsobu života, který je v protikladu k hodnotám světa, který svědectvím jejich života ukazuje na evangelijní hodnoty a zpřítomňuje království všude tam, kde jsou.
- Evangelizovaní laici budou společensky aktivní - budou se stavět proti všemu, co nepřizná člověku důstojnost, kterou zamýšlel Bůh. Budou jednat, když dojde k ne-spravedlnosti, a pozvednou hlas za ty, kdo sami mluvit nemohou.
- Evangelizovaní laici budou toužit po duchovní potravě - svátostech, Písmu a modlitbě.
- Evangelizovaní laici budou budovat společenství postavená na rodině a na farnosti, kde neevangelizovaní uvidí, jak Boží moc působí.

Všechno v naší církvi potom začne sloužit prvotnímu účelu, kterým je misie, stojící v samém středu evangelia, a nám pak už nebude stačit jenom „zachovat víru“, ale budeme schopni odpovědět na volání k tomu, abychom nesli radostnou zvěst ke každému, s kým se setkáme, a dělali Kristovy učedníky ze všech národů.

Ale přestože je každý křesťan volán k evangelizaci, žádný z nás na to ale sám nemá. Všichni potřebujeme Ducha svatého. Z tohoto hlediska má charismatická obnova být podstatným přínosem pro celou oblast evangelizace. My jsme ti, kteří mluví o tom „před“ a „po“, měli bychom proto pochopit, že nic není nemožné, pokud jsou lidé ochotni podřít své životy přetvářející síle Ducha svatého. To on je tím hlavním činitelem evangelizace, žádná technika ani systém nemohou nahradit jeho jemné působení. Jsme-li mu otevřeni, způsobí, že se stane evangelizace i naší významnou prioritou. A potom nás vybaví k tomu, abychom byli schopni splnit svoji úlohu.

„Je to Duch svatý, kdo, dnes stejně jako v prvních dobách církve, působí v každém hlasateli evangelia, který se od něho nechá ovládat a řídit; on mu vnuká slova, jež by ho sama od sebe nenapadla, a současně též uschopňuje duši toho, kdo těmto slovům naslouchá, k přijetí radostné zvěsti a hlásaného Božího království.“
(Evangelii nuntiandi 75)

Duch svatý působí nejaktivněji v církvi tehdy, když se církev věnuje evangelizaci. Křest Duchem nás připravuje k tomu, abychom dokázali účinně hlásat radostnou zvěst. Jeho prostřednictvím jsme vybaveni dary Ducha, které jsou tak podstatné pro to, abychom mohli evangelizovat.

Účinná evangelizace si vyžaduje dary každého člena církve. Vyžaduje si biskupy a kněze ochotné vyučovat, kázat, povzbuzovat svůj lid a být jeho pastýři. Vyžaduje si laiky s živou vírou, kteří se chtějí nechat vést Duchem svatým, laiky, kteří chápou základní pravdy své víry a jsou ochotni nést radostnou zvěst o Ježíši Kristu do míst, kde pracují nebo kde tráví svůj volný čas. Závěrečnými slovy apoštolské exhortace *Evangelii nuntiandi*:

„Kéž by současný svět mohl slyšet radostnou zvěst, po níž ve své úzkosti i naději touží, nikoliv od hlasatelů smutných, malomyslných, netrpělivých a úzkostlivých, ale od hlasatelů evangelia, jejichž život kypí horlivostí. Od těch, kteří jako první zakusili Kristovu radost a jsou ochotni nasadit i život pro hlásání Božího království a pro zakořenění a růst církve v srdci světa.“ (Evangelii nuntiandi 80)

Právě k tomuto poslání je každý křesťan povolán. Máme být radostnými svědky toho, co Bůh pro nás vykonal, toho, o čem víme, že touží vykonat pro každou lidskou bytost.

Všichni jsme povoláni k účasti na evangelizační činnosti církve. Ale když slyšíme „hlasatel evangelia“, obvykle si představíme někoho, jako je Billy Graham, a z Pavlových listů (Ef 4,12) je zřejmé, že hlasatel evangelia je někdo určený a speciálně

obdarovaný pro tuto zvláštní službu. Jistě potřebujeme více hlasatelů evangelia „na plný úvazek“ a někteří, kteří k tomu byli povoláni, tuto výzvu nepřijali. Nejsme ale všichni povoláni k tomu, abychom se stali tímto typem hlasatelů evangelia. Naše povolání, to, kterého se dostává každému křesťanovi, je povolání k tomu, být svědkem Ježíše Krista. Jestliže jsme učedníci, jsme také povoláváni k tomu, abychom byli svědky (Sk 1,7-8), a teprve když podáváme své svědectví, je naše radost úplná (1 Jan 1,1-4). Jak nám papež Pavel VI. připomněl, moderní člověk je ochotnější naslouchat svědkům než učitelům. Pokud v našem životě stojí Ježíš na místě, které mu právem náleží, a je Pánem našeho života, nebudeme nijak pochybovat, že jsme povoláni svědčit o tom, že Bůh volá všechny lidi k věčnému životu ve svém Synu. Církev nás volá k zvláštnímu desetiletí evangelizace. Jedním z nebezpečí je, že se o tom hodně mluví, a proto můžeme mít pocit, že už děláme všechno, co je třeba. Číst knihy, chodit na kurzy a poslouchat přednášky je dobré a potřebné, ale není to totéž jako skutečně evangelizovat. Nazrál čas, abychom si byli jisti tím, že svá slova uvádíme ve skutek. Musíme vyjít v síle Ducha svatého a mluvit o Ježíši, kterého známe a milujeme.

24. MLUVIT O JEŽÍŠI

Obnova a vydávání svědectví

Žijeme ve věku vysokorychlostních komunikací. Události z druhého konce světa se během několika minut objevují v našich obývacích pokojích a můžeme naslouchat armádám odborníků a analytiků, spekulujících od stolu o tom, co se událo. Bude předloženo množství různých teorií, většinu z nich ale vyslechnu s velkou rezervou. Lidé, které však slyšet chci, jsou ti, kdo tam opravdu byli - kdo se ocitli uprostřed oněch událostí a bezprostředně je prožili. U soudu jsou přijímány výpovědi od svědků, ne od lidí, kteří si pouze myslí, že vědí, co se stalo. Svědek je ten, kdo ví, co se stalo, protože tam byl. Pokud vy i já známe Ježíše Krista, jsme schopni o něm s druhými lidmi mluvit. Proč? Protože ho známe jako osobu a víme, jaký vliv měl a má na náš život.

Byly doby, kdy jsem o Ježíši nikdy nemluvil. Byl pro mne dějinnou osobností, ne někým, s kým jsem měl živý vztah. Když jsem ale prožil proměňující moc Ducha svatého, brzy jsem si uvědomil, že žít dobrý křesťanský život nestačí. Musím také s lidmi mluvit o tomto Ježíši, kterého jsem poznal jako Pána a Spasitele, přítele a bratra. V *Evangelii nuntiandi*¹³ píše papež Pavel VI. o svědectví našich životů:

„Takové svědectví je již samo o sobě tichým, ale přesto velmi silným a působivým hlásáním radostné zvěsti... Toto však stále ještě nestačí, poněvadž i to nejkrásnější svědectví nebude mít po dlouhou dobu žádnou účinnost, nebude-li osvětleno, odůvodněno a zvládnuto jasným a nepochybným hlásáním. Svatý Petr tomu říká 'důvody vaší naděje' (1 Petr 3,15). Radostná zvěst, hlásaná vlastním životem, musí být tedy, dříve či později, hlásána přímo slovem života. Nelze mluvit o skutečné evangelizaci, jestliže se při ní nehlásá i jméno, učení, život, zaslíbení, království a tajemství Ježíše z Nazareta, Božího Syna.“

Svědectví života je důležité, ale je také třeba, abychom mluvili o Ježíši Kristu.

Ježíš nám říká, že když na nás ve své moci sestupuje Duch svatý, máme být jeho svědky „až na konec země“ (Sk 1,8). Jinými slovy, ať jsme kdekoliv, ať mluvíme s kýmkoliv. Všichni máme své rodiny, přátele, známé nebo kolegy v práci. Jak můžeme každého z nich přivést k živé víře v Ježíše Krista? Nedosáhneme toho tím, že jim budeme dělat přednášky, ale tím, že jim budeme naslouchat, mít je rádi, sloužit jim a mluvit o Ježíši. Budeme svědčit tím, co jsme, tím, co děláme, a tím, co říkáme. Když

---

¹³ Citováno v kapitole 22

s lidmi mluvíme o Ježíši, nebudeme vždycky znát detaily jejich života a to, kde se na své cestě životem nacházejí. Často se ale nabídne příležitost k tomu, abychom zaseli semeno království. Kdosi kdysi napsal, že křesťanství by mělo být rozpoznatelné doma laskavostí a láskou, v práci čestností a pečlivostí, ve společnosti zdvořilostí a úctou, ve hře férovostí, ve všem pak touhou vytvářet vztahy. Měli bychom si zkusit zapamatovat, že možná budeme tou jedinou Biblií, kterou budou někteří lidé v životě číst. Musíme dobře reprezentovat svého Pána a nést jeho vlajku všude, kam jdeme.

Pavel nás popisuje jako Kristovy vyslance (2 Kor 5,20). To znamená, že máme Ježíše reprezentovat tím, že o něm mluvíme, a říkat lidem, jak ho sami mohou poznat. Většina z nás nejsou teologové. Neznáme dokonale každou část učení církve a nejsme dobře vybaveni k detailním intelektuálním debatám o kontroverzních tématech. Ale známe Ježíše, a když o něm mluvíme, je důležité spíše to, *koho* známe, než *co* o něm víme. Je třeba, abychom mluvili o Ježíši, který miluje každého z nás - o Synu Božím, který se stal člověkem, zemřel za nás na kříži a vstal z mrtvých, aby všem přinesl spásu. I když je těžké tomu uvěřit, budeme vysvětlovat, že toto je dar skrze milost a milosrdenství Boha, našeho Otce. Budeme přitom mluvit o hříchu, pokání a usmíření, o naší naději a víře v jeho zaslíbení. Potom je tu i jeho starost o práva a odpovědnosti každé lidské bytosti - o spravedlnost, mír a svobodu. V tom všem musíme mít na paměti, že posel je zároveň poselstvím, a naše činy tedy musí být v souladu s našimi slovy. Bude třeba, abychom byli milujícími, chápajícími, radostnými, důvěryhodnými lidmi. Zdá se, že se toho od nás žádá hodně, ale můžeme začít prostým způsobem.

Zde uvádím sedm návrhů, které by naše svědectví člověka člověku mohly učinit působivějším:¹⁴

- Musíme se s lidmi setkávat. Jestliže se s nimi nebudeme setkávat tam, kde jsou, jak je budeme moci představit Ježíši?
- Potřebujeme najít společný zájem, abychom mohli postavit komunikační most.
- Musíme v našem posluchači vzbudit zájem, roznítit jeho zvědavost.

---

¹⁴ Dopis od Pat Lynch, *Probudit obra*, DLT 1990

- Nabídněme jenom tolik, kolik náš posluchač dokáže přijmout. Mnozí z nás chtějí vrazit do dveří a pořád mluvit. Lidé potřebují čas, jsou schopni najednou pojmout jenom něco.
- Nesmíme odsuzovat. Jakýkoliv projev odsuzování bude působit jako odmítání.
- Nesmíme se nechat odvést od podstatných věcí na falešnou stopu nebo ke kontroverzním tématům. Ty vedou jenom k odcizení a k polarizaci.
- Je třeba, abychom mluvili přímo o Ježíši. Vágní teologie nebo diskuze o církvi mohou být sice někdy k užitku, těžko ale zasejí semeno Božího království.

Ježíš nikdy netvrdil, že být jeho svědkem bude snadné. Ve skutečnosti to často přináší pronásledování - ne násilí a bití (Mk 13,9), ale izolaci a odmítání druhými lidmi. Ale když mluvíme o Ježíšovi, nikdy nejsme sami. Duch svatý nás volá a vybavuje nás pro svědectví a, jak říká Jan, dělá naši radost úplnou (1 Jan 1,4). Všichni potřebujeme něco, co nám pomůže překonat naši přirozenou zdrženlivost a rozvinout naši důvěru, a těchto sedm principů je možno použít téměř za každých okolností. Povzbudí nás, abychom co nejvíce využili všech příležitostí, které nám Bůh posílá. Pusťme se tedy do díla! Vždyť pro některé lidi bude mít naše poselství věčný význam.

25. ABY SVĚT UVĚŘIL

Obnova a jednotu

Jednou z výhrad, které kritici mají vůči charismatické obnově, je, že přináší rozdělení. Mnozí na ni pohlížejí jako na hnutí, které oslovuje extroverty, náboženské fanatiky a emočně nevyrovnané lidi a způsobuje, že se chovají zvláštním způsobem. Lidé jsou proto buď pro, nebo proti obnově, často aniž by alespoň trochu rozuměli tomu, o co se jedná. Každé pravé dílo Ducha svatého by ale mělo přinášet jednotu, takže tam, kde dochází k rozdělení, je něco v nepořádku. Máme-li přinášet jednotu a nezarmucovat Ducha svatého, nesmíme nikdy zapomínat na to, co je jádrem této obnovy.

Charismatická obnova není hnutí. Kdyby tomu tak bylo, mělo by své členy, kteří se snaží ze všech sil následovat učení a vize svého lidského zakladatele. Není to ale ani organizace, která by chtěla šířit a povzbuzovat spontánní, osobní a společnou modlitbu. Jistě to není nový druh zbožnosti pro ty, kdo hledají větší svobodu k vyjadřování svých pocitů, není to ani nátlaková skupina, která usiluje o znovuzavedení nadpřirozených darů Ducha svatého do každodenního života církve - jakkoliv je to velmi důležité. Charismatická obnova je suverénní čin Boží, velké vylití jeho Ducha svatého na muže a ženy všech ras, zemí, skupin a denominací. Milost obnovy je svobodně nabízena všem a chce sjednotit Boží rodinu tím, že ukazuje na Božího Syna a prohlašuje, že Ježíš je Pán. Všechno ostatní z toho vychází.

To, čím se tento Boží čin liší od mnoha předchozích vylití Ducha svatého, je to, že se neomezuje na nějakou konkrétní skupinu nebo denominaci. Dává se všem církvím, a tím vytváří jednotu. Ve svém listu Efezanům (Ef 4,3) Pavel píše, že je jenom jeden Duch a ten nám říká, abychom dělali všechno, co je možné, pro zachování jednoty. To musí znamenat, že jedno už jsme, ale potřebujeme si to uvědomit. Jestliže jsme vy i já křesťané, musíme mít všichni téhož Božího svatého Ducha, který v nás přebývá, takže ten, kterého mám já, nemůže být jiný než ten, kterého máte vy. Můžeme se ovšem velmi lišit jiným způsobem - Bůh má rád pestrost. Nevytváří uniformitu v temperamentech, vzhledu ani v postojích a každý z nás jsme také v jiné etapě své duchovní cesty. V jednom se ale zcela shodujeme - jsme sjednoceni v Kristu.

Když se díváme na církev, může pro nás být těžké tomu uvěřit. Rozdělení neexistují jenom mezi jednotlivými denominacemi - stačí, když se zamyslíme nad naší vlastní farností nebo skupinou, a uvědomíme si, jak oslabujeme svoje svědectví vůči světu

tím, jaké jsou mezi námi vztahy. Jestliže tedy Duch svatý přináší jednotu, a přesto tu ještě trvá rozdělení, pak někdo nenaslouchá tomu, co Duch říká. Možná, že teď je ta vhodná chvíle, abychom se zastavili a podívali se na své priority. Jednou z nich by se mohlo stát utřídění našich vztahů, jejich zlepšení nebo vytvoření nových. Bůh, náš Otec, je tvůrce jednoty - sjednocuje všechno na nebi i na zemi ve svém Synu (Ef 1,10). Ježíš se modlil za jednotu svých následovníků - chce, abychom byli jedno, tak jako jsou on a Otec jedno (Jan 17). Potom přichází Duch svatý, aby nás vedl do celé pravdy. Chce vidět úplnou harmonii uvnitř nás a mezi námi, v našich myšlenkách i v našich činech (Jan 16). Jestliže tedy Otec, Syn i Duch si všichni přejí jednotu, pak není pochyby o tom, že není jenom nanejvýš žádoucí - je podstatná. Dosud nás dělí pohledy na některé důležité části víry, ale sjednocují nás hlubší pravdy. Tak jak rosteme v přátelství a v oddanosti Bohu, uvědomujeme si, že patříme k sobě, a začínáme hledat společné vyjádření naší jednoty, plni důvěry, že Duch svatý nás vede a že od nás nikdy nežádá, abychom dělali něco, co je nemožné.

Je velmi povzbuzující, že si dnes všude křesťané uvědomují svoji jednotu. Je to Boží dar církvi - nedosáhli jsme ho svým úsilím, ani jsme si ho nezasloužili, ale každý z nás máme pro jeho uskutečnění odehrát svoji důležitou roli. Bylo by ovšem bláznovstvím si myslet, že mezi námi nebude čas od času docházet k rozepřím - nejsme ještě dokonalí! Není ale nic destruktivnějšího než špatné vztahy. Musíme být připraveni dát je do pořádku - uvědomit si, že ať jsme katolíci, protestanti nebo pravoslavní, lidé různých ras, muži nebo ženy, potřebujeme se navzájem. Nejde o kompromisy v otázce pravd víry, které máme uloženy hluboko ve svém srdci, ale měli bychom se naučit, že je někdy lepší být laskavý k druhým lidem, než se jim snažit dokázat, že mám pravdu (Ef 4,32), raději umývat nohy než vítězit ve sporech - že láska je vždy autentickým znamením přítomnosti Ježíše Krista v našich životech. Deklarace ze Swanwicku, podepsaná zástupci třiatřiceti církví, prohlásila, že se musíme posunout „od spolupráce k nasazení se pro druhého v hledání jednoty, za kterou se modlil Kristus, a ve společném hlásání evangelia a službě světu“. Jak k tomu dojde? Taková jednotu nemůže být diktována shora - neuskuteční se jenom kvůli myšlenkám, vyjádřeným ve Swanwicku. Stane se skutečností, jenom pokud vyrostete z našich osobních vztahů a přátelství. Musíme se začít navzájem milovat.

Křesťané z mnoha různých tradic očekávají od Boha nové vyjádření jednoty - nová přátelství a užší osobní vztahy. Proč? Nejenom proto, že jednotu je důležitá, ale také proto, aby nový plamen evangelizačního nadšení a nesobecké spolupráce mohl

zachvátit všechny církve. Jednota musí být vždycky ústředním tématem v životě každé církve nebo společenství, máme-li uvést do pohybu moc Kristových prorockých slov: „aby svět uvěřil“ (Jan 17,21).

Nasaďme se tedy znovu pro to, abychom přinesli jednotu všude tam, kde je rozdělení, lásku tam, kde je nenávisť, důvěru tam, kde panuje nepochopení. Potom, až společně vyhlásíme, že Ježíš je Pán, a ostatní uvidí lásku a ne rozdělení, poznáme, že se nacházíme v srdci Božího působení uprostřed jeho lidu, a budeme moci s žalmistou zazpívat (Ž1132):

*„Hle, jak dobré a jak milé,
když bratři bydlí pospolu...
tam uděluje Hospodin požehnání...”*

26. PŘEDÁVEJTE ŽIVOT!

Obnova a učednictví

Ježíš jen málokdy učil tím, že předával informace. Učil prostřednictvím příkladů a přikázání - říkal lidem, aby dělali to, co dělá on. Ukázal nám, že učit se můžeme nejenom nasloucháním, ale i jednáním - praxí. Učednictví není jenom mluvení - je to život. Proto také vyprávěl tolik podobností - příběhů, které měly přímý vztah k životu lidí. Tento způsob vyučování je spíše předáváním života nežli předáváním znalostí. Říkal svým učedníkům, aby byli takoví, jako je on, aby dělali to, co dělá on, aby naslouchali určitému příběhu. Chtěl, aby s ním sdíleli každou část jeho života - bral je s sebou všude, kam šel, slyšeli každé slovo, které vyslovil, byli svědky všeho, co vykonal. Tato formace byla tak efektivní, že je na konci mohl rozeslat s příkazem: „Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy... a uče je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal" (Mt 28,19-20). Jinými slovy řečeno, měli jít a formovat druhé lidi stejným způsobem, jakým byli formováni oni sami. Během tří let svého veřejného působení Ježíš jistě mluvil k tisícům lidí a stovky jich uzdravil. Ale jeho nej důležitější a dlouhodobou činností byla formace malé skupiny obyčejných lidí, ze kterých se měli stát učedníci, kteří ponесou evangelium do všech koutů římského impéria. Učinil to tak, že vzal těchto dvanáct vybraných následovníků s sebou na cestu, která trvala tři roky.

První lekcí, kterou se naučili, bylo, že cesta znamená změnu a růst. Již z definice putování vyplývá, že nás přivádí na nová místa, a my přesně nevíme, co se na cestě přihodí. Nemůžeme trvat na tom, že k určitým věcem nikdy nedochází nebo že jiné věci musí být garantovány předem, dříve než budeme ochotni se dát do pohybu. Ježíš nevysvětloval to, co se přihodí, ani neodpovídal přímo na položené otázky. Evangelijní příběhy o povolávání učedníků jsou jednoduché: „Následuj mě." Nezabýval se řešením naléhavých duchovních záležitostí, zákony a dogmaty, jistotami a zárukami. Ježíš se nevydal ustanovovat náboženské funkcionáře - přál si lidem, kteří se budou učit naslouchat a potom budou jednat. Věděl, že samotné myšlenky je nikdy nezmění - to, co potřebovali k tomu, aby se naučili předávat život druhým, byl bezprostřední, úzký vztah. Na tři roky se jim zcela odevzdal a oni se učili „za pochodu".

Když se dnes, poslušní jeho příkazu, snažíme předávat tentýž život, zjišťujeme, že se naše úsilí setkává jenom s velmi malým úspěchem. Ve skutečnosti lidé z

etablovaných církví ve velkém počtu odcházejí a část z těch, která zůstává, tak činí pouze z loajality, zvyku nebo pocitu viny. Proč je pro nás tak těžké získávat učedníky?

Moderní člověk má mnohem větší zájem o informaci než o transformaci. Jsme bytosti velmi racionální, zvláště v západním světě, a máme nechuť přijmout cokoliv, čemu zcela nerozumíme. Zajímáme se o techniky, systémy, programy, struktury a organizace. Věci potřebujeme mít pod kontrolou a předvídatelné - nemáme rádi to, co je neočekávané, dramatické, emotivní. Filtrujeme svoji spiritualitu současnou kulturou, a protože jsme zvyklí svět kolem nás ovládat, děláme i naše náboženství velmi funkčním a výkonným. Ale Ježíše výkonnost nezajímala. Evangelium nezaznamenává slova: „Dobře jsi to udělal, dobrý a *výkonný* učedníku.“ To, co povzbuzoval u těch, kdo ho následovali, byla víra, moudrost a svoboda. Přál si čin, ne více slov. Svoboda pro něj znamenala i poslušnost: „Jestliže mne milujete, dodržujte má přikázání.“ Nebo zcela prostě: „Jestliže mne milujete, dělejte to, co vám říkám.“ Dnes ale nikdo nechce, aby se mu říkalo, co má dělat. Každý by chtěl být svobodný v tom smyslu, že si udělá vlastní názor, že bude dělat to, co uzná sám za vhodné, že bude přijímat jedno a odmítat druhé a všechno podrobovat racionální analýze. Myslíme si, že jen v tom spočívá naše svoboda, a tak sedíme a posuzujeme Boha a jeho slovo a jsme přesvědčeni, že naše ubohá mysl může sama rozhodnout, co přijme a co odmítne, a nepřijímáme přitom právo jakékoliv autority nás vést, a to ani autority, jakou je náš Stvořitel. Jak zboříme tyto bariéry pýchy?

Evangelium nejsou jenom slova - je to Boží moc. A lidé si uvědomí její realitu, když naplní jejich potřeby a přinese jim nový život. V našich skupinách, společenstvích a farnostech jsme voláni nejen k tomu, abychom se společně modlili, přijímali svátosti, předávali učení církve, četli Písmo a znovu pro sebe objevovali staré pravdy. Všechny tyto věci tu jsou k tomu, aby nás sytily a aby nám pomáhaly, ale my se hlavně máme snažit připodobňovat se Ježíši, abychom mohli jeho život zprostředkovávat druhým lidem. Nesnažíme se působit, aby byli lidé podobní nám, ale Ježíši. Nezveme lidi k tomu, aby chodili do našich malých útulných klubů, ale k tomu, aby se stali částí *jeho* těla. Proto od nás Ježíš očekává, že se budeme učit od něho a potom jednat tak, jak jednal on. Především máme být soustředěni na Ježíše a na lidi, ne jenom na splnění úkolu. Často věci zbytečně komplikujeme a zapomínáme na to, že to jediné, co lidi osvobozuje, je pravda. Skrze svého Ducha svatého nám Ježíš dává sílu tuto pravdu použít. Potřebujeme ji.

Evangelium nám říká, že Ježíš dělal jenom to, co viděl dělat svého Otce (Jan 5,19), a že rozeslal své učedníky, aby dělali věci, které viděli, že dělá *on* (Lk 9,6). Možná se nám dnes nedaří proto, že se neřídíme příkladem, který nám Ježíš dal, a že síla, na kterou spoléháme, je spíše naše vlastní inteligence než Duch svatý. Až příliš často si tvoříme svoje vlastní plány a čekáme, že nám je Bůh požehná, spíše než abychom se dívali na to, jak jedná *on*, a řídili se tím. Náš způsob získávání a formování učedníků se zřejmě příliš nepodobá vzoru, který nám dal Ježíš, a naše evangelizace postrádá sílu, kterou zakusilo dvanáct apoštolů a potom sedmdesát dva učedníků, kteří byli vysláni, aby kázali Boží království. Stejně tak se i naše farní společenství zdá být velmi vzdálené tomu, o čem mluví Skutky a Pavlovy listy.

To všechno by nás snadno mohlo zbavit odvahy, ale nic by se tím nezměnilo. Podívejme se znovu na způsob, jakým Ježíš formoval učedníky, a porovnejme si to s tím, o co se snažíme my. Podívejme se na to, co říkáme, a přesvědčme se, že to, jak žijeme, je v souladu s našimi slovy. Důvěřujme Ježíši a síle jeho Ducha svatého, ne svým vlastním myšlenkám a starým způsobům našeho jednání. Konec konců jsme se v charismatické obnově něco málo o Boží moci dozvěděli. Viděli jsme lidi osvobozené od hříchu, nemoci, od závislostí a nutkání. Víme, že Bůh proniká do lidských životů, jestliže je k tomu pozván, a přináší novou svobodu a dává životu smysl. Pokusme se tedy změnit se a dělat věci *jeho* způsobem. Věnujme více svého času a energie mužům a ženám, kteří skutečně chtějí být jeho učedníky. Povolal si nás a vybavil vším potřebným - měli bychom se dát do práce.

27. NEJTĚŽŠÍ OBRÁCENÍ

Obnova a bohatství

„Může se bohatý člověk dostat do nebe?“ zeptala se mě elegantně oblečená dáma. Zarazilo mě to a zamumlal jsem cosi o tom, že dostat se do nebe je možné pro každého, bohatého i chudého. Byl jsem rád, že to na tom skončilo. Snazší je uhnout než čelit obtížným otázkám. Ale Ježíš mluvil o penězích více než o čemkoliv jiném.¹⁵ Častěji mluvil jenom pro něj nejdůležitějším tématu - o Božím království. Dnes mnoho slyšíme od církve o „volbě pro chudé“ a Ježíš takovou volbu pro chudé evidentně udělal. Všichni peníze potřebujeme, ale jedni mají více než druzí a mnoho lidí má málo na pokrytí svých zcela základních potřeb. Jaký postoj tedy máme k penězům a k jejich užívání zaujmout?

V Mk 12,41 vidíme Ježíše, jak sedí před chrámovou pokladnicí a dívá se na lidi, kteří do ní házejí peníze. I to zpochybňuje správnost našich postojů. Myslíme si, že používání peněz je naše soukromá záležitost, a nechce se nám tuto oblast našeho života otevírat komukoliv dalšímu - ani Bohu ne. Martin Luther správně řekl, že je potřeba tří obrácení: srdce, mysl a peněženky. Pro mnohé z nás je právě to třetí obrácení nejpomalejší a nejbolestnější. Když se podíváme na to, co Ježíš o penězích učil, dost nás to děsí. Zpochybňuje to všechno, o čem je tento svět přesvědčen, pokud jde o zajištěnost, úspěch a postavení. V naší společnosti se lidé obvykle hodnotí podle toho, co dělají a co mají, ne podle toho, jací jsou. Vlastnictví majetku se stává důležitým a jakékoliv ohrožení těchto hodnot vytváří nejistotu a strach. Můžeme se bát, protože máme příliš málo peněz pro potřeby své rodiny. Nebo jich máme hodně a máme pocit, že si je musíme chránit. Za našimi obavami stojí prostá skutečnost, že jsme svoji důvěru vložili do peněz a ne do Boha. Potřebujeme ono třetí obrácení.

„Mně patří celá země,“ praví Pán (Ex 19,5) a chce se o to, co stvořil, se svým lidem rozdělit. Jsme tedy správci, ne majitelé, toho všeho, co jsme od něho dostali. Vědomí, že všechno vlastní Bůh, nás osvobozuje od naší přirozené potřeby vlastnit a dovoluje nám dělit se s ostatními spravedlivým způsobem. Používat peníze tak, jak si to majitel přeje, pak začíná dávat smysl a namísto otázky „Kolik svých peněz musím dávat Bohu?“ se budeme ptát: „Kolik *Božích* peněz si potřebuji nechat pro sebe?“ Dávání nás osvobozuje - pokaždé, když se vzdáváme nějakých peněz, zbavujeme se části

---

¹⁵ Viz Mi 6,19-21.24-34; 19,16-30; Mk 12,41-44; Lk 6,24.30; 12,13-34; 16; 18,18-30; 19,1-10; 21,1-4

svého falešného bezpečí. Jsou ale výjimky. Ježíš si je vědom toho, že pro mladého bohatého muže (Mk 10,21) normální rozdávání nestačí - osvobodit ho mohlo jenom radikální řešení: „Jdi, prodej všechno, co máš, a rozdej chudým.“ Ale on odešel. Jeho bohem byly peníze. Ovládly jeho život.

„Nemůžete sloužit Bohu i mamonu“ (Mt 6,24). Ježíš nás varuje, že za penězi jsou skryty duchovní síly, které chtějí ovládnout náš život. Vyzývá nás, abychom se odvrátili od boha peněz, a mohli tak sloužit živému Bohu. Říká o bohatství tvrdá slova a dříve, než si je kvapně zrelativizujeme a oslabíme, měli bychom se nad nimi zamyslet. Ve své knize *Peníze, sex a moc*¹⁶ se Richard Foster zabývá dilematem mezi tím, co nazývá „temná“ a „světlá“ stránka peněz. Zdá se, že Ježíš říká, že když *používáme* peníze, je to dobré, ale když *sloužíme* penězům, je to špatné. Podstatná otázka je, kdo koho ovládá. Dnes bychom to mohli říct takto: Jestliže si koupím něco jenom proto, že to chci a mohu si to dovolit, potom jsou to moje já a peníze, kdo řídí mé rozhodování. Když ale věřím, že Bůh chce, abych to koupil, pak používám peníze k Božímu účelu. Spořím peníze jenom proto, že se tím zabezpečím, nebo proto, že mi Bůh řekl, abych je uspořil? Nebo ode mne žádá, abych je daroval a spolehl se na něj se svými budoucími potřebami? Jestliže se naučíme peněz zbavovat, nikdy nad námi nebudou mít moc a my je budeme moci svobodně používat, aby sloužily Bohu a jeho záměrům.

Lidé často váhají, kolik peněz by měli rozdat. Myslím si, že Starý zákon se svými desátkami je dosud dobrý výchozí bod. Mít pravidla, kterými se má člověk řídit, dodává samozřejmě jistotu, je ale důležitější se ptát Pána, kolik si přeje, abychom rozdali, a používat desátek spíše jako základní princip než jako zákon. Pro některé, jako byl třeba svatý František, bude odpovědí „všechno“, pro jiné to bude jenom malá částka. Nikdy ale nejde jenom o to, dávat z našeho přebytku - kdo by mohl být chudší než vdova, kterou Ježíš pochválil v Markově evangeliu (Mk 12,44)? Je pro nás opravdu nemožné spotřebovat kvůli evangeliu o deset procent méně, než spotřebují naši nekřesťanští sousedé? Opravdu se nemůžeme bez něčeho obejít? Bůh zná naše potřeby mnohem lépe, než je známe my, a když nás žádá, abychom dávali více než deset procent, můžeme mu důvěřovat, že se o naši budoucnost postará. Nechrne se vést raději jím než myšlením světa a dávejme velkoryse.

---

¹⁶ Hodder, 1985

Rozdávání by měla být radostná a velkorysá služba. Nejlepší způsob, jak dosáhnout toho, že se peníze nikdy nestanou modlou, je rozdávat je - pravidelně, odpovědně a pod vedením Ducha svatého. To je zjevené dávání - dáváme kdykoliv a kdekoliv si to Pán přeje. Pro většinu z nás to znamená podporovat místní církve a další skupiny a organizace, ke kterým patříme. Často jsme ochotni dávat na projekty, které se týkají budov a materiálních věcí, ale přehlížíme lidi, kteří svou prací, učením, vedením druhých nebo evangelizací slouží doma a v zahraničí a odpovídají tím na Boží volání. Boží muži a ženy, kteří pracují na velké Boží vinici (*Christifideles laici*),¹⁷ jsou naším největším zdrojem - musíme je do svých darů zahrnout. Když rozdáváme tak, jak nám Bůh zjevuje, ukazuje to naši oddanost. Ukazuje to, že ať jsme bohatí nebo chudí, důvěřujeme jemu, nejen pokud jde o naši spásu, ale pokud jde o cokoli, co potřebujeme ke svému životu. Rozdávejme tedy své peníze jako součást naší služby Bohu a dělejme to s radostí. Konec konců, nikdy nedáme tolik, kolik Pán Ježíš už dal nám.

---

¹⁷ Apoštolská exhortace papeže Jana Pavla II., Řím, 30. prosince 1988

28. VÝZVA POHODLNÝM

Obnova a vydanost

Během svého cestování po světě se u některých křesťanů setkávám s novým nadšením a naléhavostí, ale u jiných se projevuje pocit deprese a jsou jako bez života. Je obtížné vysvětlit tento kontrast, ale zřejmě to nějak souvisí s vydaností. Jestliže jsme odhodláni jít s Bohem bez ohledu na to, co to bude stát, budeme v sobě vždycky mít pocit nadšení a očekávání. Jestliže se ale rozhodneme zůstat na tom, čeho už jsme dosáhli, mít věci pod svou kontrolou, dáváme přednost bezpečí přístavu před životodárným vanutím Ducha svatého. Jsme opravdu na počátku dalšího mocného hnutí Ducha svatého, jak někteří pevně věří? Budeme ponořeni do jeho nové vlny, nebo jenom doufáme, že se něco stane, protože teď zrovna nevíme jak dál? Netvrdím, že se mi teď dostalo nějakého zvláštního zjevení, ale věřím, že jsme teprve na začátku toho, co Bůh činí. Chceme-li být lidem prorockým, musíme teď ukázat, že jsme plně odhodláni a připraveni udělat všechno, co si od nás Bůh bude přát.

Nedávno jsem si kladl mnoho otázek ohledně vydanosti. Tvrdím, že Ježíš je Pánem mého života: jsem odhodlán mu sloužit bez ohledu na to, co mne to bude stát, bez ohledu na to, kam mne to dovede? Mohu o sobě říkat, že jsem učedník Páně, ale kdo si určuje podmínky? Je budování království jen něčím, čemu věnuji trochu času poté, co jsem udělal všechno ostatní? Nehledám, jestli mi zbyly nějaké peníze pro Boží dílo, až poté, co nakoupím všechno, co chci? Nebo jsem ochoten věnovat svůj čas, peníze a energii, i když to pro mne bude znamenat skutečnou oběť? Odhodlání něco stojí a mně se někdy ani nechce s lidmi o tom mluvit, protože vím, že mně samotnému chybí. Proto se utěšuji myšlenkou, že je nechci vyvést z míry nebo odradit. Ale ve světě, který hodnotí věci podle toho, kolik stojí, jsou lidé k přijetí náročného evangelia často ochotnější, než bychom čekali. Víím, že bychom měli na současnou společnost větší vliv, kdybychom byli tak odhodlaní a nekompromisní, jako byli první křesťané, z nichž mnozí obětovali pro Pána všechno - i své životy.

Kdokoliv čte Skutky apoštolů, nevychází z údivu nad tím, co dělala prvotní církev. Jak velké odhodlání na nich bylo vidět! Dosáhli toho tolik ve věcech, kde my dosahujeme tak malých výsledků, byli tak dynamičtí v tom, kde jsme my plní letargie, tak plní víry tam, kde nás často přemáhají pochybnosti. Jejich odhodlání pro Pána, jejich nasazení pro bratry a sestry v Kristu, jejich odhodlání pro splnění úkolu, který ležel před nimi, z toho všeho se ve mně rodí nespokojenost se sebou samým. Z čeho

vycházelo jejich odhodlání? Vysvětlení je ve druhé kapitole Skutků. Když se poslušně shromáždili v modlitbě, byli náhle pokřtěni mocným a dramatickým vylitím Ducha svatého (Sk 2,1-4). Byla to chvíle, kterou nikdy nezapomněli, a nám to ukazuje, jak je taková mocná zkušenost Božího pomazání důležitá. Všiml jsem si, že mnoho skutečně odhodlaných lidí má za sebou zkušenost, která formovala a změnila jejich myšlení - často i jejich životy. Moje vlastní odhodlání pro Pána má své kořeny v mém křtu Duchem svatým v roce 1976. Víím, že jsem v dobré společnosti - stejnou zkušenost jako já měli i apoštolové! Musím ale připustit, že účinek, který měla na ně, byl mnohem dramatičtější. Co se tedy můžeme naučit ze zpráv o prvotní církvi?

Pavel nám říká, že je „jedno tělo, jeden Duch“ (Ef 4,4). Duch svatý, kterého jsem přijal, se neliší od toho, kterého přijali oni v den Letnic. Není tedy užitečné snažit se předstírat, že jsem přijal opotřebovanou nebo zředěnou a slabší verzi dvacátého století. Duch svatý je Duch svatý. Pokud se tu projevuje jakákoliv slabost, nachází se vždy na mé straně, ne na jeho. I když se díváme moderníma očima na prvotní křesťany jako na naivní lidi, musíme připustit, že byli obdivuhodným způsobem otevření Bohu. V centru jejich vydanosti vidím čtyři hlavní věci: jejich křest Duchem svatým, jejich věrnost v modlitbě a učení, jejich život ve společenství a jejich ochotu mluvit o Ježíši.

Podobně jako první křesťané, i my jsme zakusili moc Ducha svatého. I my jsme pochopili, že účinnost našeho života v Kristu je závislá na intenzitě naší modlitby - kde není modlitba, nejsou ani trvalé plody. Dnes máme k dispozici více „učení“, než měli první křesťané, ale potřebujeme rozlišovat - mnoho z toho jsou spíše novoty než skutečné poselství evangelia (Ef 4,14; Kol 2,8). To, co se ale ještě potřebujeme naučit z knihy Skutků, je to, že musíme sdílet své životy v intenzivnějších vztazích, potřebujeme mluvit o Ježíši, ať to stojí, co to stojí; potřebujeme důvěřovat ve všem Pánu. Potom, podobně jako apoštolově, musíme začít plnit svůj úkol přivádět Pánu učedníky ze všech národů (Mt 28,19). Konec konců právě proto jsme byli povoláni a zmocněni Duchem svatým.

Bůh nás na to připravuje prostřednictvím charismatické obnovy, ale my tak často jenom posedáváme okolo a čekáme, že se něco stane. Potřebujeme proměnit svoji obnovenou víru v činy a dávat najevo svoje odhodlání:

- modlitbou za vylití Ducha (Zach 4,6);
- hlásáním základní zvěsti evangelia - vhod i nevhod (2 Tim 4,2);

- tím, že se postavíme na odpor proti všemu, co dělá lidi něčím menším, než čím je Bůh stvořil (Iz 61,1-2);
- tím, že vytváříme silné místní skupiny a společenství (Sk 2,4-47);
- tím, že mu budeme získávat učedníky a připravovat vedoucí (Lk 10,1-10);
- tím, že budeme velkoryse přispívat na dílo šíření evangelia (2 Kor 9,1-15);
- tím, že budeme budovat království tam, kde žijeme a pracujeme (Lk 9,1-6).

Nej důležitější součástí naší odpovědi na volání k většímu odhodlání by mělo být, že se staneme pokornějšími, poklekáme v přímluvách a budeme se modlit.

Věřím, že potom budeme připraveni na suverénní působení Ducha svatého, větší, než jaké jsme dosud kdy zažili.

29. VANUTÍ PROMĚNY

Obnova nebo duchovní probuzení

Skutečně je před námi na dosah další velké působení Ducha svatého? Budeme ponořeni do jeho nové vlny - nebo se jenom tak utěšujeme, protože vlastně nevíme jak dál? Vidím znamení toho, že se církev připravuje na něco nového. Pokud Bůh pošle svoje probuzení, co se stane?

Vždycky jsem chápal toto duchovní probuzení jako suverénní Boží čin, který začíná v církvi a vede muže a ženy k poznání jejich hříšnosti a k touze po pokání a očištění. Výsledkem toho je úplné odevzdání se Ježíši Kristu jako Pánu a Spasiteli. Jinými slovy řečeno, ohněm svého svatého Ducha znovu Bůh přivádí k životu svůj hluboce zmražený lid. A my pak, naplnění planoucí láskou k Ježíši, přivádíme lidi, kteří v Krista nevěří, tam, kde i oni mohou být zapáleni ohněm Ducha, a celý proces se opakuje. I když mi je jasné, že pojem „duchovní probuzení“ naznačuje obnovování něčeho, co už existuje, je někdy téměř nemožné vyjádřit, jaký je rozdíl mezi formálními křesťany a nekřesťany. To, co však je jasné, je to, že probuzená církev je charakteristická mocnou modlitbou, kázáním Božího slova v moci Ducha a zázraky a znameními. Ti, které to zajímá, se mohou podívat na historii takových duchovních probuzení po celém světě; nejsnáze dostupná je však zpráva ve Skutcích apoštolů. Doba Ducha svatého začala tím, že sto dvacet věřících se v modlitbách deset dní připravovalo, aniž by věděli, co se má stát. Potom vyšli v síle Ducha svatého a změnili celý tehdejší svět. Jedno je jisté - když nastane duchovní probuzení, vyvede to důkladně z míry i nás, zvyklé na naše malá příjemná charismatická setkání a tradice.

V církvi je mnoho lidí, kteří jsou se sebou docela spokojeni, ale Duch svatý přichází, aby pohodlné zneklidňoval. Samozřejmě, některé věci, které se dějí uprostřed nás, nemají s Duchem nic společného - způsobují je pomýlení a blázniví lidé, i když s těmi nejlepšími úmysly. Mohou zneklidnit i nás. Správnou odpovědí je ale zdravé učení a dobrý řád, nikoliv snaha mít všechno pod kontrolou. Mám rád, když jsou věci dobře zorganizované, a dávám přirozeně přednost tomu, abych měl pod kontrolou sebe sama i to, co se děje kolem mne. Potíž s Duchem svatým spočívá v tom, že chvíli vane jemně, za chvíli zcela nečekaně prudce a občas se silou mocné vichřice. Nemohu ho mít pod kontrolou a už jsem se naučil se o to ani nesnažit. Pokud se rozhodne konat s velkou mocí, usvědčovat z hříchů a zapalovat srdce pro Ježíše Krista, začíná v církvi

duchovní probuzení. Poučili jsme se už dost o jeho cestách, abychom byli otevřeni všemu, co se stane, nebo se dosud pevně držíme svých vlastních krásných představ?

Další věc, kterou jsem o Bohu poznal, je to, že je věrný - ale nepředvídatelný. Dělá věci vlastním způsobem a v čase, který si sám zvolí. Právě ve chvíli, kdy si začínám myslet, že jsem ho v některých věcech pochopil, on udělá něco zcela nového (tím mám na mysli něco, co by mne nikdy nenapadlo) a mně nezbyvá, než si zase klást otázku, proč se rozhodl vykonat právě *toto* uprostřed *těchto* lidí? Bohužel je tu ještě příliš mnoho těch, kdo dílo Ducha svatého akceptují pouze tehdy, pokud se uskuteční v mezích našich pečlivě definovaných doktrín a tradic. Uplynulých dvacet let nám ale jasně ukazuje, že budeme-li se snažit ohočít si Ducha svatého, posune se zase někam dál a nám zůstane na starosti další hřbitov. I ti z nás, kdo prožili zkušenost s Duchem svatým, která proměnila jejich život, potřebují být stále ostražití vůči naší lidské touze udržet si kontrolu nad tím, co se kolem nás děje. Někdy si myslívám, že kdyby nám Otec odňal svého Ducha svatého, většina našich církevních aktivit by prostě dál pokračovala a my bychom si jen stěžili všimli, že se něco změnilo! Když ale nastane ono probuzení, uvidíme takové vyhlídky Ducha svatého, jaké nastalo o Letnicích, a nic už nebude takové, jako bylo dřív. Jsme připraveni na něco takového?

Věřím, že nás Bůh připravuje na duchovní probuzení prostřednictvím toho, co nazýváme charismatickou obnovou. Již jsme zakusili moc jeho svatého Ducha v našich osobních Letnicích a znovu jsme objevili charismata. Byli jsme povoláni k tomu, abychom se, více než předtím, nasadili pro Pána - v pokání, nesení kříže, evangelizaci a sociální práci. Známe moc kázání v síle Božího pomazání a hlásání jeho slova. Pochopili jsme, že jednota v Duchu neznamena nutně uniformitu v učení a praxi, a viděli jsme, jak se hroutí bariéry mezi denominacemi. Slyšeli jsme velká svědectví o Boží lásce a moci, viděli jsme v našem středu divy a zázraky. Jsme už připravenější odložit svoje myšlenky a cesty a důvěřovat Božímu svatému Duchu, že věci uskuteční svým způsobem. Už se neobáváme povstat a být vidět, někteří z nás už zažili pronásledování. Byli jsme vybaveni a Bůh si teď přeje, abychom byli připraveni přijmout, milovat a učit ty, které nám on pošle.

To, o čem teď píšu, nemá být katalogem úspěchů – bylo mnoho neúspěchů a někteří se odvrátili, protože měli pocit velkého ohrožení. Ale zdá se, že mezi těmi, kdo jsou rozhodnuti jít dál s Bohem, bez ohledu na to, co si o nich bude církev nebo svět myslet, zní jedno a to samé poselství - připravte se na duchovní probuzení!

Probuzení si nemůžeme ani sami vyžádat, ani sami způsobit - je to suverénní dílo Boží. Ale nemůžeme ani jenom sedět a čekat, až nastane: Bůh nám už uložil úkoly, které je třeba splnit, tak na nich dále pracujme! Při této práci a při pohledu na dnešní situaci na Západě nemáme žádné pochybnosti o tom, že probuzení je potřeba. Nejdůležitější částí naší odpovědi musí být to, že se staneme pokornými, padneme na kolena a budeme se společně modlit:

„Což nám už nevrátíš život, aby se tvůj lid radoval v tobě?“ (Žl 85,7)

30. PUTUJÍCÍ SVĚTLO

Obnova a poušť

Nemůžeme sloužit Bohu podle podmínek, které jsme si sami stanovili. Jak se rozhodl nás formovat a k čemu nás použije, je jeho věc, ne naše. Nemůžeme trvat na tom, že se nám určité věci nikdy nemohou stát, nebo na tom, aby nám poskytl záruky dříve, než budeme ochotni ho následovat. Když Ježíš povolával svoje učedníky, řekl jim prostě: „Následuj mne“. Nenabízel žádné okamžité duchovní odpovědi, pravidla a předpisy, žádné jistoty. Neměli bychom tedy i my nabídnout celý náš život Pánu a dovolit mu, aby nás vedl a řídil tak, jak chce on, raději než tak, jak chceme my? Když říkáme, že jsme to udělali, můžeme si být jisti tím, že budeme procházet zkouškami. Prostor pro tyto zkoušky bych raději nazýval pouští. Je to prostor opuštěnosti a ticha, tvrdých lekcí a konfliktů. Ale především je to místo uzdravování a růstu. Když i sám Ježíš musel být zkoušen na poušti, proč bychom neměli být my? Poušť je místo, kde se učíme, a všichni na ní strávíme nějaký čas. Vyhnout se poušti znamená vyhnout se Bohu.

Poušť je místem, kde se učíme být závislími na Pánu. Neučíme se jenom tím, že něco slyšíme, učíme se i zkušeností - tím, že něčím procházíme. Jak nám říká svatý Jakub, máme slovo uvádět ve skutek, ne ho jenom poslouchat (Jak 1,22). Díky naší přirozenosti nás více zajímají informace než *transformace*. Jsme velmi racionální, zvláště v našem západním světě. Chceme všemu rozumět. Nemáme rádi to, co je nepředvídatelné, emocionální nebo co je neznámé. I náš duchovní život je ovlivňován současnou kulturou, a protože máme svět kolem sebe téměř úplně pod kontrolou, stává se i naše náboženství velmi funkčním a výkonným. Ale Ježíš má svůj způsob, jak se s tím vypořádat. Otřásá věcmi světa, ke kterým upínáme svoji jistotu, nebo nám je odebrává a vede nás na poušť - do místa, kde nás může měnit a nechat zrát. Stejně jako se Izraelité potřebovali naučit důvěřovat Bohu a posbírat každý den jenom tolik many, kolik právě potřebovali (Ex 16,19), i my se na poušti naučíme, že to, co jsme dostali včera, nenaplňuje potřeby dnešního dne. Potřebujeme vzhlédnout k Bohu a čekat, že nás znovu obdaruje. Někdy se to naučíme teprve poté, co přijdeme o věci, na které jsme spoléhali. To je jedna z lekcí, které poušť přináší. Nemáme žít ze své vlastní dostatečnosti a schopnosti, ale z toho, co nám poskytuje Bůh. Na poušti je on ten jediný, na koho se můžeme obracet.

Jsme poutníci - lidé na cestě. Bůh proto očekává, že s věcmi tohoto světa budeme zacházet s lehkým srdcem. Nepředpokládá, že se obtížíme zbytečným majetkem nebo vazbami k minulosti. Poutník putuje nalahko a nemá mít s sebou žádné věci, které by nemohl odložit. Zůstane-li na jednom místě, přestane být poutníkem - musí zůstat v pohybu. Naším problémem dnes bývá to, že jsme příliš často připoutáni k místu na zemi, k hmotným věcem nebo ke svému postavení ve společenství. Když byli Izraelité na poušti a následovali ve dne oblak a v noci ohnivý sloup (Nm 9,17-22), nemohli z pohodlně a usadit se. V každém okamžiku museli být připraveni zrušit tábor a jít za oblakem přes další poušť nebo přes další horu. I my se potřebujeme naučit odevzdat všechno Pánu, abychom byli svobodní k jeho následování. Na poušti brzy přijdeme na to, jak nepodstatné jsou ty věci, které jsme považovali za důležité. Nejenom že je nepotřebujeme, mohou nás brzdit a vyčerpávat. Potom jsme neschopní dát se do pohybu ve chvíli, kdy nás Bůh volá. Jak je smutné rozpoznat Boží volání, a nebyť přitom schopen na něj odpovědět! Poušť nás učí nejenom čekat na Pána, ale také dát se do pohybu, když nás k tomu vyzve.

Cesta pouští nás má zbavit soběstačnosti a dovést nás k naprosté závislosti na Bohu. Pro některé se taková zkušenost může stát tragédií, ale jenom tehdy, když si neuvědomujeme, že se máme naučit čekat pomoc a sílu od Pána. Jak nám to Jamie Buckingham¹⁸ připomíná, jestliže rosteme zbaveni odvahy, jestliže se stáváme duchovně línými a loudáme se někde na konci, jestliže přestaneme upírat svoje oči na cíl v zaslíbené zemi a zamilujeme se do pouště, která nás obklopuje, jistě na ní zemřeme. To ale není v Božím plánu - chce nás naučit tomu, abychom mu zcela důvěřovali. Když si to uvědomíme, stáváme se zranitelnými; uvědomujeme si, že máme žít nezávisle na svých vlastních zdrojích a vzdát se kontroly nad vlastním životem. Může nás to odvrátit od toho, k čemu nás Bůh volá, protože si budeme myslet, že je to pro nás příliš obtížné a nepříjemné. Bůh má ale pro každého z nás něco mnohem většího než život podle našich vlastních přání. Kdybychom byli ponecháni sami sobě, nikdy bychom se na poušť nevydali, ale Bůh odměňuje ty, kdo jednají tak, jak on to od nich žádá, aniž by počítali, co je to bude stát, aniž by se otáčeli nazpět. V poušti se naučíme jít dál i ve chvílích, kdy se věci zdají být beznadějně - kdy není vidět, že by se něco dělo. Pokračujeme v cestě bez znamení a zázraků, beze slov, která nás vedou, bez

---

¹⁸ Citováno v kapitole 14

vnímání Boží přítomnosti. Učíme se věřit jeho slibům, ne našim pocitům. Je to čas růstu a změny.

Moje poušť bude jiná, než je poušť vaše. Každá je prostorem, kde se učíme být závislími na Pánu - slyšet a plnit jeho vůli, bez ohledu na to, co si jiní mohou myslet. Znamená to přijímat nedorozumění a odmítnutí - učit se zůstat stát sami s Bohem a nenechat se světem nebo církví ztvárnit k jejich podobě. Jsme-li potom ochotni milovat, riskovat a zemřít vlastnímu já, bude nás Bůh moci použít ke své slávě. Poušť může být místem těžkostí, kde se Bůh zdá být daleko. Ale jsme na ní jenom po určité době. Víme, že všechno má svůj čas (Kaz 3); že je čas radosti, čas pláče, čas žehnání, čas těžkostí. Až se naučíme všemu, čemu jsme se měli naučit, vyvede nás zase ven. Když opustíme poušť, budeme schopni se znovu radovat a pozvat Ducha svatého, aby nás naplnil a použil pro své cíle, abychom se mohli připojit k velké Pavlově modlitbě: „Tomu pak, který má moc vykonat na nás věci nad pomyšlení nesmírně vznešenější, než my prosíme nebo chápeme, tomu buď sláva v církvi ve spojení s Kristem Ježíšem po všechna pokolení na věčné věky. Amen" (Ef 3,20-21).

31. CÍRKEV CHUDÝCH

Obnova a moc

Náš Bůh je mocný Bůh. K našemu velkému překvapení se o svoji moc chce dělit s tebou i se mnou - chce nás používat jako potrubí, kterými jeho moc může proudit k druhým. Víme, že evangelium je Boží moc daná ke spáse (Řím 1,16), ale musíme ještě pochopit, že potřebujeme moc Ducha svatého k tomu, abychom ji mohli účinně užívat (1 Kor 2,1-5). Ježíš řekl apoštolům, aby čekali v Jeruzalémě, dokud neobdrží moc, kterou budou potřebovat k tomu, aby nesli evangelium do celého světa. Pro mnohé z nás to bylo stejné - měli jsme čekat na naše osobní Letnice, než přijmeme moc být jeho svědky.

Užívání Bohem svěřené moci vyžaduje uznání Boží autority a konec naší vzpurné nezávislosti. Vykonávání veškeré duchovní moci tak vyžaduje od mužů i žen, aby se s úctou podřídili řádně ustanovené autoritě. To znamená, že necháme nejvyšší autoritu Ježíše jako Pána, autoritu Božího slova v Písmu a řádnou autoritu církve, aby nás učila a vedla. Jako členové církve potřebujeme především správně chápat rozdíl mezi duchovní a časnou mocí. Musíme být velmi opatrní, než použijeme časnou moc k dosažení duchovních cílů - to není způsob, jakým jedná Bůh. Často si představujeme, že potřebujeme moc a postavení, abychom mohli ovlivňovat lidi a události, ale Bůh pracuje bez našich mocenských pozic. Ježíš dal svým následovníkům *duchovní* moc - ne struktury, tituly, organizaci nebo peníze. Ve světě přinášejí vnější příznaky moci pocit bezpečí. Čím více máme peněz a vlivu, čím vyšší máme postavení, tím více se snažíme mít pod kontrolou věci, které nás obklopují. Peníze a vliv mohou napomoci tomu, aby se věci uskutečnily, ale jestliže nemáme žádnou moc, musíme být závislí na Bohu - být slabí a zranitelní. Cokoliv, co nás zbavuje této zranitelnosti, je nebezpečné, a to i tehdy, když to přichází z církve. Všechna moc patří Bohu a nese s sebou odpovědnost za ty, kdo jsou chudí nebo utlačovaní. Církev by se měla zabývat službou lásky, ne vykonáváním světské moci.

Jeden africký biskup nedávno došel ke zjištění, že zanedlouho budou dvě třetiny církve žít v Jižní Americe, Africe a v Asii. Bude to církev chudých, bezmocných a utlačovaných. Nebude působit mocí ani silou, ale skrze Ducha (Zach 4,6b). Bůh dává svoji církev národům, které se často ani nemohou postarat o svoji obživu. Taková církev se bude méně projevovat ve strukturách a autoritě, zato více jako komunita, v rodině a ve vztazích. Nebudou mít k dispozici prostředky světové moci a nebudou

schopni vytvářet spojenectví s vládami a bohatými podnikateli. Co nám tím vším tedy Bůh chce říct?

Pokud si myslíme, že můžeme žít z moci a radosti Letnic, aniž bychom zakoušeli bolest a odevzdanost Kalvárie, klameme sami sebe. Kalvárie musí přijít dříve než Letnice. Duch přichází z kříže, z místa utrpení a obětování sebe sama, ze zřetelné slabosti. Zde stojíme tváří v tvář jednomu z velkých Božích tajemství - že Pán, obdařený mocí nade všemi lidmi (Jan 17,2), k nám přišel jako bezmocné dítě, jeho sláva zůstala skrytá a on se nechal vést na popravu jako beránek. Bůh, jehož moc vidíme všude kolem sebe ve stvoření, nám říká, že tato moc je nejlépe vidět ve slabosti (2 Kor 12,9). Viditelně nám to ukazuje i tím, že k nám denně přichází prostým, nikoho neohrožujícím způsobem v podobě chleba a vína. Prožíváme ale i Boží moc, Ducha svatého, když působí naším prostřednictvím podivuhodnými a nadpřirozenými způsoby.

Ve svých listech vysvětluje Pavel, že dary Ducha svatého jsou krátké zkušenosti nadpřirozené Boží moci, které jsou nám poskytované ke specifickým účelům. Jsou popisovány jako „moci“ (*energemata*) svobodně poskytované Duchem svatým, které se mají uvádět do života prostřednictvím našich přirozených lidských schopností. Máme je používat ve prospěch druhých a ke slávě Boží. Při svém křtu přijal Ježíš nové vylití Ducha svatého, kterým byl vybaven pro své veřejné působení. Byl ihned pokoušen satanem, aby použil moci Ducha k egoistickým účelům. Jestliže satan nemůže zabránit tomu, abychom dary přijali, bude se snažit přimět nás k tomu, abychom je zneužili. Tím, že všem pokušením odolal, prokázal Ježíš svoji moc nad duchem temnoty a ukázal nám, jak máme chápat správné užívání duchovní moci. Očekává, že to samé uděláme i my.

Slib, který dal svým následovníkům, se týká toho, že budeme vybaveni mocí stát se svědky, musíme se proto vzdát své fascinace duchovními dary kvůli nim samým a začít je správně užívat při evangelizaci a k vytváření společenství. Pokud tak neučiníme, může nám je Bůh odejmout nebo nechat je znovu upadnout do zapomnění. Dnes hodně slyšíme o „evangelizaci v moci“, možná ale potřebujeme více zdůraznit „evangelizaci v moci slabosti“, abychom k ní přistupovali správným způsobem. Pavel nám připomíná, že jsme jen hliněné nádoby, ve kterých je uložen tento poklad. „To proto, aby se ta nesmírná moc připisovala Bohu a ne nám“ (2 Kor 4,7). Jedním z hlavních důvodů, proč jsme tak často duchovně bezmocní, není to, že si uvědomujeme svoji lidskou slabost, ale že jsme příliš soustředěni sami na sebe.

Myslíme si, že známe všechny odpovědi a že jsme schopni změnit společnost i bez Boží pomoci.

Jsem přesvědčen, že v Evropě a v Severní Americe příliš důvěřujeme našim chytrým technikám, systémům, strukturám a programům a příliš málo důvěřujeme Božímu slovu a Božím cestám. Ježíš říká: „Tak jste svým podáním zbavili závaznosti slovo Boží“ (Mt 15,6). Snažili jsme se vybudovat svoji moc podle světských vzorů, abychom mohli ovlivňovat ty „správné“ lidi, ale zapomněli jsme umývat nohy a sloužit jeden druhému v činech lásky. Podstatnými předpoklady pro mocnou duchovní službu je správné chápání Božích priorit a věrnost při plnění drobných úkolů, které už jsme dostali.

Když Izraelité bojovali s Amalečany u Refidim (Ex 17), zuřila v údolí urputná bitva a zdálo se, že Jozue dosáhne vojenského vítězství. Ale skutečná bitva se odehrávala na nebesích a Mojžíš se s pozdviženýma rukama přimlouval u Boha a dával najevo svoji víru. Víra umožňuje, aby Bůh pracoval skrze slabé, lidské, nástroje - v tomto případě tři staré muže, kteří změnili průběh bitvy. Když se naše víra upíná k lidské moudrosti a světské moci, Duch je potlačován; ale svobodně se šíří, jestliže si uvědomujeme svoji lidskou slabost a současně máme víru v jeho nadpřirozenou moc (1 Kor 1,2). Síla ve slabosti se nachází v samotném jádru evangelijní zvěsti. Musíme zůstat duchovně bdělí a nepodlehout nikdy pokušení přijmout za své světské chápání moci.

32. ODPOČIŇTE SI

Obnova a odpočinek

V různých obdobích roku přemýšlíme o dovolené - příležitosti vybočit z našich bežných činností a užít si krátkých chvil odpočinku. Ale dovolená jednou za rok nám nemůže sama o sobě poskytnout zotavení, které potřebujeme. Pravidelné chvíle odpočinku jsou podstatnou součástí našeho života - jsou v Božím plánu pro jeho stvoření. Čím více čtu Písmo, tím více si uvědomuji, že Boží pravidla nás nikdy neomezují, ale naopak vždycky osvobozují. Ve svém vlastním uspěchaném životě jsem se naučil, že musím věnovat jeden den v týdnu odpočinku a relaxaci. Sice svoji práci nedokončím, ale musím ji nechat počkat, aniž bych měl pocit viny, a přijmout den odpočinku, tak jak si to Bůh pro mne přeje. Písmo nám v listu Židům (4,9) říká, že Boží lid má mít den odpočinku, den, který přináší do našich životů pokoj a zklidnění, den uvolnění, rekreace a odpočinku - pravý den obnovy.

V západním světě máme nové expandující odvětví - zábavní průmysl. Trávíme teď méně času v práci, máme více přístrojů a zařízení, které nás nahrazují v každodenních domácích povinnostech. Máme tak více „volného“ času. Hodí se ale vůbec slova „zábavní“ a „průmysl“ k sobě? Zábava naznačuje uvolnění a svobodu, zatímco průmysl mluví o práci a činnosti. Proč potřebujeme vždycky na něčem pracovat? Kolem nás je spousta unavených lidí, kteří trpí stresem a vyčerpáním z moderního způsobu života. Je hektické provozování zábavy tím nejlepším způsobem relaxace a nabírání síl, nebo si jenom dále zhoršujeme své problémy? Odpočinek, relaxace a rekreace jsou nutností, ne luxusem, obnova v Duchu svatém nás však často vede do větší a větší aktivity.

Duch svatý nám přináší touhu více se dozvědět o Bohu. To s sebou nese účast na kurzech a přednáškách, někdy i cestování na míle daleko, abychom uslyšeli určitého přednášejícího nebo se zúčastnili důležitého semináře. Brzy pochopíme, že důsledkem těchto a dalších duchovních aktivit je, že přicházíme o svůj vzácný čas odpočinku. Ale Bůh mluvil o „odpočinku“ sedmého dne (Gn 2,2), je tedy třeba si na něj udělat čas. Když budeme příliš zaneprázdnění, oslabí se náš vztah s Pánem a lidmi kolem nás. Ve své knize *Obnovte své duchovní nadšení*¹⁹ Gordon MacDonald píše:

---

¹⁹ Highland Books, 1989

„Více času věnovaného aktivitě znamená méně času na zbožnost. Dělat více pro Boha znamená méně času s Bohem. Mluvení se stává náhradou za rozjímání a naslouchání. Konec konců, cosi nám stále našeptává, že dělat všechny tyto ušlechtilé věci není až tak špatné. Ovšem, může to být dobré, ale nemusí to být vždycky to nejlepší.“

Potřebuji prostor a svobodu, mám-li zaslechnout Boží volání a rozpoznat, jaký plán má pro mne Bůh připraven. Jak tragické by bylo, kdybych strávil všechn čas děláním dobrých věcí, ale minul se s tou nej důležitější věcí, kterou si ode mne Bůh přeje, jenom kvůli tomu, že jsem ve stálém shonu nebo příliš vyčerpán, než abych mu dokázal naslouchat!

Čím více se chci angažovat a napřít všechny své síly, tím více požadavků na mne bude vznášeno. Gordon MacDonald nám připomíná, že „výstupy bez vstupů znamenají, že budeme více dělat a mít z toho menší radost.“ Výsledkem jsou často únava, podráždění a spousta otázek. Proč to vlastně všechno dělám? O co tu jde? Musíme se tedy naučit zastavit se a přemýšlet - naučit se říkat „ne“ i dobrým lidem a dobrým věcem. Potřebujeme získat odstup od všech tlaků každodenního života, pokud máme být schopni vidět věci v široké perspektivě. Teď už vím, že nemohu zvládnout všechno a že tu nejsem proto, abych spasil svět - to už udělal Ježíš. Můj přítel Dave Matthews mi nedávno řekl: „Tvrdě pracuj, naplno se modli a jednou za týden si dej den oraz.“ Je to dobrá rada. A navíc obsahuje jeden z principů Božího stvoření - potřebujeme ten den odpočinku.

Chci si uchovat neděli jako zvláštní den. Ne kvůli nějakému negativnímu, restriktivnímu, neradostnému postoji, ale protože ve svém životě potřebujeme jeden den v týdnu, kdy můžeme být jako rodina nebo jako společenství pohromadě, kdy máme čas na bohoslužbu, den, kdy se scházíme jako lid Boží, dáváme najevo svůj vztah k Bohu a mezi sebou navzájem. Den, kdy necháváme stranou svoje aktivity a radujeme se z Božího daru takového privilegovaného času. Pro židovský národ je takovým dnem šabat (sobota). Pro nás je takovým dnem neděle a já bych si nepřál, aby se stala dnem, jako je každý jiný den v týdnu. Je mi jasné, že tu vždycky budou lidé, kteří pracují v pohotovostních službách a musí v neděli pracovat, chápu, že pro jiné nabízí neděle výjimečnou příležitost jít nakupovat nebo navštívit sportovní utkání. Ale i s tím vším, o čem jsem mluvil, jsem přesvědčen, že potřebujeme jeden den v týdnu, který je jiný než ty ostatní. Den odpočinku je podstatnou částí Božího plánu pro naše vztahy. Když Bůh ustanovil šabat, měl jednoznačně v úmyslu, aby to byl čas

odpočinku od práce a čas občerstvení (Ex 31,17). Po něm se můžeme vrátit do svého života plného shonu a aktivity a mít přitom co nabídnout. Když nás v těchto chvílích relaxace Duch svatý obnovuje, připomíná nám, že ve všech našich vztazích nemáme žít z našeho vlastního úsilí, ale ze života a moci, kterou nám dává Otec ve svém Synu. Tímto způsobem se nemůžeme nikdy vyčerpat.

V moderní verzi žalmu 23 nádherně vyjadřuje Tokio Megashie důležitost občerstvení v našich uspěchaných životech:

„Pán je strážcem mých kroků, nebudu spěchat.

Dává mi, abych se v tichu na chvíli zastavil.

Nabízí mi obrazy ztišení,

kteřé obnovují pokoj v mé duši.

*Vede mne po cestách výkonnosti skřze zklidnění mysli,
jeho vedení přináší míř.*

*I když musím každý den vykonat mnoho věcí,
nebudu se trápit, protože tu je se mnou.*

*Jeho nekonečnost, jeho vše přesahující velikost
mne udrží v rovnováze.*

*Připravuje mi občerstvení a obnovu
uprostřed mých aktivit.*

*Moji mysl maže olejem zklidnění,
má číše radostné energie přetéká.*

Pravá harmonie a efektivnost budou plodem mých dnů.

*Neboť budu kráčet tempem mého Pána
a přebývat v jeho domě na věky."*

Kráčet tempem našeho Pána znamená přijmout jeho dar času pro obnovu a relaxaci. Ježíš takový čas potřeboval, potřebujeme ho i my. Snažím se to uskutečňovat ve svém životě - nechcete se ke mně připojit?

33. NEBÁT SE DĚLAT CHYBY

Obnova a zklamání

Když se podívám zpátky, vidím všechny ty nádherné věci, které Pán v charismatické obnově vykonal. Víím, že mnozí z nás očekávali ještě více. Mysleli jsme si, že milost obnovy je tak viditelná, že po ní každý sáhne s dychtivým očekáváním, tak jak jsme to udělali my. To se ale nestalo. Někdy prostě Bůh nekonal ve chvíli, kdy jsme si byli jisti tím, že konat bude. Jindy jsme dělali chyby, plni víry jsme udělali věci, které jsme asi udělat neměli. Pravdou je, že většina z nás zažila mnoho neúspěchů a zklamání. Jak se s nimi máme vyrovnat? Jak si můžeme být jisti tím, že nezůstaneme uvězněni v pocitech viny z neúspěchů, ke kterým došlo, a že nám nebude chybět odvaha a důvěra k tomu, abychom se pustili do dalších věcí, pokud budeme opět neúspěšní? Může obnova a nový život přijít skrze naše neúspěchy?

Nedávno jsem poslouchal velmi známou ženu, která mluvila o tom, co viděla na svých cestách po Anglii. Ano, byly tu velké věci, za které musíme být vděční, ale mnoho křesťanů mělo velké problémy vyrovnat se s tím, že čekali, že Bůh vykoná určité věci, ale ty se nestaly. Když mluvila, uvědomil jsem si ta nesplněná očekávání, zklamání a neúspěchy ve svém vlastním životě. Přemýšlel jsem o chvílích, kdy jsem s vírou na něco čekal - ale skoro nic se nestalo. Vzpomněl jsem si na období zkoušek, které často přinášely jen slabost a zklamání. Přemýšlel jsem - je neúspěch chybou? Myslel jsem na lidi, ke kterým jsem měl velkou důvěru, ale pak se ukázalo, že jsou to jenom lidé. Vzpomněl jsem si na naděje, které vyrostly - a pak zase splaskly a ztratily se. Mnozí z nás se asi dokáží vcítit do těch dvou učedníků, kteří spolu rozmlouvali o Ježíši cestou do Emauz: „My však jsme doufali, že on je ten, který má...“ (Lk 24,21). Skutečnost je ale často jiná, než co nám naše naděje slibuje. Proč, ptal jsem se sám sebe. Připomněl jsem si Petrova slova: „...máme živou naději na dědictví, které nepomine, skvělé a trvalé. Je pro nás připraveno v nebi“ (1 Petr 1,3-4). Jak ho zdědíme? Skrze svoji víru (verš 5). Mám-li ho tedy zdědit skrze víru, musím svými neúspěchy projít s neporušenou vírou v Boha.

Petr byl muž víry - ale prožil i neúspěchy. Příběh Ježíše a Petra kráčejících po vodě (Mt 14,24-33) se mi zdá úžasný, asi hlavně kvůli tomu, že se sám necítím moc dobře ani ve vodě, ani na vodě. Víme, že když Ježíš přicházel po vodě k loďce, byly vysoké vlny a vál silný vítr. „Pane, když jsi to ty, rozkaž, ať přijdu k tobě po vodě.“ Petrovo přání je za těchto okolností impulzivní, ale odvážné. Odpověď je jednoduchá: „Pojď!“

Petr podle svého přání vystupuje z relativního bezpečí loďky na vlnící se jezero. Zjišťuje, že dělá právě to, k čemu ho Ježíš vyzval. Ale když cítí sílu větru a uvědomuje si nemožnost toho všeho, co se právě děje, začíná se topit. „Pane! Zachraň mne!“ Pán k němu ihned vztáhne ruku a pomůže mu zpátky do loďky. Jediný komentář, který k tomu Ježíš má, je mírné napomenutí, téměř žert: „Malověrný, proč jsi pochyboval?“ Víme, co tím Ježíš míní, neprokázal ale Petr svoji víru už tím, že vystoupil z loďky na rozbouřené jezero? Jak mám této příhodě rozumět?

Potřebuji, aby se mi dostalo stejného poučení jako Petrovi. Je možné poslechnout Pána, když si ode mne přeje, abych udělal věci, které jsou lidsky nemožné. A nebude problém, když se mi něco nepodaří - dokud se budu obracet k Pánu a s důvěrou ho prosit, aby mne zachránil. „Pane! Zachraň mne!“ je výkřik muže, který se topí. Když k němu Ježíš napřáhl ruku a chytil ho, Petr pochopil, že jeho slabost nezměnila Ježíšovu lásku a starost o něho. Prožít neúspěch je bezpečné, protože je bezpečné se naprosto spolehnout na Boha, který nás miluje hlubokou a osobní láskou. Nemusím se snažit omlouvat všechny své neúspěchy a slabosti - potřebuji jich litovat a změnit se. Především ale musím být mužem víry, který stále věří Bohu. To je to, co Ježíš Petrovi ukazuje. Není třeba strávit hodiny analýzou příčin mého neúspěchu. To, co musím udělat, je znovu upřít své oči pevně na Pána a odpovědět na jeho další příkaz s vírou a důvěrou. Důvodem, proč neuspějí, je obvykle moje slabá důvěra v Boha - ne nedostatek snahy, odhodlání nebo odvahy. Nesmím se nikdy bát neúspěchu. Neublíží mi, pokud všechno svěřím Bohu. To je zkušenost, kterou udělal už Nehemáš, když stál před zdánlivě nesplnitelným úkolem znovu vybudovat jeruzalémské hradby. Spoléhal s důvěrou na Boha - ne sám na sebe, na svou vlastní moudrost a schopnosti. Petrova víra měla projít ještě dalším neúspěchem. Tentokrát úplně zničujícím.

„Neznám toho člověka“ (Mt 26,74): Petrova sebedůvěra byla otřesena trojím zapřením Ježíše. Zklamal toho, koho skutečně miloval a komu chtěl sloužit. Nevíme, co udělal, ani kam šel. Umíme si jenom představit to ponížení, hanbu a beznaděj, které se přes něj převalily. Žádný z učedníků nevěřil, že Ježíš vstane z mrtvých. Muselo to působit naprosto beznadějně. Petrovy chvíle slávy: „Ty jsi Petr, a na té skále zbuduji svou církev“; chvíle zjevení: „Ty jsi Kristus, Syn Boha živého“; a potom jeho hloupé chvástání: „Nikdy tě neopustím!“ Jak bude moci ještě někdy zvednout hlavu? Může ho snad vůbec ještě Bůh milovat? Prostřednictvím svého tragického zapření Petr pochopil, že sám ze sebe nezvládne nic. Ve chvíli, kdy se ocitl pod tlakem,

neobstál. Chtěl za svého Pána dát všechno - a viděl, že není schopen pro něj podstoupit žádné riziko. Jak je to tragické, jak je to ale lidské! Jak je to podobné mně samotnému! Jak jsou pravdivá Ježíšova slova „beze mne nemůžete nic“ (Jan 15,5)! Žádné sliby, žádné závazky, žádná veřejná prohlášení nezajistí moji věrnost Pánu ve chvíli, kdy se moje já cítí ohroženo. Je to lekce, kterou mi Bůh dá v pravou chvíli a pravým způsobem. Pochopím ji prostřednictvím zkušenosti - když si uvědomím, že sám sobě nemohu v ničem věřit, když mi zbývá už jen tma a zoufalství - nebo naprosté odevzdání se Bohu. Nemohu mu sloužit podle podmínek, které si sám stanovím.

Jestliže chci Bohu sloužit, musím pochopit, že všechno, co mám, pochází od něho. Sám o sobě nedokážu nic. To je začátek nového života. Ježíš to vyjadřuje těmito slovy: „Jestliže pšeničné zrno nepadne do země a neodumře, zůstane samo, odumře-li však, přinese hojný užitek“ (Jan 12,24). Pavel to vyjadřuje takto: „Spolu s Kristem jsem ukřižován. Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus. Avšak tento život v těle žiji ve víře v Božího Syna, protože on mě miloval a za mě se obětoval“ (Gal 2,20). Boží milost a moc ve mně mohou začít účinněji pracovat, když se přestanu spoléhat na vlastní schopnosti a výkonnost, když si uvědomím, že se musím obrátit jenom k němu. Petr se k tomuto pochopení dostal tvrdou zkušeností - svým naprostým selháním. Ale vzkříšený Ježíš vyhledal svého zhrouceného učedníka (Lk 24,34-35). Neznáme slova, která si řekli, víme jen, že Petr pochopil, že je stále milován a že mu bylo odpuštěno. Za několik dní Ježíš veřejně potvrdí svoji důvěru v něho. Po lekci neúspěchu se před Petrem otevírá cesta naplnění. Jak nám připomíná Fred C. Renish,²⁰ nezačíná to velkými činy, ale tím, že si uvědomujeme, že na konci naší cesty je Bůh. Jestliže je tam Bůh, už nic jiného nepotřebujeme, protože on sám stačí. Podobně jako Petr, většina z nás tuto pravdu pochopí prostřednictvím těžké zkušenosti. Musíme se učit, jak můžeme druhým pomáhat bezpečně chybovat. Musíme reagovat na jejich selhání tak, jak Ježíš reaguje na selhání naše. Selhání nás nevyřazuje ze služby Bohu. Je to naopak často důležitý krok k naplnění vize, kterou nám Bůh svěřil.

Zdá se, že ve dnech, které následovaly po prvním setkání se vzkříšeným Pánem, se toho pro Petra mnoho neudálo. Bylo to období očekávání. Ježíš se setkával se svými učedníky, ale jenom občasně. Nebylo to takové, jaké to bylo dřív. Neměli teď žádného mistra a žádný nápad, jak naplnit vizi, kterou jim Ježíš dal. Proto se Petr vrátil

---

²⁰ When the Chisel Hits the Rock, Victor Books, SP Publications Inc., 1980

k tomu, co uměl nejlépe - k rybaření. Čekal tam na svého Pána. Jeho snaha dostat se na břeh, když Jan poznal Pána na břehu jezera (Jan 21,7), je jasným dokladem člověka, který ví, že mu bylo odpuštěno. Jeho odpovědi na opakované veřejně položené otázky „Miluješ mne?“ (verše 15-17) byly plné emocí, ale prosté, přímé, jisté. Ježíš nijak nepřipomněl Petrovo selhání - jenom jemným způsobem trval na veřejném prohlášení o něčem, co už věděl. Z Petrovy strany nepřišlo žádné plamenné prohlášení loajality, žádné diskuze, žádná naježená obhajoba, jenom nové jednoduché pochopení: „Pane, ty víš všechno, ty víš, že tě miluji.“ Je to nový Petr, člověk, který mnohé pochopil díky svému selhání. Mandát, který mu Ježíš dává, je jasný: „Pas mé ovce.“ Aby to mohl dělat, musí Petr následovat Ježíše (Jan 21,19). Je to jednoduché zopakování původní výzvy v Mt 4,19. Kolikrát zopakoval Pán svoji výzvu tobě a mně? Není to výzva, která vyžaduje pochopení toho, co nás čeká, ani výzva, která od toho, kdo na ni odpoví, požaduje dokonalost. Je to pozvání na cestu víry určené srdcím, uším a myslím, které jsou otevřené slovům, jimiž nás Pán vede. Tato slova přicházejí prostřednictvím jeho Ducha, který je v nás.

Petr ještě nutně potřeboval jedno - moc Ducha svatého. Jeho nová víra důvěřující v Pána byla tou skálou, na které Ježíš mohl zbudovat svou církev. Víra, která se formovala selháním a slabostí - tím, co většina z nás dobře zná. Letnice teď mohly dokončit stvoření nového Petra. Stejně tak je tomu s námi. Když žijeme v blízkém vztahu se svým Pánem a jsme si vědomi své slabosti, ale jsme naplněni jeho svatým Duchem a spoléháme se jenom na jeho sílu, budou i naše životy znamením přítomnosti a moci živého Boha. Ze selhání může vyrůst nový život víry, prožívaný v moci Ducha svatého. Nejdříve ale musíme odevzdat naše stará selhání. Teprve potom můžeme vykročit k novým věcem: „Pomoz mi, Pane, na mé cestě k tomu, abych se vzdal spoléhání na sebe sama a došel k úplné závislosti na tvém životě ve mně.“

34. NABÍZÍ SE MNOHEM, MNOHEM VÍCE

Obnova a cesta vpřed

Před dvěma tisíci lety řekl Ježíš svým učedníkům: „Hle - já vám pošlu toho, koho slíbil můj Otec. Vy tedy zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti" (Lk 24,49). Zůstali tedy ve městě, dostali tuto „moc z výsosti" a potom vyšli a kázali evangelium po celém světě. V roce 1967 se skupina katolických studentů z univerzity Duquesne v Pittsburghu shromáždila a v modlitbě prosila o stejnou moc. To, co tím začalo, je známé jako Katolická charismatická obnova. Když o tom přemýšlím, raduji se z toho, že všude ve světě byli lidé pokřtěni Duchem svatým a zažili novou svobodu a novou realitu ve svém životě křesťana. Někteří z nich se s Ježíšem Kristem setkali poprvé v životě. Jiní se stali muži a ženami nové, bohatší víry. Mnozí z nich odpověděli radikálním způsobem na výzvu žít a kázat evangelium a zpochybnili tak hodnoty našeho materialistického světa. Ale nebylo to všechno tak snadné - bylo za to třeba poctivě zaplatit. Musím také uznat, že jsme se často setkali s neúspěchem, že jsme se vraceli k tomu, co je bezpečné a pohodlné, než abychom šli dál do neznáma. Zdá se mi, že je vhodná chvíle udělat si malou inventuru. Charismatická obnova už tu konec konců má své místo, i když dosud ji někteří často nechápou. Možná se můžeme poučit z chyb, které jsme udělali, a hledět tak do budoucnosti s novou důvěrou.

Charismatická obnova není okrajová organizace - není to nějaká separovaná skupina nadšenců. Křest Duchem svatým je integrální součástí normální křesťanské iniciace. Jeho prostřednictvím jsme povoláváni k větší oddanosti Ježíši Kristu a jeho církvi. Proto také zdůrazňujeme potřebu být uprostřed církve - být součástí normálního života farností. Ale jenom málo charismatiků nikdy nezažilo ze strany ostatních křesťanů tolerantní úsměvy, pohrdavé posměšky, necitlivé poznámky nebo naprosté odmítání. To může být zraňující. Vždyť my se jen, konec konců, snažíme dělat to, co si myslíme, že od nás Bůh žádá. Milujeme Krista a milujeme jeho církev - i když je nedokonalá. Ale ani my zdaleka nejsme dokonalí, a protože i my tvoříme tuto církev, jak od ní můžeme očekávat, že bude dokonalá? Jsme - se všemi svými chybami - povoláni k tomu, abychom sloužili v lásce a moci Ducha svatého, abychom přijímali řádnou autoritu církve a modlili se za to, aby Duch Letnic dále přinášel nový život do celé církve. Všichni usilujeme o to, abychom uviděli, že svět přijme Ježíše Krista. Pokud má charismatická obnova splnit v této věci svoji úlohu, musíme zůstat hluboce

zakořenění v životě církve a zachovat si přitom jak svůj charismatický, tak i ekumenický rozměr.

Musíme si uvědomit, že součástí naší milující služby v církvi je povolání k prorocké službě. Budeme se muset stát výzvou pro pohodlné a zneklidňovat je - a velká část církve je opravdu pohodlná. To nás vyzývá k odvaze otevřeně promluvit, když jsou věci v nepořádku. Nepřinese nám to žádnou popularitu. Bude to často znamenat odmítání, posměch - nebo i pronásledování. Bylo tomu tak vždycky pro ty, kdo jsou křesťany slovem i skutkem, ne jenom podle jména. Proč bychom tedy my měli čekat něco jiného? Odmítání přichází nejenom od světa, ale i od církve. Nemáme ale právo stávat se výzvou církvi (a tato naše výzva nebude důvěryhodná), pokud ji nemilujeme a pokud nezůstáváme její součástí. Existuje tu však další nebezpečí a je třeba, abychom si ho byli vědomi a nepodlehli mu - nebezpečí přehnané touhy být akceptováni a schváleni.

Taková touha může vést ke kompromisům a konformitě, takže přestaneme hlásat a konat to, co ostatní zneklidňuje. Mám pochopitelně na mysli takové věci, jako je žádat o křest Duchem svatým, mluvit v jazycích, prorokovat, modlit se za uzdravení. Není pochyb o tom, že u těchto věcí může docházet k přehnanému užívání a někdy i zneužití. Ale správnou odpovědí na to je zdravé učení a činnost - ne stud a zákazy. Všichni chceme být přijímáni a toužíme po souhlasu s našimi názory, pokud to ale znamená přizpůsobovat se názorům jiných, pak je to cena, kterou není možno zaplatit. Znamenalo by to totiž otupit ostří díla Ducha svatého, odmítnout jeho dary, popřít skutečné zkušenosti, kterých se mnohým z nás dostalo. Jsou tu ale varovná znamení. Mnozí z nás jsou znavení a je pro nás stále těžší a těžší vykročit ve víře. Když k tomu dojde, spoléháme více na určité techniky než na Ducha svatého; chybí nám energie k tomu, abychom vydrželi bojovat, a tak se uchylujeme ke kompromisům. To znamená, že tomu, co začalo jako mocný Boží čin, hrozí, že se stane závislým na našem lidském snažení. Protože počáteční nadšení zůstává už jen ve vzpomínkách a mnoho lidských problémů přetrvává, dostáváme se do nebezpečí, že svoji nevěru budeme chtít obklopit teologií, kterou si kolem ní zbudujeme a jíž si budeme vysvětlovat, proč asi Bůh nezasáhne. Nebo můžeme být paralyzováni svým strachem, že Duch svatý asi vzal nazpět své dary, protože jsme je nepoužívali. Je tak snadné zapomenout, co znamená žít a pohybovat se ve svobodě a moci Ducha svatého - možná potřebujeme, aby se nám to připomnělo.

Chodit v síle Ducha svatého znamená uvědomovat si, že v ničem nemáme žít sami ze sebe a z našeho vlastního úsilí, ale z života, lásky a moci, které nám poskytuje Otec v Ježíši Kristu. Znamená to obrátit se od sebe sama k Bohu, od díla k víře, od zákona k Duchu. Duch nám přináší novou svobodu (Gal 5,1) a v našich srdcích by měla být touha po této jeho svobodě. Potřebujeme být znovu a znovu naplňováni Duchem svatým (Ef 5,18). Lidé mohou mluvit o křtu Duchem svatým, o uvolnění Ducha svatého, o vylití Ducha, o pomazání Duchem, o plnosti Ducha nebo používat jiné podobné výrazy. To, jaké výrazy používáme, není až tak důležité. Pokud ale máme přinést radostnou zvěst o Ježíši Kristu světu, který ho potřebuje, musí každý křesťan znát lásku, moc a svobodu Ducha svatého. Prostřednictvím charismatické obnovy nám Duch svatý připomněl, že jsme jeho chrámy (1 Kor 6,19) a že on chce působit v nás a skrze nás. Obrátil znovu naši pozornost ke svým charismatům a naučil nás je užívat. Jeho důvěra k nám je posvátná a budeme z ní skládat účty.

Všechny Boží úmysly jsou dokonalé, ale on své dílo uskutečňuje rukama nedokonalých nádob - tebe a mne. Když se raduji ze všeho toho, co se už uskutečnilo, cítím také určitou lítost. Víím, jak často jsem Boha zklamal.

- Lituji toho, že křest Duchem svatým není považován za normální součást křesťanské iniciace. Možná, že naše pýcha a někdy naše výstřední chování pravdu zatemnily.
- Mrzí mne, že se na dary Ducha svatého často pohlíží jako na něco neobvyklého. Možná, že kvůli nám vznikl dojem, že jsou to novinky, které se mají předvádět na našich setkáních, a ne podstatné nástroje pro budování Božího království a přinášení ovoce.
- Víím, že někteří považují křest Duchem svatým za osobní požehnání, ne za výzvu k misii. Vyjít ven z města je náročné - příliš mnoho z nás to nechtělo riskovat.
- Trápí mne konflikty a špatné vztahy mezi námi. Tam, kde panuje rozdělení a nedostatek lásky, se lidé mohou jen obtížně setkat s Ježíšem.
- Lituji toho, že často děláme dojem, jako kdyby ti, které Pán svojí milostí pokřtil Duchem svatým, byli nějakým způsobem nadřazeni ostatním křesťanům. Musíme konat pokání a prosit kvůli tomu o odpuštění.

Každý z nás by mohl tento seznam ještě rozšířit, pojďme se tedy poučit z vlastních chyb a hledět do budoucna. Jednou z nejkrásnějších věcí na evangeliu je to, že na nový začátek není nikdy příliš pozdě. Co nás tedy čeká?

Po čase bojů přichází vždy pokušení se na chvíli zastavit - odpočinout si a dát se dohromady. Ale křesťan se nemůže nikdy zastavit. Pokud se o to pokusíme, sklouzneme zase zpět. V listě Galatánům Pavel píše: „Protože Duch je naším životem, podle Ducha také jednejme!“ (Gal 5,25). Musíme se vždycky snažit mu důvěřovat - vykročit ve víře. Bůh má pro charismatickou obnovu určité specifické úkoly. Jsou součástí naší služby církvi a sobě navzájem, neseme tedy za ně zvláštní odpovědnost. Některé z těchto úkolů jsou důležitější než ty ostatní. Všichni jsme si vědomi primární výzvy k životu víry podle naší katolické tradice, ale musíme být také věrní tomu, co je pro charismatickou obnovu významné. Co to je? Zde je můj seznam:

- Učit a udílet křest Duchem svatým.
- Vysvětlovat dary Ducha svatého a užívat je.
- Získávat učedníky a vytvářet společenství.
- Vykonávat prorockou službu v církvi i ve světě.
- Vychovávat vedoucí, zvláště laické a mladé vedoucí.
- Angažovat se v přímluvách a v duchovním boji.
- Věnovat se evangelizaci.
- Modlit se a usilovat o dosažení jednoty a spravedlnosti.

Máme-li být věrní tomu, co od nás Bůh žádá, musí charismatická obnova zůstat mocným působením Ducha svatého a nikdy nepřipustit, aby se stala byrokratickou strukturou. Příliš mnohokrát došlo v historii k tomu, že působení Ducha svatého neuspělo proto, že prorocká vize ztratila sílu a zadusila ji přehnaná organizovanost. Budeme-li Ducha omezovat, jeho dary se znovu ztratí. Pán nekřtí svým Duchem systémy, programy nebo techniky - křtí muže a ženy. Vytrvale ho žádejme, aby tak činil i nadále. Musíme Boha nechat být Bohem a nechat ho dělat věci Božím způsobem - ne naším. Tato obnova musí zůstat plně charismatická. Potom, při děkování za všechno, co je za námi, a v dychtivém očekávání všeho, co leží před námi, můžeme se svatým Pavlem říci: „Tomu pak, který má moc vykonat na nás věci nad pomyslení nesmírně vznešenější, než my prosíme nebo chápeme, tomu buď sláva v církvi ve spojení s Kristem Ježíšem po všechna pokolení na věčné věky. Amen“ (Ef 3,20-21).

Věřím, že jsme součástí něčeho velmi důležitého, co Bůh činí - vidíme ale teprve první plody tohoto díla. Přejde jich ještě mnohem, mnohem více...